

ผลของการยืนยันคุณค่าต่ออารมณ์และเจตคติของผู้ที่มีความแตกต่างกันใน
ความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่

นายพลกฤต ธนธรรมคุณ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-1963-5.

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECTS OF AFFIRMATIONS ON AFFECT AND ATTITUDE OF PERSONS
WITH DIFFERENT DEGREES OF INDIVIDUALISM AND COLLECTIVISM

Mr. Pollakit Thanathummakhun

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Social Psychology

Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2005
ISBN 974-14-1963-5.

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการยืนยันคุณค่าต่ออารมณ์และเจตคติของผู้ที่มี

ความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่

โดย

นายพลกฤต ธนธรรมคุณ

สาขาวิชา

จิตวิทยาสังคม

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์จรุงกุล บุรพวงศ์

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์จรุงกุล บุรพวงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันนงค์ มณีศรี)

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พลกฤต ธนธรรมคุณ : ผลของการยืนยันคุณค่าต่อสภาวะอารมณ์และเจตคติของผู้ที่มีความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ (THE EFFECTS OF AFFIRMATIONS ON AFFECT AND ATTITUDE OF PERSONS WITH DIFFERENT DEGREES OF INDIVIDUALISM AND COLLECTIVISM) อ. ที่ปรึกษา: อาจารย์จรุงกุล บุรพวงศ์, 126 หน้า. ISBN 974-14-1963-5.

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผลของการยืนยันคุณค่าต่ออารมณ์และเจตคติของผู้ที่มีความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ ผู้ร่วมการทดลองในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคคลทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 17-25 ปี จำนวน 300 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลสูงหรือต่ำและมีความเป็นคตินิยมหมู่สูงหรือต่ำ รวม 4 กลุ่ม และได้ทำการยืนยันคุณค่าในเงื่อนไขที่แตกต่างกันไป 3 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตนเอง เงื่อนไขการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดและเงื่อนไขการไม่มีการยืนยันคุณค่าในตนเอง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง
2. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง
3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าและลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่
4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าและลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม และพบว่าบุคคลที่มีลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงสามารถยืนยันคุณค่าในตนเองและใช้บุคคลใกล้ชิดเป็นแหล่งของการยืนยันคุณค่าในตนเองได้ดีพอๆกัน แต่ไม่พบความแตกต่างในผู้ที่มีลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ

สาขาวิชา.....จิตวิทยาสังคม..... ลายมือชื่อนิติ.....พลกฤต ธนธรรมคุณ.....
ปีการศึกษา 2548 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....จรุงกุล บุรพวงศ์.....

4778135838: MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: SELF-AFFIRM / INDIVIDUALISM / COLLECTIVISM

POLLAKIT THANATHUMMAKHUN : THE EFFECTS OF AFFIRMATIONS ON AFFECT AND ATTITUDE OF PERSONS WITH DIFFERENT DEGREES OF INDIVIDUALISM AND COLLECTIVISM. THESIS ADVISOR : JARUNGKUL BURAPAVONG, 122 pp. ISBN 974-14-1963-5.

This research examined the effects of affirmation on affect and attitude between groups exhibiting different cultural dimensions in dissonance situation. Three-hundred participants were equally assigned into one of the 12 experimental conditions; 4 (individualism - high or low / collectivism - high or low) x 3 (affirmation conditions – self-affirmation or friend- affirmation or no affirmation). A 4x3 ANOVA analysis method was used to examine the results

Results show that :

1. Participants in the self-affirmation condition have significantly more positive attitude toward the source of the dissonance than those who get no affirmation.
2. Participants in the friend-affirmation condition have significantly more positive attitude toward the source of the dissonance than those who get no affirmation.
3. A 4x3 two-way ANOVA reveals no significant interaction between affirmation conditions and individualism/collectivism values.
4. A 2x2x3 three-way ANOVA further shows a significant interaction between affirmation conditions and the individualism value. Participants who have high individualism value and get the self-affirmation or the friend-affirmation conditions have significantly more positive attitude toward the source of the dissonance than those who get no affirmation. No differences are found in participants with low individualism value.

Field of studySocial Psychology.....Student's signature.....*ห่านม พิลาทิพย์*

Academic year 2005

Advisor's signature.....*จรุงกุล บูรพาवong*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความราบรื่นและรวดเร็วด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ อาจารย์จรุงกุล นูรพวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำและตรวจแก้ไขอย่างดียิ่งเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์อนงรัตน์ สุขุม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยอย่างดียิ่งรวมถึงสั่งสอนและให้โอกาสในการเรียนรู้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ นลราชสุวัจน์ และรองศาสตราจารย์สุดาศิริ วศวงค์ ที่เอื้อเฟื้อในการเก็บข้อมูลจากนิสิตในชั้นเรียนของท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณโณ ที่กรุณาสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชาและตรวจแก้รายการอ้างอิงอย่างดียิ่ง รวมถึงอาจารย์ทิพย์นภา หวนสุริยาและคณาจารย์คณะจิตวิทยา สาขาจิตวิทยาสังคมทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษาและคอยสอบถามความคืบหน้าของงานวิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณน้องๆคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ น้องๆระบบวนวิชามนุษยสัมพันธ์ในธุรกิจ (2602434) ปีการศึกษา 2/2548 คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ร่วมการทดลองทุกท่านที่สละเวลาในการร่วมวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ ศิริพร สิ้นันทา สำหรับการให้กำลังใจและเข้าใจเป็นอย่างดี พี่อนุรักษ์ แทนทอง สำหรับการให้ความรู้และปรึกษาด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัย ประภัทร สุพรรณทัสน์ สำหรับความช่วยเหลือด้านเทคนิคและการเก็บข้อมูล พิมลรัตน์ ทิศภาคย์ สำหรับความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และเพื่อนๆทุกคนที่ช่วยในแต่ละส่วนของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณส่วนลึกของตัวข้าพเจ้าที่คอยกระตุ้นจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี และทำที่สุุดครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆเป็นอย่างดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญตารางภาคผนวก.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
ทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง.....	2
มุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	25
ขอบเขตในการวิจัย.....	25
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	25
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	27
สมมติฐานการวิจัย.....	28
2 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	34
กลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
3 ผลการวิจัย.....	47
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	76
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	84
รายการอ้างอิง.....	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	98
ภาคผนวก ก.....	99
ภาคผนวก ข.....	104
ภาคผนวก ค.....	105
ภาคผนวก ง.....	109
ภาคผนวก จ.....	116
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	126

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปความแตกต่างระหว่างตัวตนแบบอิสระและตัวตนแบบพึ่งพา ดัดแปลง จาก Markus และ Kitayama (1991).....	17
2	สถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงมุมมองแบบปัจเจกบุคคล นิยมและคตินิยมหมู่.....	18
3	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (α) ในแต่ละมิติในการวิจัยในประเทศ สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น.....	21
4	จำนวนผู้ร่วมการทดลองจำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	34
5	จำนวนข้อกระทงในมาตรวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่	35
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการสร้างมาตรวัดปัจเจกบุคคล นิยมและคตินิยมหมู่จำแนกตามเพศและอายุ ($N = 411$)	36
7	องค์ประกอบที่ 1 คตินิยมหมู่แบบแนวนอน (Horizontal Collectivism).	38
8	องค์ประกอบที่ 2 คตินิยมหมู่แบบแนวตั้ง (Vertical Individualism).....	39
9	องค์ประกอบที่ 3 ปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวนอน (Horizontal Individualism).....	40
10	องค์ประกอบที่ 4 คตินิยมหมู่แบบแนวตั้ง (Vertical Collectivism).....	41
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการคัดเลือกเรื่องสั้นและสร้าง มาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามจำแนกตามเพศและอายุ ($N = 60$).....	43
12	ค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อเพื่อนในเรื่องสั้นแต่ละเรื่อง.....	44
13	ค่านิยมที่ใช้ในแบบการยืนยันคุณค่า.....	44
14	จำนวนและร้อยละของผู้ร่วมการทดลอง จำแนกตามเพศและอายุ ($N = 300$).....	48
15	ผลการทดสอบค่าสถิติที (t-test) ของคะแนนตัวแปรตามของเรื่องสั้นที่ ใช้ในการวิจัย.....	49
16	ค่าสถิติพื้นฐานของผู้ร่วมการทดลองที่วัดโดยมาตรวัดปัจเจกบุคคล นิยมและคตินิยมหมู่.....	49
17	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสภาวะอารมณ์ของผู้ร่วมการทดลอง ($n =$ 25)	49

ตารางที่		หน้า
18	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ร่วม การทดลอง ($n = 25$).....	50
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA).....	52
20	ผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ ของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า.....	53
21	ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell ระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติ ต่อแหล่งของการคุกคามของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า.....	54
22	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม สภาวะอารมณ์และเจตนาเชิงพฤติกรรม.....	66
23	ผลการวิเคราะห์ในภายหลังระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ของ ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่.....	67
24	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสภาวะอารมณ์ของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละ ละเงื่อนไขเมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ($N=300$).	68
25	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ร่วม การทดลองในแต่ละเงื่อนไขเมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ สามทาง ($N=300$).....	69
26	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA)..	70
27	ผลการวิเคราะห์ผลหลักเบื้องต้น (simple main effect) ด้วยวิธีของ Bonferroniระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ของลักษณะมุมมอง แบบปัจเจกบุคคลนิยม	71
28	ผลการวิเคราะห์ในภายหลังระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของ การคุกคามของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม.....	73

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางที่		หน้า
ข1	ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ของมาตราวัดเจตคติต่อเพื่อนในเนื้อเรื่อง.....	104
ง1	ผลการวิเคราะห์การคัดเลือกข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจเจก บุคคลนิยมแบบแนวตั้ง (Vertical Individualism).....	110
ง2	ผลการวิเคราะห์การคัดเลือกข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 2 ปัจเจก บุคคลนิยมแบบแนวนอน (Horizontal Individualism).....	111
ง3	ผลการวิเคราะห์การคัดเลือกข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 3 คติรวมหมู่ แบบแนวตั้ง (Vertical Collectivism).....	112
ง4	ผลการวิเคราะห์การคัดเลือกข้อกระทงในองค์ประกอบที่ 4 คติรวมหมู่ แบบแนวนอน (Horizontal Collectivism).....	113
ง5	ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ แบบรวมองค์ประกอบปัจเจกบุคคลนิยม (Individualism).....	114
ง6	ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ แบบรวมองค์ประกอบคติรวมหมู่ (Collectivism).....	115

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะตัวตน (Markus & Kitayama, 1991).....	15
2	ภาพที่ 2 กราฟเปรียบเทียบเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าต่างกัน.....	54
3	กราฟเปรียบเทียบสภาวะอารมณ์ของผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่างกัน.....	71
4	กราฟเปรียบเทียบเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่างกัน.....	73

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ในประวัติศาสตร์วงการจิตวิทยาสังคม ทฤษฎีความไม่คล้องจองของปัญญา (cognitive dissonance theory) (Festinger, 1957) เป็นทฤษฎีที่ได้รับความสนใจและนำไปศึกษาเชิงประจักษ์อย่างกว้างขวางมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง โดย Festinger เสนอว่า ส่วนของปัญญา 2 ส่วน ซึ่งหมายถึงเจตคติ ความเชื่อ ความรู้ ความคิดเห็นและค่านิยมที่บุคคลมีต่อสภาพแวดล้อม ต่อตนเอง หรือต่อพฤติกรรมของตนเองนั้น สามารถมีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่มีความเกี่ยวข้องกันก็ได้ ถ้า ส่วนของปัญญาสองส่วนนั้นมีความสัมพันธ์กันอาจจะก่อให้เกิดความคล้องจองหรือความไม่คล้องจองก็ได้ โดยที่ปัญญาสองส่วนจะคล้องจองกันก็ต่อเมื่อส่วนของปัญญาที่ตามหลังมีความสอดคล้องกับปัญญาในส่วนแรก และ ความไม่คล้องจองจะเกิดเมื่อส่วนของปัญญาที่ตามหลังไม่สอดคล้องกับปัญญาในส่วนแรก เมื่อเกิดความไม่คล้องจอง (dissonance) ขึ้นแล้ว บุคคลจะมีความรู้สึกไม่สบายใจและจะกระตุ้นให้บุคคลลดความไม่คล้องจองลงและนำไปสู่การหลีกเลี่ยงข้อมูลที่จะเพิ่มความไม่คล้องจองนั้น โดยการลดความไม่คล้องจองสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น เปลี่ยนส่วนของปัญญาส่วนหนึ่ง ลดความสำคัญของส่วนของปัญญาส่วนหนึ่ง เป็นต้น

อย่างไรก็ตามหลังจากทฤษฎีความไม่คล้องจองของปัญญาได้กระตุ้นให้เกิดการวิจัยกว่าหนึ่งพันเรื่อง (Cialdini, Trost, & Newsome, 1995) ในระยะเวลา 30 ปี ในที่สุดความสนใจในทฤษฎีนี้ก็สิ้นสุดลง ซึ่ง Jones (1985) ได้กล่าวว่า “เนื่องจากประพจน์ของทฤษฎีความไม่คล้องจองได้รับการยืนยันมากเพียงพอแล้ว ดังนั้นจึงคาดว่าจะไม่ได้รับความรู้ใหม่ในการวิจัยในขอบเขตของทฤษฎีนี้อีก” โดยส่วนหนึ่งของการลดลงของความสนใจนั้น Cialdini และคณะ กล่าวว่า “นอกจากงานวิจัยที่มีรูปแบบพื้นฐานเบื้องต้นของทฤษฎีแล้ว อิทธิพลของความสอดคล้อง (consistency effect) นั้นยากที่จะทดลองและวิจัยซ้ำได้” และนักวิจัยจำนวนมากก็พบว่าเพียงแค่ความไม่สอดคล้อง (inconsistency) แต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงทางปัญญาหรือพฤติกรรมได้ตามที่ทฤษฎีเสนอ ซึ่งการกระตุ้นให้เกิดความไม่คล้องจองในบุคคลนั้นพบว่ามีข้อจำกัดหลายประการ เช่น บุคคลต้องรับรู้ว่าเขามีอิสระในการเลือก (Davis & Jones, 1960; Sherman, 1970) บุคคลจะต้องมีการผูกมัดตนเอง (Carlsmith, Collins, & Helmreich, 1966) เป็นต้น ซึ่งข้อจำกัดเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้ไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ความไม่คล้องจองได้อย่างสมบูรณ์

โดยในโลกแห่งความเป็นจริงแล้วความไม่คล้อยจองที่เกิดกับผู้สูบบุหรี่เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจน เนื่องจากในปัจจุบันนี้เราสามารถรับรู้ข่าวสารและการวิจัยทางการแพทย์ที่กล่าวถึงผลเสียต่อสุขภาพของการสูบบุหรี่ มีการจำกัดเขตเฉพาะสำหรับการสูบบุหรี่ สังคมปฏิเสธผู้สูบบุหรี่ เป็นต้น ซึ่งความไม่คล้อยจองที่เกิดขึ้นจากการถูกปฏิเสธจากสังคมนี้ไม่สามารถลดได้ด้วยวิธีการกระทำง่ายๆ เช่น การปฏิเสธ การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (rationalization) หรือลดการรับรู้ความเสี่ยงของการสูบบุหรี่ เป็นต้น แต่โดยเหตุผลของทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง (self-affirmation theory) (Steele, 1988) แล้ว ทฤษฎีได้เสนอว่าบุคคลไม่จำเป็นที่จะต้องลดความไม่คล้อยจองลง บุคคลสามารถที่จะอยู่ร่วมกับความไม่คล้อยจองที่เกิดขึ้นได้ ถ้าเพียงแต่บุคคลสามารถยืนยันคุณค่า (affirm) ในตนเองในภาพรวมได้ ซึ่งในกรณีนี้ ผู้สูบบุหรี่อาจจะกล่าวว่า “แม้ฉันจะสูบบุหรี่ แต่ฉันก็เป็นพ่อที่ดี หรือเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียง” เป็นต้น บุคคลก็จะสามารถที่จะอยู่ร่วมกับความไม่คล้อยจองที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองนั้นมีรายละเอียดดังนี้

ทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง

ทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง (self-affirmation theory) เป็นทฤษฎีที่กระตุ้นให้ปรากฏการณ์ความไม่คล้อยจอง (dissonance phenomena) กลับมาเป็นที่สนใจอีกครั้งในวงการจิตวิทยาสังคม (Aronson, Cohen, & Nail, 1999) โดยทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองนี้จะมีการทบทวนทฤษฎีที่นำเอาปรากฏการณ์ต่างๆทางจิตวิทยา มาแสดงให้เห็นในรูปแบบของภาพรวมที่เป็นหนึ่งเดียว รวมถึงปรากฏการณ์ความไม่คล้อยจองนี้ก็ได้รับการนำมาศึกษาอีกครั้งภายใต้กรอบแนวคิดใหม่ โดยการใช้บทบาทของตัวตน (self) มาอธิบายปรากฏการณ์นี้ ซึ่งทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยนักจิตวิทยาชื่อ Claude Steele ในปี 1988 และได้ทำการศึกษาเพื่อขยายทฤษฎีต่ออีกครั้งในปี 1993 ซึ่งมีนักวิจัยจำนวนมากได้พยายามทดสอบและปรับปรุงทฤษฎีนี้

ความหมายของศัพท์พื้นฐาน

1. การยืนยันคุณค่าในตนเอง (self-affirmation) คือการกระทำใดๆของบุคคลที่เป็น การยืนยันกับตนเองว่าตนเป็นคนที่มีความสามารถ มีจริยธรรม หรือ ภาพลักษณะในทางบวกอื่นๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่คุกคาม โดยการกระทำดังกล่าว เป็นการกระทำเพื่อชดเชยตัวตนด้านที่ถูกคุกคาม (Steele, 1988)
2. ความสมบูรณ์พร้อมของตัวตน (self-integrity) คือแนวความคิดและภาพลักษณะเกี่ยวกับตนเองที่มีความดีงาม มีความสมบูรณ์พร้อม
3. การคุกคาม (threat) คือการทำให้เกิดการรับรู้ตัวตน (self) ในทางลบ

ข้อสมมติของทฤษฎี

ทฤษฎีมีข้อสมมติว่า บุคคลมีแรงจูงใจ (motive) ที่พยายามที่จะรักษาไว้ซึ่งความมีคุณค่า มีความสามารถ มีจริยธรรมและภาพลักษณ์ทางบวกเกี่ยวกับตนเอง และในชีวิตจริงปัจจัยด้านการล่วงเลยของเวลาและความล้มเหลวในการแก้ไขการคุกคามจะเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การใช้แหล่งข้อมูลเชิงบวกเกี่ยวกับตนเองในกระทำการยืนยันคุณค่าในตนเอง (Steele, Spencer, & Lynch, 1993)

ดังนั้นแม้ว่าทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองจะกล่าวถึงความเป็นไปได้ในการใช้วิธีการยืนยันคุณค่าในตนเองในด้านอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการคุกคามแต่มีความสำคัญกับตนในการต่อสู้กับการคุกคามนั้น แต่ก็ไม่จำเป็นว่าการยืนยันคุณค่าในตนเองจะต้องเป็นการตอบสนองแรกที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดการคุกคาม

ความแตกต่างของทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองและทฤษฎีความไม่คล่องจองของปัญญา

ทฤษฎีความไม่คล่องจองของปัญญา (cognitive dissonance theory) ของ Festinger (1957) มองว่าความไม่คล่องจอง (dissonance) เกิดจากการที่ส่วนของปัญญา 2 ส่วน มีความสัมพันธ์กับแบบไม่สอดคล้อง (inconsistency) เมื่อเกิดความไม่คล่องจองขึ้น บุคคลจะมีความรู้สึกไม่สบายใจ ซึ่งจะเป็นตัวไปกระตุ้นแรงจูงใจที่จะพยายามสร้างความกลมกลืน ความคงเส้นคงวาหรือความสอดคล้องภายในระหว่างส่วนของปัญญาส่วนต่างๆ และนำไปสู่การพยายามลดความไม่คล่องจองนั้นด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเปลี่ยนส่วนของปัญญาที่เกี่ยวกับพฤติกรรม เปลี่ยนส่วนของปัญญาที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และการเพิ่มส่วนของปัญญาใหม่เข้ามา เป็นต้น แต่ทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองนั้นมองว่าความไม่สอดคล้อง (inconsistency) ไม่ได้เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติด้วยตัวของมันเอง แต่ความไม่สอดคล้องนั้นมีอิทธิพลต่อความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนและนำไปสู่การเปลี่ยนเจตคตินั้นให้สอดคล้องกับพฤติกรรมต่างหาก (Steele & Spencer, 1992) ดังนั้นในมุมมองของทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองจึงมองว่าความไม่คล่องจองเกิดจากการที่ความสมบูรณ์พร้อมของตัวตน (self-integrity) โดนคุกคาม และการคุกคามนี้จะไปกระตุ้นแรงจูงใจที่พยายามที่จะรักษาภาพลักษณ์ทางบวกของบุคคลไว้ซึ่งนำไปสู่การยืนยันคุณค่าในตนเอง

งานวิจัยที่ยืนยันทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง

Steele และ Liu (1983) ได้ทำการทดลองเพื่อยืนยันแนวความคิดนี้โดยการให้ผู้ร่วมการทดลองที่มีเจตคติเข้มขันต่อการต่อต้านการขึ้นค่าธรรมเนียมการศึกษาเขียนบทความต่อต้านเจตคติ (counterattitudinal essay) โดยให้เขียนบทความที่สนับสนุนการขึ้นค่าธรรมเนียม ภายใต้เงื่อนไข 2 เงื่อนไข คือมีโอกาสเลือกว่าจะเขียนบทความหรือไม่ (high choice) หรือไม่มีโอกาสเลือก (low choice) ซึ่งพบว่าผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่มีโอกาสเลือกจะมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติให้สอดคล้องกับพฤติกรรมมากกว่า เนื่องจากมีการผูกมัดตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีโอกาสเลือก และในอีก 2 เงื่อนไข คือผู้ร่วมการทดลองมีโอกาสเลือกและเป็นผู้ที่มีการให้คุณค่าตนเองในด้านเศรษฐศาสตร์และการเมือง และกลุ่มที่ผู้ร่วมการทดลองมีโอกาสเลือกแต่เป็นผู้ที่ไม่มีการให้คุณค่าตนเองในด้านเศรษฐศาสตร์และการเมือง โดยหลังจากที่ผู้ร่วมการทดลองทั้งสองกลุ่มเขียนบทความต่อต้านเจตคติเรียบร้อยแล้ว ก็ให้ผู้ร่วมการทดลองไปตอบมาตราวัดคุณค่าด้านเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งพบว่าในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองที่มีการให้คุณค่าตนเองในด้านเศรษฐศาสตร์และการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการขึ้นค่าธรรมเนียมการศึกษาน้อยกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการศึกษาเดียวกันแม้จะทำการเปลี่ยนหัวข้อเป็นเรื่อง “การเพิ่มงบประมาณในการวิจัยและรักษาโรคเรื้อรังและพิการ” และใช้การยืนยันคุณค่าในตนเองในด้านความงามทางศิลปะซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับบทความที่เขียนก็พบผลเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ Steele, Hopp, และ Gonzales (1986) ได้ทำการวิจัยโดยการสร้างว่าเป็นการสำรวจทางการตลาดและให้ผู้ร่วมการทดลองจัดอันดับความชอบของอัลบั้มเพลง 10 อัลบั้ม จากนั้นเพื่อเป็นการสร้างความไม่คลั่งจอง ก็ให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกที่จะเก็บอัลบั้มที่เขาเลือกเป็นอันดับ 5 หรือ 6 เพียงหนึ่งอัลบั้ม จากนั้นในส่วนของกระบวนการยืนยันคุณค่าในตนเอง ก็ทำการแบ่งผู้ร่วมการทดลองออกเป็นสองกลุ่ม คือกลุ่มที่มีการให้คุณค่าตนเองในด้านวิทยาศาสตร์และมีเสื้อแล็บ (lab coat) เป็นสัญลักษณ์ของบุคคลและเป้าหมายทางวิชาชีพ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่มีการให้คุณค่าตนเองในด้านธุรกิจและมีเสื้อสูทเป็นสัญลักษณ์ หลังจากได้เลือกอัลบั้มเก็บไว้แล้ว ครั้งหนึ่งของแต่ละกลุ่มก็ถูกขอให้ใส่เสื้อแล็บเพื่อทำงานขึ้นไป จากนั้นผู้ร่วมการทดลองได้รับการร้องขอให้จัดอันดับอัลบั้มเพลงอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งพบว่าในกลุ่มเงื่อนไขที่มีการให้คุณค่าตนเองในด้านวิทยาศาสตร์และได้ใส่เสื้อแล็บ มีการเปลี่ยนเจตคติต่อความชอบของอัลบั้มเพลงน้อยมากเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่นๆ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าเสื้อแล็บสามารถลดการกระทำเพื่อลดความไม่คลั่งจองที่เกิดขึ้นในกลุ่มที่มีการให้คุณค่าตนเองในด้านวิทยาศาสตร์ แต่ไม่มีผลในกลุ่มที่ให้คุณค่าตนเองในด้านธุรกิจ

ทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองในฐานะที่เป็นภาพรวมของแรงจูงใจโดยทั่วไป

จากการศึกษาในสองกรณีข้างต้นแสดงให้เห็นว่าความไม่คล้อยจอง (dissonance) ที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ได้เกิดจากความไม่สอดคล้อง (inconsistency) เนื่องจากการยืนยันคุณค่าในตนเองในเรื่องที่มีความสำคัญกับตนเองจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความไม่สอดคล้องนั้นก็สามารถลดการกระทำเพื่อลดความไม่คล้อยจองที่เกิดขึ้นได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องไปแก้ไขความไม่คล้อยจองที่เกิดขึ้นนั้น นอกจากนี้ Steele (1988) ยังได้เสนออีกว่า ถ้าแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อความไม่คล้อยจอง เกิดขึ้นจากการที่ตัวตนถูกคุกคามจากการกระตุ้นแรงจูงใจบางอย่าง เช่น ความไม่สอดคล้อง (inconsistency) ก็มีความเป็นไปได้ว่าแรงจูงใจด้านอื่นๆ ในจิตวิทยาสังคม เช่น ปฏิกริยาทางจิต (reactance) ความเท่าเทียม การช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ ความต้องการมีเอกลักษณ์และความรู้สึกผิด เป็นต้น ก็เป็นแรงจูงใจที่ไปคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนเช่นกัน ดังนั้นการยืนยันคุณค่าในตนเองในทางอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่ถูกกระตุ้นนั้น ก็อาจจะเกิดผลเช่นเดียวกันกับการลดความไม่คล้อยจอง

แต่อย่างไรก็ดี Steele ไม่ได้โต้แย้งถึงการมีอยู่ของแรงจูงใจต่างๆ เหล่านี้ แต่เขาได้หมายความว่า อิทธิพลที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้มาจากแรงจูงใจเฉพาะด้าน อย่างเช่น ความเท่าเทียม แต่มาจากแรงจูงใจโดยทั่วไปที่จะยืนยันคุณค่าในตนเองหลังจากที่ตัวตนโดนคุกคาม ดังนั้นการตอบสนองอื่นที่นอกเหนือจากการฟื้นฟูความเท่าเทียมก็สามารถลดแรงจูงใจเฉพาะด้านได้เช่นกัน

งานวิจัยที่ยืนยันทฤษฎีในฐานะที่เป็นภาพรวมของแรงจูงใจโดยทั่วไป

Liu และ Steele (1986) แสดงให้เห็นว่าการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ (learned-helplessness) ไม่ใช่ปัจจัยที่ก่อให้เกิดสภาวะอารมณ์ทางลบโดยตัวของมันเอง แต่เป็นการไม่สามารถควบคุมได้ (uncontrollability) นั้นมีอิทธิพลต่อความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนและนำไปสู่การเกิดปฏิกริยาทางลบ เนื่องจากผู้ร่วมการทดลองที่ได้เรียนรู้การไม่สามารถควบคุมได้ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองไม่ได้แสดงปฏิกริยาทางลบ ซึ่งจากผลการทดลองพบว่าปฏิกริยาของผู้ร่วมการทดลองกลุ่มนี้ไม่แตกต่างจากผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่ไม่ได้รับการช่วยตนเองไม่ได้ที่เกิดจากการเรียนรู้ ดังนั้น Liu และ Steele จึงสรุปว่าการยืนยันคุณค่าในตนเองสามารถลดอิทธิพลของการเรียนรู้ความสิ้นหวังได้

นอกจากนี้ Wiesenfeld, Brockner, และ Martin (1999) ยังแสดงให้เห็นว่า ความไม่ยุติธรรม ก็เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนด้วย โดยได้ทำการทดลองในสามเงื่อนไข คือ 1. เงื่อนไขการถูกให้ออกอย่างไม่ยุติธรรม 2. เงื่อนไขการถูกให้ออกอย่างไม่

ยุติธรรมและได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง 3. เงื่อนไขการถูกให้ออกอย่างยุติธรรม ซึ่งพบว่า กลุ่มที่ถูกให้ออกอย่างไม่ยุติธรรมจะเกิดสภาวะอารมณ์ทางลบสูงกว่าอีกสองกลุ่มอย่างมาก จึงสามารถสรุปได้ว่าการยืนยันคุณค่าในตนเองสามารถลดอิทธิพลของความไม่ยุติธรรมได้ และในงานวิจัยอื่นๆที่นำเอาทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองไปประยุกต์ใช้พบว่า การยืนยันคุณค่าในตนเองสามารถลดการทำให้ตนเองเสียเปรียบ (self-handicap) (Siegel, Scillitoe, & Parks-Yancy, in press) ลดการมีความลำเอียงเข้าข้างกลุ่ม (group-serving bias) (Sherman & Kim, 2005) การลดอคติ (prejudice) (Fein & Spencer, 1997; Zarate & Garza, 2002) เพิ่มการรับรู้ความมีน้ำหนัของสาร (Correll, Spencer, & Zanna, 2004) ลดการรับรู้การคุกคามจากการประเมินทางสังคม (Spencer, Fein, & Lomore, 2001) ลดการคุกคามจากภาพในความคิด (stereotype threat) (Martens, Johns, Greenberg, & Schimel, in press)

เป้าหมายของกระบวนการการยืนยันคุณค่าในตนเอง

พื้นฐานของทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง จะมุ่งเน้นไปที่การมีอยู่ของระบบตัวตน (self-system) ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถอธิบายความเป็นตนเองและความเป็นไปของสภาพแวดล้อมภายนอกให้แก่ตนเองได้รับรู้ และเหตุผลของการลดความไม่คล้อยจอง (dissonance reduction) ตามทฤษฎีก็คือการรักษาตัวตน (self) ทั้งในรูปแบบของแนวคิดเกี่ยวกับตนเอง (self-concept) และภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเอง (self-image) ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้และมีความดีงาม เช่น ความมีความสามารถ มั่นคง ได้เรื่องได้ราว มีอิสระ เป็นต้น ซึ่งตัวตندังกล่าวนี้จะหมายรวมถึงตัวตนในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต

กระบวนการการยืนยันคุณค่าในตนเองจะเริ่มขึ้นเมื่อมีข้อมูลที่คุกคามการรับรู้ถึงความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนและกระบวนการจะดำเนินต่อไปเรื่อยๆจนกว่าการรับรู้นั้นจะถูกบรรเทาลง ซึ่งการบรรเทานั้นอาจทำได้โดยผ่านการหาคำอธิบาย การเพิ่มคุณค่าของสิ่งที่ตนได้รับและลดคุณค่าของสิ่งที่ตนไม่ได้รับหรือการกระทำ เป็นต้น แต่หลังจากบุคคลทำการยืนยันคุณค่าในตนเองแล้ว บุคคลก็ไม่จำเป็นต้องไปแก้ไขตัวตนที่โดนคุกคามนั้น เพราะสามารถที่จะรักษาความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนในภาพรวมไว้ได้ ซึ่ง Steel (1988) ได้เปรียบเทียบเป้าหมายของการยืนยันคุณค่าในตนเองในภาพรวมไว้ว่า “มันคือสงคราม ไม่ใช่การสู้รบ (It is the war, not the battle.)”

ในความเป็นจริงแล้วบุคคลมีวิธีการที่จะต่อสู้กับการคุกคามตัวตนอยู่หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการปรับเปลี่ยนการคุกคามนั้น การลองที่จะกำจัดหรือทำให้การคุกคามนั้นหายไป การลดการรับรู้การคุกคามนั้น หรือลดการรับรู้ว่าการคุกคามนั้นไปคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตน ซึ่งทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองนั้นก็สามารอธิบายกลวิธีหนึ่งของการต่อสู้กับการคุกคามตัวตน

โดยการยืนยันคุณค่าในความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนในภาพรวมแทนที่จะลดการคุกคามเฉพาะส่วนที่เกิดขึ้นกับตัวตน ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะมีมากมายหลายวิธี โดยความสามารถในการยืดหยุ่นที่มากมายนี้อาจเรียกได้ว่าเป็น “การทดแทนกันของของเหลว”

ประพจน์ของกระบวนการยืนยันคุณค่าในตนเอง

1. การกระตุ้นแรงจูงใจในการยืนยันคุณค่าในตนเอง

ประพจน์ที่ 1 การรับรู้ถึงการคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนจะเป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจที่จะยืนยันคุณค่าของตัวตน เพื่อสร้างการรับรู้ถึงความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนอีกครั้งหนึ่ง การคุกคามการรับรู้ที่เกิดขึ้นได้จากหลายแหล่ง ได้แก่ สิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของบุคคลอื่นที่มีต่อตน การตัดสินของผู้อื่น พฤติกรรมของตนเองและกระบวนการคิด และ Smith และ Citti (2005) พบว่าการเห็นบุคคลที่สำคัญในกลุ่มอ้างอิง (reference group) ของตนถูกคุกคามก็สามารถคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนของบุคคลได้เช่นกัน

2. การลดแรงจูงใจในการยืนยันคุณค่าในตนเอง

ประพจน์ที่ 2 แรงจูงใจในการยืนยันคุณค่าในตนเองสามารถลดลงได้ด้วยการเปลี่ยนพฤติกรรมหรือการรับรู้ที่ลดการคุกคามหรือการรับรู้การคุกคามนั้นและ/หรือไม่ได้ลดการคุกคาม แต่ฟื้นฟูการรับรู้ในความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนโดยรวม ซึ่งภาพลักษณ์หรือแนวคิดเกี่ยวกับตนเองที่จะทำการยืนยันนั้น อย่างน้อยต้องมีความสำคัญเท่ากับตัวตนในส่วนที่โดนคุกคามจึงจะทำให้การยืนยันคุณค่าในตนเองนั้นมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าตัวตนที่ทำการยืนยันคุณค่ามีความสำคัญน้อยกว่าก็จะทำให้การชดเชยที่เกิดขึ้นนั้นไม่สมบูรณ์ เช่น ถ้าบุคคลถูกคุกคามตัวตนในเรื่องของความมีน้ำใจ การยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลโดยการยืนยันคุณค่าในตนเองในเรื่องความฉลาด จะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อบุคคลเห็นว่าความฉลาดนั้นมีความสำคัญเท่ากับหรือมากกว่าตัวตนในเรื่องของความมีน้ำใจที่ถูกคุกคาม และการยืนยันคุณค่าในตนเองนี้ยังสามารถใช้หัวข้อที่มีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางสังคมได้ด้วย โดย Murray, Bellavia, Feeney, Holmes, และ Rose (2001) พบว่าสามารถใช้การยอมรับจากคู่รักเป็นแหล่งในการยืนยันคุณค่าในตนเองได้ และ Cross และ Markus (1993) อ้างถึงใน Triandis, (1995) พบว่าความสำเร็จของเพื่อนก็สามารถใช้เป็นแหล่งในการยืนยันคุณค่าในตนเองได้เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้การยืนยันคุณค่าในตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามไม่ได้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการยืนยันคุณค่าในตนเองหรือการลดแรงจูงใจในการยืนยันคุณค่าในตนเอง เนื่องจากถ้าสิ่งที่คุกคามไม่ได้ถูกกำจัดไม่ว่าในความเป็นจริงหรือการรับรู้การระลึกถึงเหตุการณ์นั้นก็จะกระตุ้นแรงจูงใจในการยืนยันคุณค่าในตนเองขึ้นมา เพราะความตึงเครียดที่จะยืนยันคุณค่าในตนเองยังหลงเหลืออยู่ ยกตัวอย่างเช่น หากบุคคลถูกต่อว่าว่าเขาเป็นคนไม่มีน้ำใจ แต่กลับได้รับผลการทดสอบความมีน้ำใจในทางที่ดี การยืนยันคุณค่าในตนเองในลักษณะนี้ไม่ได้มีประสิทธิภาพไปกว่าการยืนยันคุณค่าในตนเองโดยวิธีอื่นและความตึงเครียดก็ยังคงเหลืออยู่เนื่องจากบุคคลที่ต่อว่าเขาไม่ได้เปลี่ยนความคิดที่มีต่อเขาเรื่องความมีน้ำใจ โดยในงานวิจัยของ Aronson, Blanton, และ Cooper (1995) และ Blanton, Cooper, Skurnik, และ Aronson (1997) แสดงให้เห็นว่าเฉพาะการยืนยันคุณค่าในตนเองในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเกิดความไม่คลั่งจองเท่านั้นจึงสามารถลดผลของความไม่คลั่งจองได้ ซึ่งการยืนยันคุณค่าในตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามนั้นกลับส่งผลในทางตรงกันข้ามคือ เป็นการเพิ่มความไม่คลั่งจองให้สูงมากขึ้นไปอีก ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าบุคคลต้องการที่จะหลีกเลี่ยงสิ่งที่สะท้อนถึงคุณลักษณะทางบวกที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดความไม่คลั่งจองนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ Festinger (1957) ที่กล่าวว่าบุคคลจะหลีกเลี่ยงข้อมูลที่จะเพิ่มความไม่คลั่งจองนั้น

แต่อย่างไรก็ตามในบางสถานการณ์ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่คุกคามก็มีอิทธิพลเช่นกัน โดยสถานการณ์เช่นนี้ก็คือ เมื่อตัวตนที่มีความสำคัญที่สุดโดนคุกคาม ดังนั้นจึงไม่มีตัวตนใดที่มีความสำคัญเท่าๆกันที่จะสามารถยืนยันคุณค่าในตนเองได้ เมื่อเกิดสถานการณ์เช่นนี้ การยืนยันคุณค่าในตนเองที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่คุกคามจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการยืนยันคุณค่าในตนเองในตัวตนที่มีความสำคัญน้อยกว่า ยกตัวอย่างเช่น นักเทนนิสหนุ่มมืออาชีพที่มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองที่สำคัญที่สุดคือการเล่นเทนนิส เมื่อเขาพ่ายแพ้ในการเล่นเทนนิสก็จะเป็นการคุกคามตัวตนที่สำคัญที่สุดที่ไม่มีตัวตนใดเทียบเท่า ดังนั้นการปรับเปลี่ยนในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพ่ายแพ้ เช่น การฝึกซ้อมมากขึ้น การหาเหตุผลให้ตนเอง การแข่งใหม่กับคู่แข่งเดิม เป็นต้น อาจจะเป็นหนทางเดียวในการยืนยันคุณค่าในตนเอง

3. วิธีการตัดสินใจการเลือกแนวทางในการยืนยันคุณค่าในตนเอง

ประพจน์ที่ 3 แนวทางในการยืนยันคุณค่าในตนเองจะถูกตัดสินโดยใช้ระดับความง่ายในการเข้าถึงจากการรับรู้ ความทรงจำหรือจินตนาการของบุคคล และในระดับความง่ายของการเข้าถึงที่พอๆกัน สิ่งที่จะเป็นตัวตัดสินคือการรับรู้สัดส่วนของประสิทธิภาพต่อต้นทุนในการดำเนินการ ซึ่งแนวทางในการปรับตัวนี้อาจมาจากสิ่งที่คุกคาม สถานการณ์ ความแตกต่างของบุคคล ประสบการณ์ในอดีต ความทรงจำ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ดีแม้การปรับตัวในบางแนวทางจะสามารถเข้าถึงได้ง่าย แต่บุคคลก็อาจจะปฏิเสธแนวทางนั้นได้ ถ้าแนวทางนั้นมีต้นทุนสูงหรือไม่มีประสิทธิภาพ

การยืนยันตนเองในตัวตนทางลบ

ในบางโอกาส การที่เราจะทำการยืนยันตนเองในทางลบนั้นอาจเป็นเพราะในสถานการณ์นั้น แรงจูงใจในด้านอื่น ๆ มีความสำคัญมากกว่าแรงจูงใจในการยืนยันคุณค่าในตนเองและแรงจูงใจนั้นชี้้นำให้บุคคลมีลักษณะทางลบ เช่น แรงจูงใจในการแสดงให้เห็นว่าตนสามารถควบคุมและทำนายสถานการณ์ได้ ยกตัวอย่างเช่น บุคคลที่ต้องการยืนยันลักษณะ อากาเป็น “โรคติดเหล้า” ของเขาว่าเป็นสิ่งที่สามารถทำนายและควบคุมได้ ดังนั้นแนวคิดเกี่ยวกับตนเองในทางลบที่สามารถตอบสนองของความต้องการที่จะเข้าใจและควบคุมชีวิตของตนได้ และผลประโยชน์จากการตอบสนองนั้น มีความสำคัญว่าการคุกคามตัวตนทางบวก จึงทำให้เกิดการยืนยันตัวเองในทางลบ นอกจากนี้บางคนยังสามารถยืนยันลักษณะทางลบเพื่อเป็นการยืนยันคุณค่าในตนเองก็เป็นได้ เช่น เด็กที่เป็นเหยื่อของการทารุณกรรมเด็กก็อาจจะคิดว่าเขามีลักษณะที่ไปกระตุ้นให้เกิดการทารุณกรรมมากกว่าที่จะคิดว่าเขาไม่สามารถที่จะหยุดการกระทำดังกล่าวที่มีต่อตัวเขาได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยืนยันคุณค่าในตนเองในการทดลอง

การนับถือตนเอง (self-esteem) Steele และคณะ (1993) พบว่าปริมาณการนับถือตนเองนั้นมีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟื้นฟูตัวตนที่ถูกคุกคาม

บุคคลที่มีการนับถือตนเองสูง (high self-esteem) จะมีแหล่งความคิดและภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองในเชิงบวกมากกว่าบุคคลที่มีการนับถือตนเองต่ำ (low self-esteem) ดังนั้นบุคคลที่มีการนับถือตนเองสูงจะอดทนต่อการคุกคามได้มากกว่าและมีการโต้ตอบต่อการคุกคามโดยการหาเหตุผลให้ตนเอง (rationalization) น้อยกว่าบุคคลที่มีความเคารพในตนเองต่ำ แต่ทั้งนี้บุคคล

ต้องตระหนักถึงคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองของตนด้วย ปัจจัยการนับถือตนเองจึงจะส่งอิทธิพล เนื่องจาก Steele และคณะ (1993) พบว่าเมื่อบุคคลรับรู้ว่าคุณค่าของตัวเองแล้ว บุคคลไม่ได้ตระหนักถึงคุณค่าในด้านอื่น ๆ ที่ตนมีอยู่ในทันที ดังนั้นจึงต้องทำการกระตุ้นให้บุคคลรับรู้ถึงคุณค่าที่มีอยู่ของตน ก่อน ที่จะทำให้การกระตุ้นให้เกิดความไม่สอดคล้อง (dissonance) มิฉะนั้นกระบวนการยืนยันในคุณค่าของตนเองจะทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพและอาจจะให้ผลในทางตรงกันข้ามได้ ซึ่ง Stone (1999) พบว่าถ้าทำการกระตุ้นให้บุคคลรับรู้ในคุณค่าที่ตนมีอยู่ของตน หลัง จากที่บุคคลเกิดความไม่สอดคล้อง บุคคลที่มีการนับถือตนเองสูงจะมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมเพื่อลดความไม่สอดคล้องนั้นมากกว่าบุคคลที่มีการนับถือตนเองต่ำ

นอกจากปัจจัยด้านความแตกต่างของบุคคลแล้ว Schimel, Arndt, Banko, และ Cook (2004) ก็พบว่า การยืนยันคุณค่าในตนเองที่เน้นไปที่ลักษณะภายในของตัวตน (valued intrinsic aspect of self) เช่น ความสัมพันธ์แบบไม่มีเงื่อนไข ค่านิยมหลักของบุคคล ดีกว่า การยืนยันคุณค่าในตนเองที่เน้นไปที่ลักษณะภายนอกของตัวตน (valued extrinsic aspect of self) เช่น การยอมรับในความสัมพันธ์แบบมีเงื่อนไขและการบังคับให้เป็นไปตามมาตรฐานของสังคม ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลดการทำให้ตนเองเสียเปรียบ (self-handicap) ได้ดีกว่า ในสถานการณ์ที่ถูกราคาคูคณาจากภาพในความคิด การยืนยันคุณค่าในตนเองที่เน้นไปที่ค่านิยมภายในของตัวตน จะทำผลงานได้ดีกว่า และลดความรู้สึกจากการถูกปฏิเสธจากสังคมได้ดีกว่า เป็นต้น

ข้อจำกัดและแนวทางในการยืนยันคุณค่าในตนเองบางประการ

Stone, Wiegand, Cooper, และ Aronson (1997) พบว่าผู้ร่วมการทดลองเลือกที่จะใช้กลยุทธ์ในการลดความไม่สอดคล้องโดยตรงมากกว่ากลยุทธ์ในการยืนยันคุณค่าในตนเอง ทั้งๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายพอๆกัน รวมถึงแม้ในสถานการณ์ที่การยืนยันคุณค่าในตนเองในตัวตนที่มีความสำคัญมากกว่าตัวคนที่โดนคุกคามก็ตาม ดังนั้น Stone และคณะ จึงสรุปว่าผู้ที่เกิดความไม่สอดคล้องจริงขึ้นชอบที่จะเผชิญหน้าโดยตรงกับแหล่งของการกระตุ้นเร้ามากกว่าที่จะรับรู้ลักษณะทางบวกด้านอื่นของตน

นอกจากนี้ Stone และ Cooper (2001) ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนับถือตนเองและการโต้ตอบการคุกคามโดยการเปลี่ยนแปลงเจตคติหรือพฤติกรรมเพื่อลดความไม่สอดคล้อง พบว่าการให้ผู้ร่วมการทดลองระลึกถึงลักษณะทางบวกของตน ในเรื่องที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการคุกคาม (irrelevant) นั้น บุคคลที่มีการนับถือตนเองสูงจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้เพื่อลดความไม่สอดคล้องน้อยกว่าบุคคลที่มีการนับถือตนเองต่ำ (เช่น Blanton et al., 1997; Harmon-Jones

et al., 1997; Steele et al., 1993; Stone, 1999 อ้างถึงใน Nail, Misak, & Davis, 2004) ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการการยืนยันคุณค่าในตนเอง ที่ระบุว่าคนที่มีการนับถือตนเองสูงจะมีแหล่งข้อมูลทางบวกเกี่ยวกับตนเองมากกว่า จึงมีการหาเหตุผลให้ตนเองน้อยกว่า แต่ในทางกลับกันถ้าให้ผู้ร่วมการทดลองระลึกถึงลักษณะทางบวกของตนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุกคาม (relevant) นั้น บุคคลที่มีการนับถือตนเองสูงจะแสดงพฤติกรรมตอบโต้เพื่อลดความไม่สอดคล้องมากกว่าบุคคลที่มีการนับถือตนเองต่ำ (เช่น Aronson et al., 1995; Aronson & Mettee, 1968; Blanton et al.; Glass, 1984; Nail, Bedell, & Little, 2003 อ้างถึงใน Nail et al.)

Galinsky, Stone, และ Cooper (2000) พบว่าในการพยายามที่จะยืนยันคุณค่าในตนเองในวิธีการที่มีความท้าทายแล้วประสบความสำเร็จหรือถูกปฏิเสธในการยืนยันคุณค่าในตนเอง บุคคลจะเกิดความรู้สึกไม่สบายใจและจะเกิดแรงจูงใจสำหรับบุคคลในการที่จะค้นหาหนทางอื่นในการลดความไม่คล้อยจองที่เกิดขึ้นนั้น

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและรูปแบบของตัวตน

หัวใจที่สำคัญของทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองนั้นอยู่ที่ความสมบูรณ์พร้อมของตัวตน ดังนั้นลักษณะของตัวตนจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการยืนยันคุณค่าในตนเอง เนื่องจากทฤษฎีเกี่ยวกับตัวตน (self) จำนวนมากได้รับการคิดค้นและพัฒนาจากประเทศทางฝั่งตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกาที่มีวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล (individualistic) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วผู้ที่สร้างทฤษฎีมักจะอ้างว่าทฤษฎีของตนมีความครอบคลุมและสามารถอ้างอิงได้ทั่วไป แต่จากงานวิจัยของ Markus และ Kitayama (1991) แสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างสหรัฐอเมริกาที่มีวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลและญี่ปุ่นที่มีวัฒนธรรมแบบคตริวมหมู่ (collectivistic) ส่งผลให้กรอบความคิดเกี่ยวกับตัวตน (self-concept) มีความแตกต่างกัน

วัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลนิยมจะเน้นความเป็นเอกัตบุคคลและต้องการให้บุคคลมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน สังคมจะชื่นชม ยกย่องคนที่มีความสามารถ ซึ่งตนเองจะเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมของตนเองจากความคิด ความรู้สึกและการกระทำของเขาดังนั้นบุคคลจึงจำเป็นที่จะต้องแสดงความเป็นอิสระ ความมีเอกลักษณ์ของตนออกมาอย่างชัดเจน ซึ่งวัฒนธรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดตัวตนแบบอิสระ (independent self) ส่วนวัฒนธรรมแบบคตริวมหมู่จะเน้นไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและต้องการให้บุคคลมีความสัมพันธ์ที่ดีกับสังคม ซึ่งบุคคลอื่นในสังคมจะเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมของบุคคลจากความคิด ความรู้สึกและการกระทำของเขา ซึ่งวัฒนธรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดตัวตนแบบพึ่งพา (interdependent self)

ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและกระบวนการยืนยันคุณค่าในตนเอง

มีหลักฐานเชิงประจักษ์พบว่า มีข้อจำกัดบางประการเกี่ยวกับทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองในการวิจัยในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยรูปแบบของตัวตนแบบอิสระ (independence self) สิ่งที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะชดเชยและยืนยันคุณค่าในตนเองก็คือ บุคลิกภาพที่ดึงามในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นลักษณะภายในของบุคคล ส่วนในรูปแบบของตัวตนแบบพึ่งพา (interdependent self) จะเน้นไปที่ความสามารถทางสังคมที่บุคคลมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เช่น บทบาททางสังคมที่สำคัญ สถานภาพทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น (Markus & Kitayama, 1991)

โดยการนับถือตนเองซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับทฤษฎีนี้ พบว่าคนที่ได้คะแนนการนับถือตนเองสูงในวัฒนธรรมแบบพึ่งพามีปฏิกริยาต่อสถานการณ์และสิ่งต่างๆ ล้ายกับบุคคลที่ได้คะแนน การนับถือตนเองสูง ในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลนิยม (Taylor, Peplau, & Sears, 2000)

ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้จะศึกษาถึงความแตกต่างของตัวตนดังกล่าวโดยผ่านลักษณะความแตกต่างของบุคคลในมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยม โดยมียาละเอียดดังนี้

มุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยม

ความหมาย

ในการให้ความหมายของลักษณะปัจเจกบุคคลนิยม (Individualism ย่อว่า I) และลักษณะคตินิยม (Collectivism ย่อว่า C) มีผู้ให้คำนิยามที่แพร่หลายและได้รับการยอมรับในวงกว้างอยู่สองคนคือ

Triandis(2001) กล่าวว่าในวัฒนธรรมแบบคตินิยม บุคคลจะมีลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกัน (interdependence) กับบุคคลในกลุ่มของตน เช่น ครอบครัว เผ่าพันธุ์ ชาติ เป็นต้น และให้ความสำคัญกับเป้าหมายของกลุ่มเป็นอันดับแรก รวมทั้งพยายามปรับพฤติกรรมส่วนบุคคลให้เข้ากับบรรทัดฐานและวิถีทางของกลุ่ม ส่วนในด้านของวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลนิยม บุคคลจะมีความต้องการที่จะแสดงให้เห็นว่า ตนสามารถช่วยเหลือตนเองได้และเป็นอิสระจากกลุ่ม นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายส่วนตัวมากกว่าเป้าหมายของกลุ่ม รวมทั้งยังแสดงออกซึ่งพฤติกรรมโดยมีพื้นฐานมาจากเจตคติมากกว่าบรรทัดฐานของกลุ่มและสามารถใช้ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนต่างตอบแทน (exchange theory) ในการทำนายพฤติกรรมทางสังคมได้

Hofstede (2001) ให้คำนิยามของลักษณะปัจเจกบุคคลนิยมไว้ว่า เป็นสังคมที่ลักษณะความสัมพันธ์และความเหนียวแน่นระหว่างบุคคลมีน้อย ทุกคนจะได้รับการคาดหวังให้ดูแลตัวเองและครอบครัวของตน และให้คำนิยามของลักษณะคตินิยมไว้ว่า เป็นสังคมที่บุคคลจะถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่มีความเหนียวแน่นตั้งแต่เกิดรวมถึงจะมีความจงรักภักดีและปกป้องกลุ่มของตนไปจนตลอดช่วงชีวิต

ความเป็นมา

หัวข้อลักษณะแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมได้รับความสนใจอย่างมากในช่วงทศวรรษที่ 1980 โดยเริ่มจากการที่ Hofstede (1980, 1983) ได้ทำการศึกษาพนักงานของบริษัท IBM กว่า 120,000 คน ใน 66 ประเทศ และพบมิติ (dimension) ในด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่สามารถใช้แบ่งแยกลักษณะทางสังคมได้ทั้งหมด 4 มิติด้วยกัน คือ

1. ลักษณะของคตินิยมและปัจเจกบุคคลนิยม (Collectivism – Individualism)
2. อำนาจและระยะห่าง (Power – Distance)
3. ลักษณะความเป็นชายและความเป็นหญิง (Masculinity – Femininity)
4. ความไม่แน่นอนและการหลีกเลี่ยง (Uncertainty – Avoidance)

ซึ่งมิติที่มีความสำคัญและได้รับการนำไปศึกษาวิจัยมากที่สุดคือมิติลักษณะของคตินิยมและปัจเจกบุคคลนิยม โดยได้รับการยอมรับในช่วงแรกว่ามิตินี้เป็นมิติที่มีลักษณะเป็นสองขั้ว (Bipolar) แต่ต่อมาก็พบหลักฐานเชิงประจักษ์ว่ามิติทั้งสองนี้เป็นอิสระจากกัน สามารถที่จะวัดเพียงมิติใดมิติหนึ่งก็ได้และบุคคลสามารถมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมสูงทั้งคู่หรือต่ำทั้งคู่ก็ได้ จากการศึกษาของ Hofstede ได้นำมิตินี้ไปสร้างแผนที่ทางวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ (national-Mapping) กว่า 40 ประเทศ เพื่อบ่งบอกว่าประเทศใดมีลักษณะทางวัฒนธรรมแบบใดและมีความสุดขั้วด้านใดมากกว่ากัน ซึ่งลักษณะที่ Hofstede ได้สร้างขึ้นนั้นเป็นมิติที่วิเคราะห์ในระดับวัฒนธรรม (cultural-level)

แต่ก็มีผู้วิจารณ์ว่าการวิเคราะห์ในระดับวัฒนธรรมโดยการตั้งสมมติฐานว่าบุคคลที่อยู่ในประเทศเดียวกันจะมีความเชื่อหรือลักษณะแนวความคิดเหมือนกันเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะภายในประเทศหนึ่งก็มีวัฒนธรรมมากมายในแต่ละส่วนของประเทศที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่นประเทศไทยในแต่ละภาคก็มีวัฒนธรรมการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน ดังนั้นการที่คนจะมีแนวคิดหรือความเชื่อไปในทางปัจเจกบุคคลนิยมหรือคตินิยมเหมือนกันทั้งประเทศจึงเป็นไปได้ และ

Ellsworth (1994) ยังกล่าวว่าอารมณ์และให้ลักษณะของประเทศญี่ปุ่นว่ามีลักษณะแบบคตริวม หมู่นั้นค่อนข้างใกล้เคียงกับการเป็นเพียงภาพในความคิด (stereotype) เท่านั้น นอกจากนี้ Triandis (1995) กล่าวว่าถ้าในสังคมมีแต่บุคคลที่มีแนวคิดแบบปัจเจกบุคคลนิยมแต่เพียงอย่างเดียว สังคมนั้นก็จะกลายเป็นสังคมที่มีแต่คนหลงตนเอง มีอัตราการฆ่าตัวตาย อาชญากรรมและการทารุณกรรมเด็กสูง ในขณะที่ถ้าในสังคมมีแต่บุคคลที่มีแนวคิดแบบคตริวมหมู่นั้นแต่เพียงอย่างเดียว ก็จะเป็นสังคมปิด คอยกีดกันคนนอกกลุ่มที่แตกต่างกัน

ดังนั้นในทุกๆวัฒนธรรมทุกๆประเทศจึงมีคนที่มีความคิดทั้งสองแบบ ซึ่งอาจสามารถเปรียบเทียบได้กับแม้ประเทศไทยจะเป็นเมืองพุทธ เพราะมีคนนับถือศาสนาพุทธมากที่สุด แต่ก็มีคนนับถือศาสนาอื่น ๆ เช่นกัน ดังนั้นการเรียกประเทศใดประเทศหนึ่งว่ามีลักษณะแบบใด ก็เป็นเพียงแนวโน้มทางสถิติเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามลักษณะสังคมวัฒนธรรมที่เกิดและเติบโตก็มีส่วนสำคัญต่อมุมมองที่มีต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่าจะมองสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นด้วยแนวคิดแบบปัจเจกบุคคลนิยมหรือแบบคตริวมหมู่นั้น ซึ่ง Triandis (1995) ได้เรียกบุคคลที่มีความเชื่อ ความรู้สึกและการกระทำไปในแนวทางของคตริวมหมู่ว่า “Allocentric” และเรียกผู้ที่มีความเชื่อ ความรู้สึกและการกระทำไปในแนวทางของปัจเจกบุคคลนิยมว่า “Idiocentric” แต่อย่างไรก็ดีบุคคลก็มีแนวคิดทั้งแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตริวมหมู่นั้นอยู่ในตัว เพียงแต่จะมีอัตราส่วนความมากน้อยต่างกัน (Eisenberg, 1999) ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าบุคคลที่ถูกตัดสินว่าเป็น idiocentric ก็จะใช้มุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมในการมองสถานการณ์มากกว่ามุมมองแบบคตริวมหมู่นั้น และบุคคลที่ถูกตัดสินว่าเป็น allocentric ก็จะใช้มุมมองแบบคตริวมหมู่นั้นในการมองสถานการณ์มากกว่ามุมมองแบบคตริวมหมู่นั้น

คุณสมบัติของลักษณะแนวคิดแบบปัจเจกบุคคลนิยมและแนวคิดแบบคตริวมหมู่นั้น

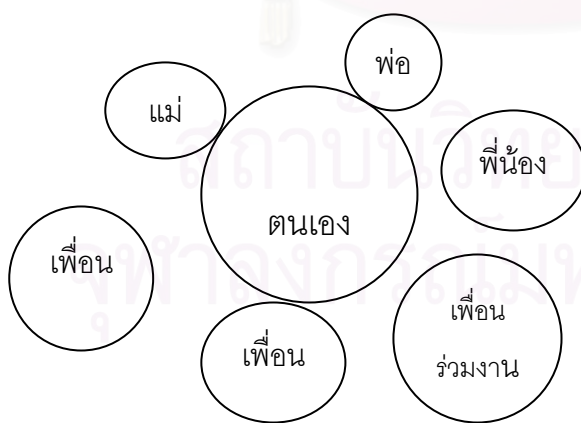
Triandis (1995) อธิบายถึงแนวคิดแบบ I/C ว่ามีลักษณะเป็น “อาการทางวัฒนธรรม” (cultural syndrome) ซึ่งหมายถึงรูปแบบของลักษณะความเชื่อ เจตคติ บรรทัดฐาน บทบาทและค่านิยมที่มีร่วมกันของกลุ่มคนที่อยู่ในวัฒนธรรมเดียวกัน ดังนั้นรูปแบบของแนวคิดแบบ I/C นี้ จะแตกต่างกันออกไปในแต่ละวัฒนธรรม โดยอาจรวมถึงมีความแตกต่างกันไปตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์และช่วงเวลายุคสมัยด้วย

Triandis (1995) ได้แจกแจงคุณสมบัติของลักษณะแนวคิดแบบ I/C ที่เป็นสากลออกมาใน 4 มิติ คือ

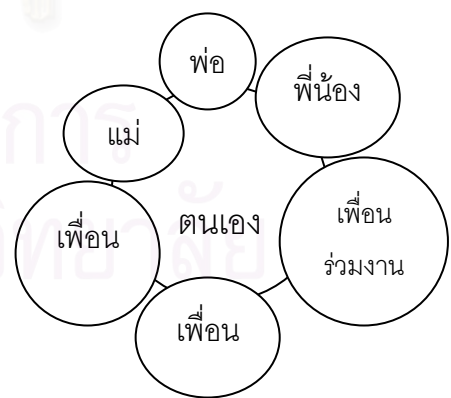
1. ลักษณะของตัวตน (The nature of the self) โดย Markus และ Kitayama (1991) แยกว่าตัวตน (self) ของแนวคิดแบบปัจเจกบุคคลนิยมจะมีลักษณะเป็นตัวตนที่เป็น

อิสระ (independent self) ซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีมุมมองเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นอิสระจากบุคคลอื่น มีเอกลักษณ์ที่แตกต่าง ให้ความสำคัญและระบุสาเหตุไปที่ปัจจัยภายในของบุคคล กระทำการโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ส่วนตัวตนของแนวคิดแบบคตินวมหมู่จะมีลักษณะเป็นตัวตนแบบพึ่งพา (interdependent self) ซึ่งจะมีลักษณะการมองตนเองเป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ในสังคมและตระหนักว่าบุคคลอื่นในสังคมจะเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมของตน โดยสังเกตจากความคิด ความรู้สึกและการกระทำของบุคคลอื่นที่มีต่อตนเอง (ตารางที่ 1 และ ภาพที่ 1)

2. การให้ความสำคัญต่อเป้าหมายส่วนบุคคลหรือเป้าหมายของกลุ่ม (The structure of goals) โดยผู้ที่มีแนวคิดแบบปัจเจกบุคคลนิยมจะให้ความสำคัญกับเป้าหมายส่วนบุคคลมากกว่า แต่ผู้ที่มีแนวคิดแบบคตินวมหมู่จะให้ความสำคัญกับเป้าหมายของกลุ่มมากกว่า
3. การให้ความสำคัญกับเจตคติและความต้องการของตนหรือบรรทัดฐานและหน้าที่ ซึ่งในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลนิยมจะให้ความสำคัญกับเจตคติและความต้องการของตน แต่ในวัฒนธรรมแบบคตินวมหมู่จะให้ความสำคัญกับบรรทัดฐานและหน้าที่ของตนมากกว่า
4. การให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์หรือการแลกเปลี่ยน ซึ่งในวัฒนธรรมแบบคตินวมหมู่จะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลก่อน แม้ตนจะเป็นฝ่ายเสียเปรียบก็ตาม แต่ในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลนิยมจะเน้นเรื่องความได้เปรียบเสียเปรียบมาก่อนเป็นอันดับแรก

รูป ก. ตัวตนแบบอิสระ

รูป ข. ตัวตนแบบพึ่งพา

ภาพที่ 1 ภาพเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะตัวตน (Markus & Kitayama, 1991)

โดยทั้ง 4 มิติที่มีความเป็นอิสระจากกัน สามารถที่จะแยกวัดในแต่ละมิติได้ (Triandis, 1995) นอกจากนี้มีการวิจัยพบว่าทั้ง 4 มิติมีค่าสหสัมพันธ์กันประมาณ .4 (Triandis, Chan, Bhawuk, Iwao, & Sinha, 1995) ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้จะมุ่งเน้นไปที่หัวข้อลักษณะของตัวตน

รูปแบบความสัมพันธ์

Triandis (1990, 1995) กล่าวว่าลักษณะของรูปแบบแนวความคิดแบบ I/C มีจำนวนมากมาย ยกตัวอย่างเช่น ลักษณะแบบปัจเจกบุคคลนิยมในประเทศอเมริกาก็ไม่เหมือนกับลักษณะแบบปัจเจกบุคคลนิยมในประเทศสวีเดน และลักษณะแบบคตริรวมหมู่ในประเทศอิสราเอลก็แตกต่างกับลักษณะแบบคตริรวมหมู่ในเกาหลี ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างนี้ที่สุดคือรูปแบบการเน้นความสัมพันธ์ทางสังคมแบบแนวตั้ง (vertical) หรือแนวนอน (horizontal)

รูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมแบบแนวตั้ง (vertical) จะหมายถึงลักษณะของตัวตนที่มีความแตกต่างจากคนอื่นในด้าน สถานภาพทางสังคม อายุหรือเพศ ส่วนรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมแบบแนวนอน (horizontal) จะหมายถึงลักษณะของตัวตนที่เหมือนกับบุคคลอื่น มีความเท่าเทียมกัน (Triandis & Gefland, 1998) ซึ่งเมื่อแบ่งความสัมพันธ์ตามรูปแบบนี้แล้วจะสามารถสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ได้เป็น 4 รูปแบบ คือ มิติปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวนอน (Horizontal Individualism ย่อว่า HI) มิติปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวตั้ง (Vertical Individualism ย่อว่า VI) มิติคตริรวมหมู่แบบแนวนอน (Horizontal Collectivism ย่อว่า HC) และ มิติคตริรวมหมู่แบบแนวตั้ง (Vertical Collectivism ย่อว่า VC) โดยมีรายละเอียดในแต่ละความสัมพันธ์ดังนี้

1. มิติปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวนอน (HI) บุคคลลักษณะนี้จะต้องการที่จะมีเอกลักษณ์และแตกต่างจากกลุ่ม ชอบทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองและชอบพึ่งพาตนเอง โดยมักชอบพูดว่า “ฉันต้องการทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง” (I want to do my own thing.) แต่บุคคลลักษณะนี้จะไม่สนใจการมีสถานะที่สูงหรือว่ามีความโดดเด่น
2. มิติปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวตั้ง (VI) บุคคลลักษณะนี้จะต้องการที่จะมีความโดดเด่นมีสถานะที่สูง ชอบแข่งขันกับบุคคลอื่น มีความสนใจในตนเอง (self-interest) และมักชอบพูดว่า “ฉันต้องการเป็นที่หนึ่ง” (I want to be the best.)

3. มิตติคติรวมหมู่แบบแนวนอน (HC) บุคคลลักษณะนี้จะมองตนเองว่าตน เหมือนกับคนทั่วไป ไม่ได้มีสถานะพิเศษใดๆ เน้นเรื่องความสัมพันธ์และการ พึ่งพาซึ่งกันและกัน ชอบเข้าสังคม ต้องการความสอดคล้องกลมกลืนภายในกลุ่ม
4. มิตติคติรวมหมู่แบบแนวตั้ง (VC) บุคคลลักษณะนี้จะเน้นความสมบูรณ์พร้อมของ กลุ่มและยินดีที่จะเสียสละเป้าหมายส่วนตัวเพื่อเป้าหมายของกลุ่ม รวมทั้งให้ ความร่วมมือและสนับสนุนในการแข่งขันระหว่างกลุ่มและเชื่อฟังผู้มีอำนาจใน กลุ่ม

ตารางที่ 1

สรุปความแตกต่างระหว่างตัวตนแบบอิสระและตัวตนแบบพึ่งพา ดัดแปลงจาก Markus และ Kitayama (1991)

ลักษณะเปรียบเทียบ	ตัวตนแบบอิสระ	ตัวตนแบบพึ่งพา
โครงสร้าง	แยกออกจากบริบททางสังคม	เชื่อมต่อกับบริบททางสังคม
ลักษณะสำคัญ	มีขอบเขตส่วนตัว มีเอกลักษณ์ และมีความคงที่	ยืดหยุ่นได้และมีความ หลากหลาย
หน้าที่	สร้างความมีเอกลักษณ์ให้กับ ตนเอง แสดงตนเอง ตระหนัก ในความสามารถภายในซึ่ง ส่งเสริมเป้าหมายของตน ชื่อตรงกับความรู้สึก “พูดในสิ่งที่ คิด”	สร้างความเป็นส่วนหนึ่งของ กลุ่ม สร้างความประทับใจแก่ ผู้อื่น แสดงออกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมเป้าหมายของบุคคล อื่น เน้นความอ่อนน้อม “อ่าน ใจผู้อื่น”
บทบาทของบุคคลอื่น	เป็นแหล่งของการประเมิน ตนเอง (Self-evaluation) โดย การเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น และรับการประเมินจากบุคคล อื่น	เป็นแหล่งของการนิยามตนเอง (Self-definition) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นใน สถานการณ์เฉพาะจะเป็นตัว นิยามตนเอง
พื้นฐานของการนับถือตนเอง	ความสามารถในการ แสดงออกของตัวตน ได้รับการ ยอมรับในความสามารถ ภายในตนเอง	ความสามารถในการปรับตัว การรักษาความสอดคล้องกับ บริบททางสังคม

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วตอนต้นว่าในตัวของผู้คนมีทั้งมิติแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมรวมหมู่ เพียงแต่จะมีมากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการถูกกระตุ้นโดยปัจจัยแวดล้อมภายนอก (Eisenburg, 1999; Triandis, 1995) ซึ่ง Triandis ได้แบ่งประเภทของปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงมุมมองของผู้คนโดยสรุปได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

สถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมรวมหมู่

สถานการณ์	เปลี่ยน มุมมอง เป็นแบบ	มิติปัจเจก บุคคลนิยม	มิตินิยมรวมหมู่
การแต่งงาน	→		✓
การเป็นสมาชิกกลุ่ม	→		✓
อายุมากกว่า 50	→		✓
การท่องเที่ยว	→		✓
เปลี่ยนที่อยู่	→	✓	
ขนาดของชุมชนที่ใหญ่ขึ้น	→		✓
อิทธิพลจากญาติ	→	ทั้งสองด้าน	
ต้องการการพึ่งพาทางการเงิน	→		✓
เข้าศึกษา	→		✓
ไปอาศัยอยู่ต่างประเทศ	→	✓	
การเติบโตขึ้นมาในครอบครัวใหญ่	→		✓
ยิ่งจำนวนชั่วโมงในการดูโทรทัศน์ต่อสัปดาห์มาก	→	✓	
อาชีพ	→	ทั้งสองด้านแล้วแต่อาชีพ	
การเล่นกีฬา	→	ทั้งสองด้านแล้วแต่ว่าเป็นกีฬาแบบกลุ่มหรือเดี่ยว	
การเล่นตามลำพัง	→	✓	
ต้องการความเป็นส่วนตัว	→	✓	

ที่มา : ประมวลและเรียบเรียงจาก Triandis (1995)

การวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยม

การวัดภาวะสันนิษฐานปัจเจกบุคคลนิยม (individualism) และ คตินิยม (collectivism) สามารถทำได้ 2 ระดับคือ ระดับวัฒนธรรม (cultural-level) และระดับบุคคล (individual-level) โดยที่การวัดทั้งสองระดับนี้มักจะมีค่าสหสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยในงานของ Schwartz (1994) พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์กันประมาณ .8 แต่อย่างไรก็ตามการวัดในแต่ละครั้งอาจแตกต่างกันไปตามข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นจึงเป็นการไม่เหมาะสมที่จะนำผลการวิจัยในระดับใดระดับหนึ่งไปสรุปเหมารวมในการศึกษาคนละระดับโดยไม่ได้ทำการตรวจสอบยืนยันในระดับที่ต้องการศึกษาเสียก่อน

ภาวะสันนิษฐานปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยม เป็นภาวะสันนิษฐานที่กว้างมากและยังไม่มีผู้ใดสามารถสร้างภาวะสันนิษฐานให้ครอบคลุมและสามารถใช้เป็นภาวะสันนิษฐานที่เป็นสากลได้ เนื่องจากมักจะมีข้อแตกต่างทางวัฒนธรรมเกิดขึ้นให้สามารถวิจารณ์และต้องปรับปรุงอยู่เสมอ และจากการที่ไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัดนี้เอง ทำให้นักวิจัยแต่ละคนก็มีการใช้องค์ประกอบในการวัดที่ไม่เหมือนกันในการสร้างมาตรวัด โดย Oyserman, Coon, และ Kimmelmeier (2002) ได้พบว่ามีการใช้มาตรวัดในการวัดภาวะสันนิษฐานนี้ถึง 27 มาตรวัดด้วยกัน ซึ่งแต่ละมาตรวัดมีการใช้องค์ประกอบในการวัดที่แตกต่างกัน มีผลให้การเปรียบเทียบผลการวิจัยโดยใช้มาตรวัดที่ต่างกันทำได้ยากและในบางครั้งการใช้มาตรวัดที่ต่างกันในการวิจัยซ้ำในเรื่องเดียวกันกลับได้ผลการทดลองที่แตกต่างกัน (Oyserman et al., Fiske, 2002) และนอกจากนี้ในบางงานวิจัยก็ใช้มาตรวัดที่ไม่มีความเที่ยง (reliability) โดยที่มาตรวัดนั้นมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าน้อยกว่า .7 (Oyserman et al.) ดังนั้น Oyserman และคณะ จึงมองว่ายังไม่มีการวัดใดที่สามารถประเมินลักษณะภาวะสันนิษฐานได้อย่างครอบคลุม และนอกจากนี้ยังได้วิจารณ์ถึงการวัดงานวิจัยซ้ำวัฒนธรรมโดยวิธีทางตรง (direct measurement approach) หรือการวัดโดยใช้มาตรวัดว่ามีข้อจำกัดหลายประการคือ

1. ลักษณะทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน ไม่อยู่ในระดับของจิตสำนึกหรือทางภาษา ซึ่งมักจะแสดงออกโดยนัยหรือทางโครงสร้างทางสังคมที่ไม่สามารถรายงานตนเองได้ มากกว่าที่จะเป็นรูปของความรู้ที่สามารถอธิบายได้ (declarative knowledge) เช่น เจตติ ค่านิยม และความเชื่อ ซึ่งผู้ตอบสามารถรายงานได้ (Oyserman et al., 2002)
2. ปัญหาของการที่ข้อกระทงคำถามในมาตรวัดที่ต่างกันมีองค์ประกอบและการเน้นที่ต่างกัน จึงเป็นการยากที่จะเปรียบเทียบงานวิจัยที่ใช้มาตรวัดต่างกัน (Oyserman et al., 2002)

3. การใช้ภาษาในตัวเลือกตอบของมาตราวัด (scale-response choice) เช่น “เห็นด้วยอย่างยิ่ง (very much agree)” หรือ “สำคัญมาก (very important)” ซึ่งคนในวัฒนธรรมที่ต่างกันจะมีการรับรู้ระดับความหนักแน่นของคำไม่เท่ากัน จึงเป็นการยากที่จะบอกว่าคนในประเทศที่ต่างกันที่ตอบเหมือนกันจะมีความรู้สึกแบบเดียวกันในการเปรียบเทียบข้ามวัฒนธรรม (Schwarz & Oyserman, 2001)
4. Heine, Lehman, Peng, และ Greenholtz (2002) ระบุว่าบุคคลมักจะเปรียบเทียบตนกับบุคคลในวัฒนธรรมของตน คนจากต่างวัฒนธรรมก็จะมีมาตรฐานที่ยอมรับต่างกันเมื่อให้ประเมินตนเองโดยมาตรลิเคิร์ต ซึ่งเป็นผลมาจากอิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง (reference-group effect) ต่างกัน

Triandis และคณะ (1995) ได้เสนอให้วัดภาวะสันนิษฐานนี้โดยการใช้การวัดแบบหลายวิธี (multimethod) แต่เนื่องจากการวัดแบบนี้ทำได้ยาก การวัดแบบใช้มาตราวัดลิเคิร์ตจึงเป็นที่นิยมมากที่สุด โดยในงานวิจัยฉบับนี้จะทำการพัฒนามาตราวัด โดยยึดตามแนวทางของ Harry C. Triandis ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรม แม้ว่ามาตราวัดในปัจจุบันจะยังคงมีปัญหาเรื่องการเปรียบเทียบข้ามวัฒนธรรมอยู่มาก แต่วัตถุประสงค์ของการพัฒนามาตรในครั้งนี้คือเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมภายในประเทศเดียวกัน จึงไม่น่าที่จะมีปัญหาด้านการรับรู้ความหมายของภาษาที่แตกต่างกันหรือปัญหาเรื่องกลุ่มอ้างอิง

มาตราวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยม

Singelis, Triandis, Bhawuk, และ Gefland (1995) สร้างมาตรขึ้นโดยมีจุดประสงค์เพื่อวัดภาวะสันนิษฐานปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมในระดับบุคคลโดยพวกเขาตระหนักว่าการพยายามที่จะวัดแนวคิดที่กว้างนั้นมักจะได้อัลฟาต่ำและการนิยามแนวคิดให้แคบจะมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาสูงกว่า ซึ่งตัวแปรที่มีลักษณะเป็นนามธรรมอย่างเช่น ปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมมีความกว้างมากจึงได้อัลฟาที่ค่อนข้างต่ำ ตัวแปรที่มีความชัดเจน เช่นตัวแปรที่ได้รับการระบุโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) จะได้อัลฟาที่สูงกว่า

ซึ่งความพยายามที่จะหาจุดสมดุลระหว่างความกำกวมและความเฉพาะเจาะจง Singelis และคณะ (1995) จึงได้นำแนวคิดของ Markus และ Kitayama (1991) มาใช้ โดยแบ่งมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมออกเป็นสองมิติคือ แบบแนวตั้ง (vertical) และแบบ

แนวนอน (horizontal) โดยลักษณะแบบแนวตั้งจะแสดงถึงลักษณะนิสัยที่ยอมรับถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ส่วนลักษณะแบบแนวนอนจะสะท้อนถึงลักษณะนิสัยที่เน้นความเท่าเทียมกันระหว่างบุคคลในสังคม ซึ่ง Triandis (1995) ได้ยกตัวอย่างประเทศอเมริกาว่าสะท้อนถึงลักษณะแบบปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวตั้ง (VI) ได้อย่างชัดเจน และประเทศออสเตรเลียเป็นตัวอย่างของลักษณะแบบปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวนอน (HI)

หลังจากนั้น Singelis และคณะ (1995) ก็นำข้อกระทงจากมาตรที่มี ความเกี่ยวข้องกับภาวะสันนิษฐานปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ รวมถึงได้เขียนข้อกระทงขึ้นใหม่บางส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับมิติที่สร้างขึ้น มาให้นักศึกษาจากมหาวิทยาลัย Illinois และมหาวิทยาลัย Hawaii ตอบมาตราบ จากนั้นจึงนำคำตอบที่ได้มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) โดยนำข้อกระทงที่มีค่า communalities ต่ำ (น้อยกว่า .35) ออกจากการวิเคราะห์ จากนั้นจึงนำข้อกระทงที่เหลือที่มีค่าสหสัมพันธ์กับองค์ประกอบ (factor loading) มากกว่า .3 และมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายละเอียดภาคทฤษฎีใส่ลงไปในแต่ละองค์ประกอบ รวมทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีข้อกระทงทั้งสิ้นองค์ประกอบละ 8 ข้อ รวมทั้งหมด 32 ข้อ โดยสร้างเป็นมาตรลิเคิร์ต 9 ช่วง โดยเริ่มจากคะแนน 1 (ไม่เห็นด้วยมากที่สุด) ไปจนถึง 9 (เห็นด้วยมากที่สุด) ซึ่งในงานวิจัยของ Oishi, Hahn, Schimmach, Radhakrishan, Dzokoto, และ Ahadi (2005) รายงานค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาทั้งในประเทศอเมริกาและญี่ปุ่น ดังตารางที่ 3 ต่อมา Triandis และ Gefland (1998) ได้วิจัยเชิงประจักษ์เพื่อทดสอบให้เห็นว่าภาวะสันนิษฐานนี้ไม่ได้เป็นลักษณะเฉพาะที่พบในวัฒนธรรมตะวันตกเท่านั้น แต่ยังพบในประเทศเกาหลีใต้ซึ่งมีวัฒนธรรมแบบเอเชียด้วย

ตารางที่ 3

ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) ในแต่ละมิติในการวิจัยในประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

มิติ	สหรัฐอเมริกา (N = 168)	ญี่ปุ่น (N = 134)
มิติปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวนอน (HI)	.67	.80
มิติปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวตั้ง (VI)	.74	.64
มิติคติรวมหมู่แบบแนวนอน (HC)	.74	.67
มิติคติรวมหมู่แบบแนวตั้ง (VC)	.67	.54
มิติปัจเจกบุคคลนิยม (I)	.67	.79
มิติคติรวมหมู่ (C)	.78	.70

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Nail และคณะ (2004) สร้างความไม่คล่องจงให้เกิดแก่ผู้ร่วมการทดลองโดยใช้หลักการของความเพียงพอของเหตุผลที่ใช้อ้าง (sufficient justification) หรือไม่เพียงพอของเหตุผลที่ใช้อ้าง (insufficient justification) ในการทำพฤติกรรมและเป็นความไม่คล่องจงที่เกิดจากการกระทำของบุคคลอื่น โดยให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านเรื่องสั้นและจินตนาการว่าเพื่อนที่นัดทานอาหารเย็นด้วยกันไม่มาตามนัดโดยไม่มีเหตุผลที่เพียงพอ ซึ่งการรอคอยโดยไม่ได้รับคำอธิบายที่ดีต่อเหตุผลในการรอคอยนั้นก่อให้เกิดความไม่คล่องจงเนื่องจากบุคคลรับรู้ว่าคุณไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมอย่างที่เพื่อนควรจะปฏิบัติต่อกันตามลักษณะของเพื่อนที่ดี ซึ่งการลดความไม่คล่องจงที่เกิดขึ้นสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น ลดคุณค่าของความเป็นเพื่อนของบุคคลนั้นลง เป็นต้น

โดยเนื้อเรื่องในเงื่อนไขแบบมีเหตุผลเพียงพอมีดังนี้

“ไปรดจินตนาการว่าสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นกับคุณ คริสเพื่อนของคุณชวนคุณไปทานอาหารเย็นด้วยกัน (ถ้าคุณเป็นผู้หญิงก็ให้คิดว่าคริสก็เป็นผู้หญิงเหมือนกับคุณ ถ้าคุณเป็นผู้ชายก็ให้คิดว่าคริสก็เป็นผู้ชายเหมือนกับคุณ) คุณสองคนตกลงกันไว้ว่าจะไปเจอกันที่ร้านตามเวลานัดหมาย คุณก็ไปถึงร้านที่นัดหมายตามเวลาที่กำหนด แต่ว่าคริสยังไม่มา หลังจากที่คุณรอคริสประมาณ 30 นาที คุณจึงโทรไปหาคริสแต่ก็ไม่ติด คุณไม่ได้ติดต่อกับคริสเลยจนกระทั่งสองวันให้หลัง เมื่อคุณเจอคริสหลังเลิกเรียน คุณก็ถามคริสว่าเกิดอะไรขึ้น คริสบอกกับคุณว่าเขาเกิดอุบัติเหตุเล็กน้อยตอนขับรถมาที่ร้านอาหาร ถึงแม้ว่าจะไม่บาดเจ็บร้ายแรงนักแต่เขาก็ต้องไปสถานีตำรวจเพื่อลงบันทึกประจำวัน และที่เขาไม่ได้ติดต่อไปหาคุณก็เป็นเพราะว่าเขาใช้เวลาในการลงบันทึกประจำวันนานรวมถึงการเกิดอุบัติเหตุทำให้เขาลืมการนัดหมายไปเสียสนิท”

ส่วนเนื้อเรื่องในเงื่อนไขแบบไม่มีเหตุผลเพียงพอจะมีเนื้อหาที่แตกต่างกันดังนี้

“...เมื่อคุณถามคริสว่าเกิดอะไรขึ้น คริสบอกกับคุณว่าไม่ได้จดบันทึกไว้ว่ามีนัดกินข้าวกับคุณ เพราะว่าหลังจากที่วางสายจากคุณแล้ว ก็มีเพื่อนอีกคนที่ไม่ได้เจอกันมานานแล้วโทรมาชวนไปข้างนอก คริสจึงตัดสินใจไปกับเขาแทน และที่คริสไม่ได้ติดต่อกับคุณก็เพราะว่าลืมนัดทั้งสองนัดกันไว้”

จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถาม 2 ข้อ ที่วัดโดยใช้มาตราลิเคิร์ต 11 ช่วง โดยคำถามข้อแรกวัดการลดความไม่คลั่งจองของปัญญา โดยวัดความเป็นเพื่อน (Friend) โดยถามว่า “หลังจากที่คุณได้ยืมคำอธิบายของคริสแล้ว คุณยังมองว่าคริสเป็นเพื่อนคุณแค่ไหน” (1 แปลว่า ไม่ใช่เพื่อนที่ดีเลย จนถึง 11 แปลว่า เป็นเพื่อนที่ดี) คำถามข้อที่สองเป็นการวัดอิทธิพลของความไม่คลั่งจองของปัญญา โดยการวัดความชุ่นเคือง (Offended) โดยถามว่า “หลังจากได้ยืมคำอธิบายของคริสแล้ว คุณรู้สึกชุ่นเคืองกับการผิคนัดของคริสมากน้อยเพียงใด” (1 แปลว่า ไม่ชุ่นเคืองเลย จนถึง 11 แปลว่า ชุ่นเคืองมากที่สุด)

จากการวิเคราะห์ห้ตัวแปรตามคำถามข้อแรก (Friend) พบว่าผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่ไม่มีเหตุผลเพียงพอจะให้คะแนนความเป็นเพื่อนต่ำกว่าผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่มีเหตุผลเพียงพอ และจากการวิเคราะห์ห้ตัวแปรตามคำถามข้อสอง (Offended) พบว่าผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่ไม่มีเหตุผลเพียงพอรายงานว่ามีความชุ่นเคืองมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มที่มีเหตุผลเพียงพอ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าทำให้เหตุผลไม่เพียงพอต่อการกระทำก่อให้เกิดความไม่คลั่งจองได้จริง

Fein และ Spencer (1997) พัฒนาการศึกษาในเรื่อง อคติ (prejudice) โดยใช้กรอบทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง โดย Fein และ Spencer มีสมมติฐานว่าการลดคุณค่าของบุคคลนอกกลุ่ม (out-group) เป็นกระบวนการที่เกิดจากแรงจูงใจที่จะรักษาไว้ซึ่งความมีคุณค่าในตนเองและความสมบูรณ์พร้อมของตน ดังนั้นถ้าอคติเกิดขึ้นด้วยเหตุผลตามแนวทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองจริง กระบวนการยืนยันคุณค่าในตนเองก็จะสามารถลดอคติได้ Fein และ Spencer จึงได้ทดสอบสมมติฐาน โดยให้ผู้ร่วมการทดลองที่อยู่ในเงื่อนไขยืนยันคุณค่าในตนเองเลือกค่านิยม (value) ที่ดัดแปลงมาจาก Allport-Vernon Study of Values ซึ่งประกอบด้วย “ธุรกิจและเศรษฐศาสตร์” “ศิลปะ ดนตรีและภาพยนตร์” “สังคมและความสัมพันธ์” และ “วิทยาศาสตร์และการเรียนรู้” ที่มีความสำคัญสำหรับตนเองมากที่สุดและเขียนอธิบายว่าเพราะเหตุใดค่านิยมนั้นจึงมีความสำคัญกับตน ส่วนผู้ร่วมการทดลองที่อยู่ในเงื่อนไขไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะถูกขอให้เลือกค่านิยมที่มีความสำคัญกับตนเองน้อยที่สุดและเขียนอธิบายว่าทำไมค่านิยมนั้นจึงมีความสำคัญกับผู้อื่น ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองแสดงความมีอคติต่อบุคคลนอกกลุ่มมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง

ต่อมา Zarate และ Garza (2002) ได้นำค่านิยมที่ใช้ในการวิจัยของ Fein และ Spencer (1997) มาดัดแปลงเพื่อใช้ในการวิจัยเรื่องอคติ ซึ่งประกอบด้วย “การประสบความสำเร็จในอาชีพหน้าที่การงาน” “การได้ชื่นชมในสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรีหรือภาพยนตร์” “การได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในสังคม มีครอบครัวที่อบอุ่น” “การได้แสวงหาความรู้และได้เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง” และ “การทำผลงานได้ดีในสถานศึกษา” ซึ่งก็ได้ผลการทดลองเช่นเดียวกับ Fein และ Spencer

Cross และ Markus (1993 อ้างถึงใน Triandis, 1995) ได้วิจัยตามแนวทฤษฎีการ ยืนยันคุณค่าในตนเอง พบว่าในบุคคลที่มีลักษณะของตัวตนแบบพึ่งพา (interdependent self) การยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดก็สามารถลดการคุกคามได้เหมือนกันหรืออาจจะ ดีกว่าการยืนยันคุณค่าในตนเองด้วย โดยการทดลองนั้นแบ่งเป็น 3 เงื่อนไขคือ 1. การยืนยันคุณค่า ในตนเองโดยการให้เขียนถึงความสำเร็จของตน 2. การยืนยันคุณค่าในตนเองโดยการให้เขียนถึง ความสำเร็จของเพื่อน และ 3. ไม่มีการยืนยันคุณค่าในตนเอง พบว่าการยืนยันคุณค่าในตนเองของ เพื่อนมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมการทดลองที่มีลักษณะของตัวตนแบบพึ่งพา

จากการศึกษางานวิจัยต่างๆข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลังจากที่ความสมบูรณ์พร้อมของตัวตน ของบุคคลถูกคุกคาม การได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองสามารถที่จะทำให้บุคคลได้รับการ ชดเชยจากการที่ตัวตนโดนคุกคามได้ ซึ่งการยืนยันคุณค่าในตนเองนี้สามารถกระทำได้หลาย แนวทาง บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลก็ส่งผลต่อประสิทธิภาพของแต่ละแนวทางในการยืนยัน คุณค่าในตนเองด้วย ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้จึงทำการศึกษาลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคล นิยมและคตินิยมหมู่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของแนวทางในการยืนยันคุณค่าในตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการยืนยันคุณค่าต่อสภาวะอารมณ์และเจตคติของผู้ที่มีความแตกต่าง กันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่

ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) ที่มุ่งศึกษาเปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่าง มุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ในมิติลักษณะของตัวตน (The nature of the self) ที่มีต่อแนวทางในการยืนยันคุณค่าในตนเอง โดยศึกษาตามทฤษฎีปัจเจก บุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ของ Triandis

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม (Individualist หรือ Idiocentric) คือ บุคคลที่มองว่าตนเองเป็นอิสระจากกลุ่ม มีแรงจูงใจของตนเองที่เกิดจากความชอบ ความต้องการ สิทธิ และสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ให้ความสำคัญกับเป้าหมายส่วนตัวมากกว่าเป้าหมายของบุคคลอื่น และเน้นการวิเคราะห์เหตุผลในด้านความได้เปรียบเสียเปรียบในการสมาคมกับผู้อื่น

ในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คะแนนจากมาตรวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมรวมหมู่ (INDCOL) ในองค์ประกอบปัจเจกบุคคลนิยมที่พัฒนาขึ้นจากมาตรของ Triandis (1995) โดยแบ่งผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมออกเป็น 2 ระดับคือ

- 1.1. ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยจากมาตรวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมรวมหมู่ ในองค์ประกอบแบบปัจเจกบุคคลนิยมโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามค่ามัธยฐาน (median split) สูงกว่า ค่ามัธยฐานของผู้ตอบมาตรในองค์ประกอบปัจเจกบุคคลนิยม
 - 1.2. ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยจากมาตรวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมรวมหมู่ ในองค์ประกอบแบบปัจเจกบุคคลนิยมโดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามค่ามัธยฐาน ต่ำกว่า ค่ามัธยฐานของผู้ตอบมาตรในองค์ประกอบปัจเจกบุคคลนิยม
2. ผู้ที่มีมุมมองแบบคตินิยมรวมหมู่ (Collectivist หรือ Allocentric) คือ บุคคลที่มองตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เช่น ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน เผ่าพันธุ์ ชาติ เป็นต้น มีแรงจูงใจที่เกิดจากบรรทัดฐานและหน้าที่ของกลุ่ม ให้ความสำคัญกับเป้าหมายของกลุ่มเหนือกว่าเป้าหมายส่วนตัว และเน้นเรื่องความสัมพันธ์กับคน

ในกลุ่มในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คะแนนจากมาตรวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมรวมหมู่ ในองค์ประกอบคตินิยมรวมหมู่ โดยแบ่งผู้ที่มีมุมมองแบบคตินิยมรวมหมู่ออกเป็น 2 ระดับคือ

- 2.1. ผู้ที่มีมุมมองแบบคตินิยมรวมหมู่สูง หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยจากมาตรวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมรวมหมู่ ในองค์ประกอบแบบคตินิยมรวมหมู่โดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามค่ามัธยฐาน สูงกว่า ค่ามัธยฐานของผู้ตอบมาตรในองค์ประกอบคตินิยมรวมหมู่
- 2.2. ผู้ที่มีมุมมองแบบคตินิยมรวมหมู่ต่ำ หมายถึง ผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยจากมาตรวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมรวมหมู่ ในองค์ประกอบแบบคตินิยมรวมหมู่โดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามค่ามัธยฐาน ต่ำกว่า ค่ามัธยฐานของผู้ตอบมาตรในองค์ประกอบคตินิยมรวมหมู่

3. การยืนยันคุณค่า (affirmation) คือ การกระทำใดๆของบุคคลที่เป็นการยืนยันกับตนเองว่าตนเป็นคนที่มียุทธศาสตร์ มีความสามารถ มีจริยธรรม หรือภาพลักษณ์ในทางบวกอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่คุกคาม โดยการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำเพื่อชดเชยตัวตนด้านที่ถูกคุกคาม

ในงานวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 เงื่อนไขการทดลอง คือ

- 3.1. การยืนยันคุณค่าในตนเอง (Self-affirmation) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ร่วมการทดลองทำการเลือกค่านิยม (value) ที่มีความสำคัญกับตนเองมากที่สุดจากแบบการยืนยันคุณค่าและเขียนอธิบายว่าเพราะเหตุใด
 - 3.2. การคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (Friend affirmation) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ร่วมการทดลองทำการเลือกค่านิยมที่ผู้ร่วมการทดลองคิดว่าน่าจะมีค่าสำคัญกับเพื่อนสนิทของตนมากที่สุดจากแบบการยืนยันคุณค่าและเขียนอธิบายว่าเพราะเหตุใด
 - 3.3. การไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (No self-affirmation) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ร่วมการทดลองทำการเลือกค่านิยมที่มีความสำคัญกับตนเองน้อยที่สุดจากแบบการยืนยันคุณค่าและเขียนอธิบายว่าเพราะเหตุใดค่านิยมที่เลือกนี้ผู้อื่นจึงเห็นว่ามีค่าสำคัญสำหรับเขา
4. สภาวะอารมณ์ คือ ลักษณะของอารมณ์ที่เกิดขึ้น ณ ขณะหนึ่งๆ โดยในงานวิจัยครั้งนี้หมายถึง คะแนนที่ได้จากมาตรวัดสภาวะอารมณ์ (The PANAS Scale) ที่ผู้วิจัยนำมาจากมาตรที่พัฒนาโดย สารีณี วิเศษศรี (2540)
5. เจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม คือ ความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการประเมินสิ่งคุกคาม โดยในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การที่บุคคลประเมินเพื่อนในเรื่องว่ามีลักษณะทางบวกหรือทางลบสำหรับตนโดยใช้มาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามที่เป็นมาตรจำแนกความหมาย (semantic differential scale) 7 ช่วง จำนวน 10 ข้อ โดยมีค่ากำกับช่วงแต่ละช่วงดังนี้ “มาก ปานกลาง น้อย 2ข้างพอกัน น้อย ปานกลาง มาก” (มีค่าคะแนนเท่ากับ -3 ถึง +3)
6. เจตนาเชิงพฤติกรรม คือ เจตนาของบุคคลที่จะพยายามกระทำพฤติกรรมหนึ่งๆ โดยในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การแสดงเจตนาถึงความเป็นไปได้ที่จะคบหากับเพื่อนในเรื่องต่อไป โดยใช้มาตรจำแนกความหมาย “เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้” 7 ช่วง จำนวน 1 ข้อ โดยมีคะแนนและค่ากำกับช่วงเช่นเดียวกับมาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1. ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ จำแนกออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

- 1.1.1. ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและคติรวมหมู่ต่ำ
- 1.1.2. ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและคติรวมหมู่สูง
- 1.1.3. ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและคติรวมหมู่สูง
- 1.1.4. ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและคติรวมหมู่ต่ำ

1.2. การยืนยันคุณค่าที่จำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1.2.1. การยืนยันคุณค่าในตนเอง (Self-affirmation ย่อว่า Self)
- 1.2.2. การคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (Friend-affirmation ย่อว่า Friend)
- 1.2.3. การไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (No-affirmation ย่อว่า No)

2. ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

- 2.1. สภาวะอารมณ์
- 2.2. เจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อความกระชับและสะดวกต่อการทำความเข้าใจสมมติฐานในแต่ละข้อ จึงขอใช้สัญลักษณ์ในการสื่อความดังนี้

1. การยืนยันคุณค่าในตนเอง (Self-affirmation ย่อว่า S)
2. การคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (Friend-affirmation ย่อว่า F)
3. การไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (No-affirmation ย่อว่า N)

ตามทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง หากบุคคลถูกคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตน บุคคลจะเกิดความรู้สึกไม่สบายใจและเกิดแรงจูงใจที่จะยืนยันคุณค่าของตัวตน การได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะส่งผลให้บุคคลสามารถชดเชยตัวตนที่โดนคุกคามได้ แต่หากไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะส่งผลให้บุคคลเกิดความไม่สบายใจ และถ้าบุคคลไม่ได้รับการยืนยัน

คุณค่าในตนเอง บุคคลจะหาวิธีการในการลดความไม่สบายใจที่เกิดขึ้น โดยในการวิจัยนี้คือการลดคุณค่าของแหล่งของการคุกคาม จึงตั้งสมมติฐานข้อ 1 ดังนี้

1. เมื่อเกิดการคุกคามตัวคนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีความแตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N) ดังนี้
 - 1.1. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($S > N$)
 - 1.2. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($S > N$)

การยืนยันคุณค่าในตนเองนั้นสามารถกระทำได้หลากหลายวิธี บุคคลสามารถที่จะใช้ความสัมพันธ์ทางสังคมในการยืนยันคุณค่าในตนเองได้อีกด้วย จึงตั้งสมมติฐานข้อ 2 ดังนี้

2. เมื่อเกิดการคุกคามตัวคนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีความแตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N) ดังนี้
 - 2.1. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดจะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($F > N$)
 - 2.2. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดจะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวก มากกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($F > N$)จากการศึกษาภาวะสันนิษฐานปัจเจกบุคคลนิยม (individualism) และ คติรวมหมู่ (collectivism) สามารถสรุปได้ว่าบุคคลที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมจะมีรูปแบบตัวตนแบบอิสระ (independence self) ซึ่งการนับถือตนเอง (self-esteem) ของบุคคลลักษณะนี้จะมีพื้นฐานมาจากความสามารถในการแสดงตัวตนของตนเองและการประเมินความสำเร็จของตน (Markus & Kitayama, 1991; Whitley, 2000 อ้างถึงใน Triandis, 2001) ดังนั้นสิ่งที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะชดเชยตัวตนที่โดนคุกคามและยืนยันคุณค่าในตนเองก็คือ บุคลิกภาพในด้านต่างๆที่ตีงามภายในตนเอง (Markus & Kitayama, 1991)

ส่วนบุคคลที่มีมุมมองแบบคติรวมหมู่จะมีรูปแบบตัวตนแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน (interdependence self) ซึ่งการนับถือตนเองของบุคคลประเภทนี้จะมีพื้นฐานมาจากการรักษาความสอดคล้องกับบริบททางสังคมและการเข้ากับผู้อื่นได้ (Markus & Kitayama, 1991; Whitley, 2000 อ้างถึงใน Triandis, 2001) ดังนั้นสิ่งที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดจะชดเชยตัวตนที่โดนคุกคามและยืนยันคุณค่าในตนเองก็คือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางสังคม เช่น

สถานภาพทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Markus & Kitayama, 1991) มีงานวิจัยเชิงประจักษ์ของ Cross และ Markus (1993) อ้างถึงใน Triandis, (1995) พบว่าในบุคคลที่มีลักษณะของตัวตนแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน การยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดโดยการให้เขียนถึงความสำเร็จของเพื่อนก็สามารถลดการคุกคามตัวตนได้ดีพอๆกันหรืออาจจะดีกว่าการยืนยันคุณค่าในตนเองโดยการให้เขียนถึงความสำเร็จของตนเอง จึงตั้งสมมติฐานข้อ 3 ถึง 9 ดังนี้

3. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณพร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตริรวมหมู่ต่ำ (I สูง C ต่ำ) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่าดังนี้ [I สูง C ต่ำ; $(S > F)$, $(S > N)$]
 - 3.1. ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F)
 - 3.2. ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F)
 - 3.3. ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
 - 3.4. ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
4. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณพร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคตริรวมหมู่สูง (I ต่ำ C สูง) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่าดังนี้ [I ต่ำ C สูง; $(F > S)$, $(F > N)$]
 - 4.1. ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S)
 - 4.2. ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S)
 - 4.3. ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
 - 4.4. ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)

- 6.6. ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
7. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม การได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ดังนี้ (ได้รับ S, I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C สูง และ I ต่ำ C ต่ำ แต่ I สูง C ต่ำ ไม่แตกต่างจาก I สูง C สูง)
- 7.1. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวก มากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C สูง
- 7.2. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C สูง
- 7.3. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวก มากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 7.4. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 7.5. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวก มากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C สูง
- 7.6. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C สูง
- 7.7. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวก มากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 7.8. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 7.9. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่าง จาก ผู้ที่ I สูง C สูง
- 7.10. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง
8. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อมการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ดังนี้ (ได้รับ F, I ต่ำ C สูง > I สูง C ต่ำ และ I ต่ำ C ต่ำ แต่ I ต่ำ C สูง ไม่แตกต่างจาก I สูง C สูง)

- 8.1. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I สูง C ต่ำ
- 8.2. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า I สูง C ต่ำ
- 8.3. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 8.4. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 8.5. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I สูง C ต่ำ
- 8.6. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I สูง C ต่ำ
- 8.7. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 8.8. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 8.9. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง
- 8.10. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง
9. เมื่อเกิดการคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนและไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่แตกต่างกันจะมีความแตกต่างของตัวแปรตาม ดังนี้ (ได้รับ N, I สูง C ต่ำ ~ C สูง I ต่ำ ~ I สูง C สูง ~ I ต่ำ C ต่ำ)
 - 9.1. เมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่แตกต่างกันมีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างกัน
 - 9.2. เมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่แตกต่างกันมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างกัน

สรุปสมมติฐาน

	Self	Friend	No
I สูง C ต่ำ	1	2	3
I ต่ำ C สูง	4	5	6
I สูง C สูง	7	8	9
I ต่ำ C ต่ำ	10	11	12
<i>M</i>	13	14	15

สมมติฐานข้อ 1 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ 13 > 15

สมมติฐานข้อ 2 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ 14 > 15

สมมติฐานข้อ 3 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ (1 > 2), (1 > 3)

สมมติฐานข้อ 4 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ (5 > 4), (5 > 6)

สมมติฐานข้อ 5 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ (7 ~ 8), (7 > 9), (8 > 9)

สมมติฐานข้อ 6 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ (10 ~ 11), (10 > 12), (11 > 12)

สมมติฐานข้อ 7 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ (1 ~ 7), (1 > 4), (1 > 10), (7 > 4), (7 > 10)

สมมติฐานข้อ 8 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ (5 ~ 8), (5 > 2), (5 > 11), (8 > 2), (8 > 11)

สมมติฐานข้อ 9 สามารถสรุปตามตารางดังนี้ กลุ่มที่ 3 ~ 6 ~ 9 ~ 12

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบของการวิจัยแบบ 4x3 แฟคทอเรียล (factorial design) โดยมีลักษณะมุมมองแบบปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ (ปัจจัยบุคคลนิยมสูงและคติรวมหมู่ต่ำ ปัจจัยบุคคลนิยมต่ำและคติรวมหมู่สูง ปัจจัยบุคคลนิยมสูงและคติรวมหมู่สูงและปัจจัยบุคคลนิยมต่ำและคติรวมหมู่ต่ำ) และเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า (การยืนยันคุณค่าในตนเอง การคาดคะเน การยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดและการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง) เป็นตัวแปรอิสระ และมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามและสภาวะอารมณ์เป็นตัวแปรตาม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ประกอบด้วย
 - 1.1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างมาตรฐานปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่จำนวน 411 คน (รายละเอียดในตารางที่ 6)
 - 1.2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการคัดเลือกเรื่องสั้นและสร้างมาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามจำนวน 60 คน (รายละเอียดในตารางที่ 11)
2. กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการทดลอง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคคลทั่วไปจำนวน 300 คน โดยใช้การสุ่มผู้ร่วมการทดลองจากแต่ละรูปแบบของความเป็นปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ 4 รูปแบบ เข้าในเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า 3 เงื่อนไข เงื่อนไขละ 25 คน (ตารางที่ 9) ตารางที่ 4

จำนวนผู้ร่วมการทดลองจำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง

บุคลิกภาพ	เงื่อนไขการทดลอง			รวม
	Self	Friend	No	
I สูง C ต่ำ	25	25	25	75
I ต่ำ C สูง	25	25	25	75
I สูง C สูง	25	25	25	75
I ต่ำ C ต่ำ	25	25	25	75
รวม	100	100	100	300

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. มาตรวัดปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ (INDCOL)
2. เรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คล้อยจอง
3. มาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม
4. แบบการยืนยันคุณค่า
5. มาตรวัดสภาวะอารมณ์ (The PANAS Scale)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. **มาตรวัดปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ (INDCOL)** การวิจัยครั้งนี้ใช้มาตรวัดที่ดัดแปลงจาก มาตรวัดของ Triandis (1995) ซึ่งแบ่งมุมมองแบบปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ ออกเป็นอย่างละ 2 มิติ คือแบบแนวตั้งและแบบแนวนอน รวมเป็น 4 มิติ มีข้อกระทงมิติละ 8 ข้อ รวม 32 ข้อ โดยมีขั้นตอนการพัฒนามาตรวัดดังนี้

ขั้นตอนในการสร้าง

1. คัดเลือกข้อกระทงจากมาตรของ Triandis (1995) ที่สอดคล้องกับคำนิยามในแต่ละมิติที่ Triandis ให้นิยามไว้ในงานวิจัยของเขาในปี 1998 จำนวน 21 ข้อ มาถอดความเป็นภาษาไทยและนำไปปรึกษารวมทั้งขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยยึดถือใจความตามแนวคิดของมาตรวัดนี้เป็นหลักและสร้างข้อกระทงเพิ่มเติมโดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

จำนวนข้อกระทงในมาตรวัดปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่

องค์ประกอบ		จำนวนข้อกระทงเดิม	จำนวนข้อกระทงที่สร้างเพิ่ม	รวม
I	HI	4	6	10
	VI	6	4	10
C	HC	5	5	10
	VC	4	6	10
รวม		19	21	40

2. นำข้อกระทงที่แปลและเรียบเรียงจากมาตรของ Triandis และข้อกระทงที่สร้างเพิ่มเติม มาจัดเรียงเป็นมาตรวัดมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ ซึ่งมีทั้งหมด 40 ข้อ และมีการให้ค่าคะแนนตามมาตรวัดลิเคิร์ต 7 ช่วง ที่มีช่วงตั้งแต่

- 1 = ไม่เห็นด้วยมาก
 2 = ไม่เห็นด้วยปานกลาง
 3 = ไม่เห็นด้วยน้อย
 4 = เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอๆกัน
 5 = เห็นด้วยน้อย
 6 = เห็นด้วยปานกลาง และ
 7 = เห็นด้วยมาก

ขั้นตอนในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. นำมาตรวัดไปหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยนำมาตรไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตในระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 411 คน

ตารางที่ 6

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการสร้างมาตรปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่จำแนกตามเพศและอายุ (N = 411)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	
1. เพศ	ชาย	113	27.50
	หญิง	298	72.50
2. อายุ(ปี)	18	54	13.14
	19	74	18.00
	20	60	14.60
	21	150	36.50
	22	67	16.30
	23	5	1.22
	24	1	0.24

2. หาค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่มสูง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73) และกลุ่มต่ำ (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27) และคำนวณค่า CITC ซึ่งในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำในแต่ละข้อกระทบพบว่าค่าเฉลี่ยรายข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในทุกข้อกระทบของทุกองค์ประกอบ จึงนำไปวิเคราะห์ข้อกระทบด้วยค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทบกับคะแนนรวมของข้อกระทบอื่นๆ ได้ทั้งหมด และพบว่าในทุกข้อกระทบของทุกองค์ประกอบมีข้อที่มีค่า CITC สูงกว่า .082 ที่ $df = 400$ อย่างมีนัยสำคัญแบบหางเดียวที่ระดับ .05 (Minium, 1978)
3. นำข้อกระทบทั้งหมดไปวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ด้วยการสกัดองค์ประกอบขั้นต้น (extraction of the initial factors) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ส่วนประกอบमुखสำคัญ (Principal Component Analysis) และหมุนแกนตัวประกอบแบบตั้งฉาก (orthogonal rotation) ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ (varimax rotation) โดยกำหนดองค์ประกอบให้แสดงค่าเพียง 4 องค์ประกอบ เนื่องจากมีวัตถุประสงค์เพื่อหาความตรง (validity) ของมาตรที่สร้างขึ้นจากภาวะสันนิษฐานภาคทฤษฎีที่มี 4 มิติ คือ HI HC VI และ VC
4. ตรวจสอบความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบของข้อมูลที่มีอยู่โดยการคำนวณค่าสถิติดัชนีไกเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy) ได้ค่าเป็น .76 ซึ่งมากกว่า .5 และเข้าสู่ 1 และทดสอบโดยใช้ Bartlett's test of sphericity พบว่ามีการแจกแจงโดยประมาณแบบโคสแควร์เท่ากับ 3,606.45 ได้ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 จึงพอสรุปได้ว่า ข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)
5. หลังจากวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งแรกแล้ว พิจารณาคัดเลือกข้อกระทบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ไม่ถึง .30 บนองค์ประกอบใดเลย และข้อกระทบที่อยู่ในองค์ประกอบที่ไม่เป็นไปตามทฤษฎีออกจากการวิเคราะห์ จากนั้นจึงตรวจสอบความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบของข้อมูลที่มีอยู่โดยการคำนวณค่าสถิติดัชนีไกเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน ได้ค่าเป็น .76 และทดสอบโดยใช้ Bartlett's test of sphericity พบว่ามีการแจกแจงโดยประมาณแบบโคสแควร์เท่ากับ 3,147.83 ได้ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 จึงพอสรุปได้ว่า ข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)
6. นำตัวแปรที่เหลือซึ่งถือว่ามีตรงตามทฤษฎีไปวิเคราะห์องค์ประกอบอีกครั้งหนึ่งด้วยวิธีเดียวกับข้างต้น ได้ผลการวิเคราะห์โดยแบ่งตามองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อกระทงจากมิติคติรวมหมู่แบบแนวนอน (HC) จำนวน 11 ข้อ โดยมีข้อกระทงที่เพิ่มเติมจากการสร้างในขั้นต้น อีก 1 ข้อ เนื่องจากเมื่อพิจารณาข้อความของข้อกระทงตามทฤษฎีและน้ำหนักองค์ประกอบแล้วพบว่ามีความเหมาะสมที่จะอยู่ในมิติ HC มากกว่าที่จะอยู่ในมิติคติรวมหมู่แบบแนวตั้ง (VC) ตามที่ตั้งใจไว้แต่เดิม องค์ประกอบที่ 1 มีค่าไอเกน (eigenvalue) เท่ากับ 3.87 มีค่าความแปรปรวนร่วมคิดเป็นร้อยละ 10.74 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา .7495 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7

องค์ประกอบที่ 1 คติรวมหมู่แบบแนวนอน (Horizontal Collectivism)

ลำดับที่	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนักองค์ประกอบ
1.	8.	ฉันชอบทำงานร่วมกับคนอื่น	.700
2.	24.	มันเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉันที่จะรักษาความกลมเกลียวภายในกลุ่ม	.630
3.	36.	ฉันรู้สึกภูมิใจเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับรางวัล	.628
4.	16.	สำหรับฉันแล้ว ฉันชอบใช้เวลาอยู่ร่วมกับผู้อื่น	.609
5.	28.	ความอยู่ดีมีสุขของผู้ร่วมงานมีความสำคัญกับฉัน	.560
6.	40.	ในความรู้สึกของฉันการรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมีความสำคัญมากกว่าความสำเร็จของฉัน	.471
7.	32.	ฉันชอบที่จะแบ่งปันสิ่งของเล็กๆน้อยๆกับเพื่อนบ้าน	.463
8.	35.	ก่อนการตัดสินใจครั้งสำคัญๆ ฉันจะปรึกษาสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนๆก่อน (ย้ายองค์ประกอบมาจาก VC)	.418
9.	20.	ฉันให้ความช่วยเหลือผู้ที่ฉันรู้จัก ถึงแม้ว่าฉันจะไม่สะดวกก็ตาม	.410
10.	4.	ความสุขของฉันขึ้นอยู่กับความสุขของคนรอบข้างฉัน	.410
11.	12.	ฉันชอบที่จะอาศัยอยู่ใกล้ๆกับเพื่อนสนิทของฉัน	.370
		ค่าไอเกน (eigenvalue)	3.87
		% ความแปรปรวน	10.74
		ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา	.7495

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อกระทงจากมิติปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวตั้ง (VI) จำนวน 9 ข้อ มีค่าไอเกนเท่ากับ 3.14 มีค่าความแปรปรวนร่วมคิดเป็นร้อยละ 8.73 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมดและมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา .7086 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8

องค์ประกอบที่ 2 คติรวมหมู่แบบแนวตั้ง (Vertical Individualism)

ลำดับที่	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1.	29.	ฉันต้องการเป็นบุคคลที่โดดเด่นจากคนอื่น	.672
2.	5.	การทำสิ่งต่างๆให้ดีกว่าคนอื่นเป็นเรื่องสำคัญสำหรับฉัน	.669
3.	13.	ชัยชนะคือทุกสิ่งทุกอย่าง	.629
4.	21.	เมื่อบุคคลอื่นทำผลงานได้ดีกว่า ฉันมักจะรู้สึกเครียดและ ตื่นตัว	.594
5.	33.	ฉันชอบเป็นหัวหน้าในการทำงานต่างๆ	.551
6.	17.	ถ้าปราศจากการแข่งขันแล้ว เป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีสังคมที่ดี	.445
7.	1.	ฉันสนุกกับการทำงานในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันกับ บุคคลอื่น	.412
8.	9.	การแข่งขันเป็นกฎของธรรมชาติ	.368
9.	37.	ฉันไม่ต้องการเพียง “ทำได้ดีที่สุด” แต่ฉันต้องการ “ทำให้ได้”	.347
		ค่าไอเกน (eigenvalue)	3.14
		% ความแปรปรวน	8.73
		ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา	.7086

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยข้อกระทงจากมิติปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวนอน (HI) จำนวน 9 ข้อ มีค่าไอเกนเท่ากับ 2.79 มีค่าความแปรปรวนร่วมคิดเป็นร้อยละ 7.76 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมดและมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า .6682 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9

องค์ประกอบที่ 3 ปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวนอน (Horizontal Individualism)

ลำดับที่	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1.	2.	ฉันมักจะทำสิ่งต่างๆด้วยตัวเอง	.700
2.	26.	ฉันชอบการพึ่งพาตนเองมากกว่าการพึ่งพาคนอื่น	.700
3.	6.	การที่ฉันสามารถดูแลตนเองได้เป็นสิ่งสำคัญเป็นอันดับแรกของฉัน	.536
4.	18.	ฉันชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม	.500
5.	22.	ฉันมองว่าฉันเป็นเจ้าของชีวิตของตัวเอง	.438
6.	10.	ฉันมองตนเองว่าเป็นเอกเทศและเป็นอิสระจากผู้อื่น	.426
7.	34.	การแสดงออกว่าฉันมีความเป็นอิสระเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉัน	.381
8.	14.	ฉันแสดงความรับผิดชอบในการกระทำของฉัน	.348
9.	30.	เมื่อฉันมีปัญหาส่วนตัวที่ยากลำบาก ฉันคิดว่าการตัดสินใจด้วยตัวเองย่อมดีกว่าการทำตามคำแนะนำของผู้อื่น	.347
		ค่าไอเกน (eigenvalue)	2.79
		% ความแปรปรวน	7.76
		ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า	.6682

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยข้อกระทงจากมิติคติรวมหมู่แบบแนวตั้ง (VC) จำนวน 7 ข้อ มีค่าไอเกน เท่ากับ 2.67 และมีค่าความแปรปรวนร่วมคิดเป็นร้อยละ 7.42 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมดและมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา .6360 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10

องค์ประกอบที่ 4 คติรวมหมู่แบบแนวตั้ง (Vertical Collectivism)

ลำดับที่	ข้อที่	ข้อความ	น้ำหนัก องค์ประกอบ
1.	11.	ฉันเลิกทำในสิ่งที่ฉันชอบถ้าครอบครัวของฉันไม่ยอมรับ	.593
2.	31.	ผู้มีอาวุโสไม่ควรเชื่องผู้ที่มีอาวุโสมากกว่าอย่างเคร่งครัด	.582
3.	3.	ฉันมักจะทำในสิ่งที่ครอบครัวของฉันพอใจ แม้ว่าฉันจะไม่ค่อยชอบทำนักก็ตาม	.573
4.	27.	การแสดงความเห็นโต้แย้งผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ	.554
5.	15.	แม้ฉันจะไม่เห็นด้วยอย่างมากกับสมาชิกกลุ่ม ฉันก็หลีกเลี่ยงการโต้แย้ง	.513
6.	19.	ฉันเกลียดการแสดงความคิดเห็นด้วยความเห็นด้วยกับความคิดเห็นของผู้อื่นในกลุ่ม	.481
7.	39.	ลูกควรสืบทอดกิจการของพ่อแม่	.362
		ค่าไอเกน (eigenvalue)	2.67
		% ความแปรปรวน	7.42
		ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา	.6360

7. จากนั้นนำข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 4 มิติ คือ HC VI HI และ VC มา รวมเป็นมาตรแบบสององค์ประกอบ คือ ปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ โดยรวมมิติ VI และ HI เป็นมาตรปัจเจกบุคคลนิยม และรวมมิติ HC และ VC เป็นมาตรคติรวมหมู่ และคำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ (CITC) ในแต่ละมาตร พบว่าในทุกข้อกระทงของทั้งสององค์ประกอบมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อและคะแนนรวมข้ออื่นๆ สูงกว่า .082 ที่ $df = 400$ อย่างมีนัยสำคัญแบบหางเดียวที่ระดับ .05 และมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .7547 และ .7203 ตามลำดับ

2. **เรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คลั่งจอง** มีเนื้อหาที่ก่อให้เกิดความไม่คลั่งจอง จากกรกระทำของบุคคลอื่น โดยให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการว่าเขาเป็นคนที่อยู่ในเหตุการณ์ นั้น

ขั้นตอนในการสร้าง

นำลักษณะการกระตุ้นให้เกิดความไม่คลั่งจองมาจากงานของ Nail และคณะ (2004) และสร้างสถานการณ์เพิ่มเติมรวม 5 เรื่อง ซึ่งสถานการณ์ที่นำมาใช้นั้นได้มาจากการสอบถาม บุคคลที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างในการทดลองจริงด้วยปากเปล่าจำนวน 5 คน โดยถามว่า “สถานการณ์ใดบ้างที่ทำให้ท่านรู้สึกวุ่นวาย เพื่อนเพศเดียวกันที่เพิ่งรู้จัก ไม่น่าที่จะปฏิบัติเช่นนี้กับ ท่าน” จากนั้นจึงนำคำตอบที่มีความถี่สูงสุด 5 คำตอบแรก คือ “นิทล้าหลัง” “ผิดนัดโดยขาด เหตุผลที่ดี” “ทำตัวสนิทสนมกับแฟนของเรามากเกินไป” “พูดโกหก” และ “เอาเปรียบทางการเงิน” มาสร้างสถานการณ์ขึ้น (ภาคผนวก ก) จากนั้นจึงนำไปให้กลุ่มตัวอย่างประเมิน เพื่อ คัดเลือกเรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คลั่งจองสูงสุดจำนวน 2 เรื่องไปใช้ในการวิจัยขั้นต่อไป โดยการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินเรื่องสั้นนี้กระทำไปพร้อมกับมาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม ดังนั้นจะขอกล่าวถึงรายละเอียดในการคัดเลือกในหัวข้อมาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

3. **มาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม** เป็นมาตรประเมินลักษณะของเพื่อนใน เนื้อเรื่อง โดยใช้มาตรจำแนกความหมาย (semantic differential scale) 7 ช่วง โดยมีคำกำกับช่วง แต่ละช่วงดังนี้ “มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้างพอๆกัน น้อย ปานกลาง มาก” (มีค่าคะแนนเท่ากับ -3 ถึง +3)

ขั้นตอนในการสร้าง

นำคำคุณศัพท์ขั้วคู่ที่มีลักษณะเป็นการประเมินบุคคลที่สอดคล้องกับเรื่องสั้นที่ก่อให้เกิด ความไม่คลั่งจองมาสร้างเป็นมาตรจำแนกความหมาย โดยใช้คำคุณศัพท์ขั้วคู่ดังต่อไปนี้ ดี-เลว จริงใจ-เสแสร้ง น่ารังเกียจ-น่าปรารถนา สบายใจ-อึดอัด ทำให้ผิดหวัง-ทำให้สมหวัง เย็นชา-อบอุ่น ใจร้าย-ใจดี ไม่น่าคบหา-น่าคบหา ไม่น่าพึ่งพอใจ-น่าพึ่งพอใจ และมีเหตุผล-ไร้เหตุผล ในการ ประเมินเจตคติต่อเพื่อนในเนื้อเรื่อง และให้ตอบคำถามแสดงถึงความเป็นไปได้ที่จะคบหากับเพื่อน ในเนื้อเรื่องต่อไป โดยใช้คำคุณศัพท์ เป็นไปได้-เป็นไปไม่ได้ ในการประเมินเจตคติเชิงพฤติกรรม

ขั้นตอนในการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยเรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คลั่งจองและมาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปให้กลุ่มตัวอย่างในชั้นสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นนิสิตปริญญาตรีจำนวน 60 คน ประเมินโดยการสุ่มเนื้อเรื่องให้กลุ่มตัวอย่างอ่านเพียงคนละหนึ่งเรื่องเรื่องละ 12 คน

ตารางที่ 11

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการคัดเลือกเรื่องสั้นและสร้างมาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามจำแนกตามเพศและอายุ (N = 60)

รายการ		จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	29	48.30
	หญิง	31	51.70
2. อายุ(ปี)	19	4	6.67
	20	16	26.67
	21	19	31.67
	22	16	26.67
	23	2	3.33
	24	2	3.33
	25	1	1.67

2. นำข้อกระทงที่เป็นการประเมินเจตคติต่อเพื่อนในเนื้อเรื่องทั้ง 10 ข้อมาทำการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ (Corrected Item-Total Correlation ย่อว่า CITC) พบว่าในทุกข้อกระทงมีค่า CITC สูงกว่า .214 ที่ $N = 60$ อย่างมีนัยสำคัญแบบหางเดียวที่ระดับ .05 (Herzberg, 1983) และมีค่าอัลฟาเท่ากับ .8371 (Herzberg, 1983)
3. จากผลการวิเคราะห์พบว่าเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 “ผัดนักโดยขาดเหตุผลที่ดี” และ เรื่องสั้นเรื่องที่ 4 “พูดโกหก” เป็นเรื่องสั้นที่ได้รับการประเมินว่ามีเจตคติทางลบต่อเพื่อนในเนื้อเรื่องมากที่สุดสองอันดับแรก (ตารางที่ 12) แม้ว่าค่าเฉลี่ยของเรื่องที่ 2 และเรื่องที่ 5 “เอาเปรียบด้านการเงิน” จะมีความใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของเรื่องแล้ว เห็นว่าเนื้อเรื่องของเรื่องที่ 2 มีลักษณะของการคุกคามตัวตนเพื่อก่อให้เกิดความไม่คลั่งจอง

ได้ดีกว่าเรื่องที่ 5 จึงนำเรื่องสั้นเรื่องที่ 2 และ เรื่องที่ 4 ไปใช้ในการวิจัยขั้นต่อไป โดย ค่าเฉลี่ยของเนื้อเรื่องทั้งสองนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t=0.43, ns$)

ตารางที่ 12

ค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อเพื่อนในเรื่องสั้นแต่ละเรื่อง

เรื่องสั้น	M	SD
เรื่องที่ 1 “นินทาลับหลัง”	-1.59	0.98
เรื่องที่ 2 “ผัดนักโดยขาดเหตุผลที่ดี”	-1.94	0.67
เรื่องที่ 3 “ทำตัวสนิทสนมกับแฟนของเรามากเกินไป”	-1.37	1.03
เรื่องที่ 4 “พูดโกหก”	-2.08	0.85
เรื่องที่ 5 “เอาเปรียบทางการเงิน”	-1.93	0.82

4. **แบบการยืนยันคุณค่า** เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม การวิจัยของ Zarate และ Garza (2002) ได้ให้ผู้ร่วมการทดลองที่อยู่ในเงื่อนไขยืนยันคุณค่าในตนเองเลือก ค่านิยมที่มีความสำคัญสำหรับตนเองมากที่สุดและเขียนอธิบายว่าเพราะเหตุใดค่านิยมนั้นจึงมีความสำคัญกับตน ส่วนผู้ร่วมการทดลองที่อยู่ในเงื่อนไขไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะถูกขอให้เลือกค่านิยมที่มีความสำคัญกับตนเองน้อยที่สุดและเขียนอธิบายว่าทำไมค่านิยมนั้นจึงมีความสำคัญกับผู้อื่น ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงนำค่านิยมในงานของ Zarate และ Garza มาแปลเป็นภาษาไทยและพัฒนาเพิ่มเติม

ตารางที่ 13

ค่านิยมที่ใช้ในแบบการยืนยันคุณค่า

ค่านิยมในงานวิจัยของ Zarate และ Garza	ค่านิยมในการวิจัยครั้งนี้
1. success in career	1. การประสบความสำเร็จในอาชีพ หน้าที่การงาน
2. enjoyment of art / music / theater	2. การได้ชื่นชมในสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี หรือภาพยนตร์
3. having a good social life / relationship / family	3. การได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในสังคม
4. pursuit of knowledge / self-growth and learning	4. การได้แสวงหาความรู้และได้เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง
5. doing well in school	5. การทำผลงานได้ดีในสถานศึกษา

5. **มาตรวัดสภาวะอารมณ์ (The PANAS Scale)** สารีณี วิเศษศร (2540) นำมาตร ทั้ง 20 ข้อของ Watson และคณะมาแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย ซึ่งมาตรนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือคำคุณศัพท์ทางบวกและคำคุณศัพท์ทางลบด้านละ 10 ข้อ จากนั้นจึงคิดค่าเพิ่มอีกด้านละ 5 คำ รวมเป็น 30 คำ จากนั้นจึงนำมาเรียบเรียงเป็นมาตรและนำไปหาความเที่ยง โดยให้ประเมิน คำคุณศัพท์นั้นโดยใช้มาตรลิเคิร์ต 5 ช่วง โดยเริ่มจากคะแนน 1 (รู้สึกน้อยมากหรือแทบจะไม่มีรู้สึก เลย) ไปจนถึงคะแนน 5 (รู้สึกมากที่สุด) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาในมาตรที่ประกอบด้วย คำคุณศัพท์ทางบวกและทางลบเท่ากับ .90 และ .86 ตามลำดับ

ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้ได้คัดคำคุณศัพท์ทางบวกและลบจากมาตรที่พัฒนาโดย สารีณี วิเศษศร (2540) มาด้านละ 10 ข้อ เท่านั้น เนื่องจากต้องการให้การทดลองมีความกระชับ การ คัดเลือกนั้นกระทำโดยการเลือกคำที่มีค่าสถิติที่สูงที่สุด 10 อันดับแรกในแต่ละมาตร อันหมายถึง ค่าเฉลี่ยในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีความแตกต่างกันมาก อนึ่งการใช้มาตรที่ประกอบด้วยคำคุณศัพท์ ด้านละ 10 คำ รวมทั้งสิ้น 20 คำ นั้น เท่ากับจำนวนคำในมาตรดั้งเดิมของ Watson และคณะ (1998)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นแรก ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านเรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คล่องจงประมาณ 2 นาที

ขั้นที่สอง ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามเชิงความจำเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบ ความตั้งใจของผู้ร่วมการทดลองและเป็นการย้ำความรู้สึกที่มีต่อเนื้อเรื่อง

ขั้นที่สาม ให้ผู้ร่วมการทดลองทำการยืนยันคุณค่า โดยแบ่งผู้ร่วมการทดลองออกเป็นสามเงื่อนไข โดยการสุ่มที่ได้เตรียมไว้แล้ว ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขดังนี้

1. เงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตนเอง (Self-affirmation) โดยการขอให้ผู้ร่วมการทดลอง เลือกค่านิยม (value) ที่ให้มาในแบบสอบถาม ว่าค่านิยมใดมีความสำคัญต่อตนเอง มากที่สุดและเขียนคำอธิบายเล็กน้อยว่าเพราะเหตุใดค่านิยมนี้จึงมีความสำคัญต่อ ตนเอง
2. เงื่อนไขการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (Friend affirmation) โดยการขอให้ผู้ร่วมการทดลองนึกถึงและเขียนชื่อเพื่อนสนิทของตนหนึ่ง คนลงในแบบสอบถาม จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกค่านิยม (value) ที่ให้มาใน แบบสอบถาม ว่าค่านิยมใดที่คิดว่าน่าจะมีความสำคัญต่อ เพื่อนสนิทของเขา มาก ที่สุดและเขียนคำอธิบายเล็กน้อยว่าเพราะเหตุใดค่านิยมนี้จึงมีความสำคัญต่อเพื่อน ของตน

- เงื่อนไขการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (No self-affirmation) โดยการขอให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกค่านิยม (value) ที่ให้มาในแบบสอบถาม ว่าค่านิยมใดมีความสำคัญต่อตนเองน้อยที่สุดและเขียนคำอธิบายเล็กน้อยว่าเพราะเหตุใดค่านิยมที่เลือกนี้ผู้อื่นจึงเห็นว่ามีค่าสำคัญสำหรับเขา

ขั้นที่สี่ ทำการวัดตัวแปรตามโดยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบมาตราวัดสภาวะอารมณ์ (The PANAS Scale) และให้ตอบคำถามที่แสดงเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

ขั้นที่ห้า ให้ผู้ร่วมการทดลองทำมาตราวัดปัจเจกบุคคลนิยามและคตินิยม (INDCOL) จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองเก็บชุดแบบวัดใส่ซองเป็นอันเสร็จสิ้นการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) โดยสมมติฐานข้อ 3 ถึง 9 พิจารณาผลของการปฏิสัมพันธ์ของสองตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและทำการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่าย (simple main effect) ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์และทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยแบ่งออกเป็น

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ร่วมการทดลอง
2. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร
3. การทดสอบความแตกต่างของเรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คลั่งจอง
4. การทดสอบสมมติฐาน

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ร่วมการทดลอง

ผู้ร่วมการทดลองในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคคลทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 17-25 ปี จำนวน 328 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าที่ต้องการ จึงได้ทำการสุ่มผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่มีจำนวนผู้ร่วมการทดลองเกินจำนวนที่ต้องการออกจากการวิเคราะห์จำนวน 28 คน ซึ่งประกอบด้วย

- ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจำนวน 10 คน
 - ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจำนวน 5 คน
 - ผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจำนวน 7 คน
 - ผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียงจำนวน 3 คน
 - ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียงจำนวน 3 คน
- ดังนั้นจึงเหลือผู้ร่วมการทดลองทั้งสิ้น 300 คน โดยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ร่วมการทดลองจำแนก

ตามเพศและอายุรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 14

ตารางที่ 14

จำนวนและร้อยละของผู้ร่วมการทดลอง จำแนกตามเพศและอายุ (N = 300)

รายการ		จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	79	26.3
	หญิง	221	73.7
2. อายุ(ปี)	17	1	0.33
	18	8	2.67
	19	43	14.33
	20	39	13.00
	21	84	28.00
	22	85	28.33
	23	28	9.33
	24	10	3.33
	25	2	0.78

การทดสอบความแตกต่างของเรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คลั่งจอง

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คลั่งจองในการวิจัยจำนวน 2 เรื่อง เพื่อเพิ่มความมั่นใจว่าอิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตามไม่ได้เกิดขึ้นในบริบทใดบริบทหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที (*t*-test) พบว่า ค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามระหว่างเรื่องสั้นทั้งสองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t(298) = 0.80, ns$) และค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ระหว่างเรื่องสั้นทั้งสองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t(298) = -0.81, ns$) เช่นเดียวกัน (ตารางที่ 15) ดังนั้นจึงนำผลที่ได้ของเรื่องสั้นทั้งสองเรื่องไปวิเคราะห์รวมกันในขั้นต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15

ผลการทดสอบค่าสถิติที (t-test) ของคะแนนตัวแปรตามของเรื่องสั้นที่ใช้ในการวิจัย

	เรื่องที่ 2 “ผิคนัด		เรื่องที่ 4		t	p
	โดยขาดเหตุผลที่		“พูดโกหก”			
	ดี” (n = 152)		(n = 148)			
	M	SD	M	SD		
สภาวะอารมณ์	3.69	0.53	3.74	0.51	-0.81	.208
เจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม	-1.62	0.87	-1.70	0.79	0.80	.211

ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

จากมาตรวัดปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ที่ได้นำไปให้ผู้ร่วมการทดลองจำนวน 300 คน ตอบ มีค่าสถิติพื้นฐานตามองค์ประกอบบนมาตรวัดเคิร์ท 7 ช่วง ดังตารางที่ 16 โดยกลุ่มปัจเจกบุคคลนิยมสูงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.03 กลุ่มปัจเจกบุคคลนิยมต่ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 กลุ่มคติรวมหมู่สูงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.17 และกลุ่มคติรวมหมู่ต่ำมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ซึ่งค่าของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำในแต่ละองค์ประกอบมีความแตกต่างกันไม่มากนัก โดยมีค่ามัธยฐานที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มตามค่ามัธยฐานในองค์ประกอบแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่เท่ากับ 4.58 และ 4.81 ตามลำดับ

ตารางที่ 16

ค่าสถิติพื้นฐานของผู้ร่วมการทดลองที่วัดโดยมาตรวัดปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่

องค์ประกอบ	Min	Max	M	SD	Mdn
ปัจเจกบุคคลนิยม (N = 300)	2.67	6.28	4.57	0.60	4.58
- กลุ่มปัจเจกบุคคลนิยมสูง (n = 150)	4.61	6.28	5.03	0.36	-
- กลุ่มปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ (n = 150)	2.67	4.56	4.10	0.39	-
คติรวมหมู่ (N = 300)	2.50	6.06	4.77	0.56	4.81
- กลุ่มคติรวมหมู่สูง (n = 150)	4.83	6.06	5.17	0.29	-
- กลุ่มคติรวมหมู่ต่ำ (n = 150)	2.50	4.78	4.32	0.37	-

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคะแนนสภาวะอารมณ์ของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขของการวิจัยแบบ 4 (ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่) x 3 (เงื่อนไขการยืนยันคุณค่า) เทียบตามมาตรวิเคิร์ต 5 ช่วง ได้ผลดังตารางที่ 17 โดยกลุ่มที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงทั้งในกลุ่มของ I สูง C ต่ำ และ I สูง C สูงที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = 3.78$ และ 3.82 ตามลำดับ) มีค่าเฉลี่ยคะแนนสภาวะอารมณ์สูงกว่าผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลต่ำทั้งในกลุ่มของ I ต่ำ C สูง และ I ต่ำ C ต่ำที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = 3.63$ และ 3.46 ตามลำดับ) กลุ่มที่มีความเป็นคติรวมหมู่สูงทั้งในกลุ่มของ I ต่ำ C สูง และ I สูง C สูง ที่ได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M = 3.95$ และ 3.81 ตามลำดับ) มีค่าเฉลี่ยคะแนนสภาวะอารมณ์สูงกว่าผู้ที่มีความเป็นคติรวมหมู่ต่ำทั้งในกลุ่มของ I สูง C ต่ำ และ I ต่ำ C ต่ำที่ได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M = 3.68$ และ 3.68 ตามลำดับ)

ตารางที่ 17

ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสภาวะอารมณ์ของผู้ร่วมการทดลอง ($n = 25$)

บุคลิกภาพ	เงื่อนไขการทดลอง						รวม	
	Self		Friend		No			
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
I สูง C ต่ำ	3.78	0.34	3.68	0.68	3.46	0.57	3.64	0.56
I ต่ำ C สูง	3.63	0.49	3.95	0.48	3.75	0.57	3.78	0.52
I สูง C สูง	3.82	0.47	3.81	0.45	3.83	0.58	3.82	0.50
I ต่ำ C ต่ำ	3.46	0.41	3.68	0.56	3.68	0.41	3.61	0.47
รวม	3.67	0.45	3.78	0.55	3.68	0.54	3.71	0.52

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขของการวิจัยแบบ 4 (ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่) x 3 (เงื่อนไขการยืนยันคุณค่า) เทียบตามมาตร 7 ช่วง ได้ผลดังตารางที่ 18 ซึ่งพบว่าผู้ที่ I สูง C ต่ำ เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองและได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M = -1.24$ และ -1.24 ตามลำดับ) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากที่สุดเมื่อเทียบกับบุคคลลักษณะอื่นๆ และเมื่อผู้ที่ I สูง C ต่ำ ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -2.16$) ก็มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางลบมากที่สุดเมื่อเทียบกับบุคคลลักษณะอื่นๆ

ตารางที่ 18

ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ร่วมการทดลอง ($n = 25$)

บุคลิกภาพ	เงื่อนไขการทดลอง						รวม	
	Self		Friend		No			
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
I สูง C ต่ำ	-1.24	0.66	-1.24	1.07	-2.16	0.48	-1.55	0.88
I ต่ำ C สูง	-1.57	0.81	-1.87	0.79	-1.86	0.71	-1.77	0.78
I สูง C สูง	-1.62	0.72	-1.46	0.90	-1.86	0.68	-1.65	0.78
I ต่ำ C ต่ำ	-1.46	0.65	-1.72	1.11	-1.84	0.80	-1.67	0.88
รวม	-1.47	0.72	-1.57	0.99	-1.93	0.68	-1.66	0.83

การทดสอบสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน 9 ข้อ และทำการวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) โดยแยกวิเคราะห์ในด้านเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามและสภาวะอารมณ์ โดยตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามพบผลหลัก (main effect) ของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 8.98$, $p < .001$ และในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์พบผลหลัก (main effect) ของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(3, 288) = 3.12$, $p < .05$ (ตารางที่ 19)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	สภาวะอารมณ์				เจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม			
	SS	df	MS	F	SS	df	MS	F
เงื่อนไขการยืนยันคุณค่า (A)	0.73	2	0.37	1.42	11.53	2	5.76	8.98***
ลักษณะมุมมองแบบ I/C (B)	2.41	3	0.81	3.12*	1.87	3	0.62	0.97
A x B	2.73	6	0.45	1.76	7.82	6	1.30	2.03
ค่าความคลาดเคลื่อน	74.27	288	0.26		184.83	288	0.64	
รวม	4,211.97	300			1,031.73	300		

* $p < .05$. *** $p < .001$.

สมมติฐานที่ 1 เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีความแตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N) ดังนี้

- 1.1. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($S > N$)
- 1.2. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($S > N$)

สมมติฐานที่ 2 เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีความแตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N) ดังนี้

- 2.1. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดจะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($F > N$)
- 2.2. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดจะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวก มากกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($F > N$)

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ตารางที่ 19) ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์ไม่พบผลหลัก (main effect) ของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า โดยค่า $F(2, 288) = 1.42, ns$

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่าย (simple main effect) ระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์พบว่าผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = 3.67$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = 3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 20) ดังนั้นสมมติฐานที่ 1.1 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายระหว่างคะแนนค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ พบว่าผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ($M = 3.78$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = 3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 20) ดังนั้นสมมติฐานที่ 2.1 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

ตารางที่ 20

ผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า

เงื่อนไขที่	n	M	1	2	3
1. ได้รับ Self	100	3.67		-0.11	-0.01
2. ได้รับ Friend	100	3.78			0.10
3. ได้รับ No	100	3.68			

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (ตารางที่ 19) พบผลหลักของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตนเองในเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม $F(2, 288) = 8.98, p < .001$ จึงทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วยสถิติ Games-Howell ในแต่ละเงื่อนไขเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1.2 และ 2.2

พบว่าผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -1.47$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -1.93$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (ตารางที่ 21) ดังนั้นสมมติฐานที่ 1.2 จึงได้รับการสนับสนุน

นอกจากนี้ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ($M = -1.57$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -1.93$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 21) ดังนั้นสมมติฐานที่ 2.2 จึงได้รับการสนับสนุน

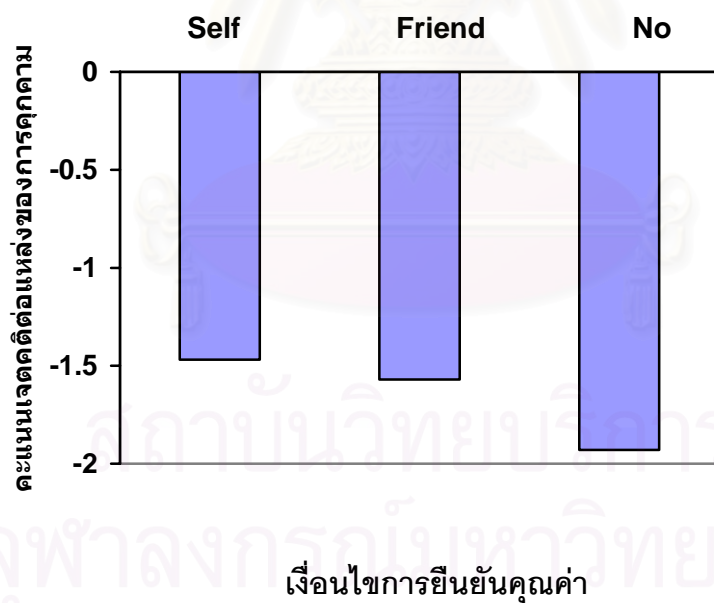
ตารางที่ 21

ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell ระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า

เงื่อนไขที่	<i>n</i>	<i>M</i>	1	2	3
1. ได้รับ Self	100	-1.47		0.10	0.46***
3. ได้รับ Friend	100	-1.57			0.36**
3. ได้รับ No	100	-1.93			

p* < .01. *p* < .001.

จากการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ได้รับการสนับสนุนเฉพาะในส่วนของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามเท่านั้น กล่าวคือ การได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองและการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดส่งผลให้ผู้ที่ได้รับการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อมมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่า (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 กราฟเปรียบเทียบเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ถึง สมมติฐานที่ 9

ผลจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (ตารางที่ 19) ปรากฏว่าไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าและลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ทั้งในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามโดยค่า $F(6, 288) = 1.76, ns$ และ $F(6, 288) = 2.03, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 3 เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคติรวมหมู่ต่ำ (I สูง C ต่ำ) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่า ดังนี้ (I สูง C ต่ำ: $S > F$ และ $S > N$)

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีความเป็นคติรวมหมู่ต่ำ พบว่าแม้จะได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 2.60, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

3.1 I สูง C ต่ำ: $S > F$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.78$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M=3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 3.1 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

3.3 I สูง C ต่ำ: $S > N$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.78$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M=3.46$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 3.3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

จากการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วยสถิติ Games-Howell ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีความเป็นคติรวมหมู่ต่ำ พบว่าผู้ร่วมการทดลองที่ได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่แตกต่างกันมีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 10.85, p < .001$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

3.2 I สูง C ต่ำ: $S > F$ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=-1.24$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ($M=-1.24$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 3.2 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

3.4 I สูง C ต่ำ: $S > N$ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=-1.24$) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=-2.16$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนั้นสมมติฐานที่ 3.4 จึงได้รับการสนับสนุน

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายและการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่าได้รับการสนับสนุนในส่วนของสมมติฐานที่ 3.4 เท่านั้น คือผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมสูงต่ำที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง

สมมติฐานที่ 4 เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ และมีมุมมองแบบคตินิยมสูง (I ต่ำ C สูง) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่า ดังนี้ (I ต่ำ C สูง: $F > S$ และ $F > N$)

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีความเป็นคตินิยมสูง พบว่าแม้จะได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่ต่างกัน แต่ก็ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 2.52, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

4.1 I ต่ำ C สูง: $F > S$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ($M=3.95$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.63$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 4.1 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

4.3 I ต่ำ C สูง: $F > N$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง (M=3.95) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (M=3.75) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 4.3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

จากการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วยสถิติ Games-Howell ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีความเป็นคตินิยมสูง พบว่าแม้จะได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 1.17, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

4.2 I ต่ำ C สูง: $F > S$ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง (M=-1.87) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (M=-1.57) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 4.2 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

4.4 I ต่ำ C สูง: $F > N$ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง (M=-1.87) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (M=-1.86) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 4.4 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายและการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 4 พบว่าไม่ได้รับการสนับสนุน นั่นคือผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคตินิยมสูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียงไม่ปรากฏว่ามีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าหรือมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองหรือการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองเลย

สมมติฐานที่ 5 เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมสูง (I สูง C สูง) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่าดังนี้ I สูง C สูง: $S \sim F$, $S > N$, และ $F > N$)

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีความเป็นคตินิยมสูง พบว่าแม้จะได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) < 1$, *ns* ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

5.1 I สูง C สูง: $S \sim F$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.82$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M=3.81$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 5.1 จึงได้รับการสนับสนุน

5.3 I สูง C สูง: $S > N$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.82$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.83$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 5.3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

5.5 I สูง C สูง: $F > N$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M=3.81$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.83$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 5.5 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

จากการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วยสถิติ Games-Howell ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีความเป็นคตินิยมสูง พบว่าแม้จะได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 1.58$, *ns* ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

5.2 I สูง C สูง: $S \sim F$ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=-1.62$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้

คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง (M=-1.46) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น
สมมติฐานที่ 5.2 จึงได้รับการสนับสนุน

5.4 I สูง C สูง: S > N ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการ
ยืนยันคุณค่าในตนเอง (M=-1.62) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับ
การยืนยันคุณค่าในตนเอง (M=-1.86) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 5.4 จึงไม่ได้รับการ
สนับสนุน

5.6 I สูง C สูง: F > N ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้
คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง (M=-1.46) มีเจตคติต่อแหล่งของการ
คุกคามไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (M=-1.86) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น
สมมติฐานที่ 5.6 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายและการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell เพื่อ
ทดสอบสมมติฐานที่ 5 พบว่าได้รับการสนับสนุนในส่วนของสมมติฐานที่ 5.1 และ 5.2 เท่านั้น นั่น
คือผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมสูงที่ได้รับการยืนยันคุณค่า
ในตนเองมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการ
ยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง

สมมติฐานที่ 6 เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ
และมีมุมมองแบบคตินิยมสูง (I ต่ำ C ต่ำ) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่า
ดังนี้ I ต่ำ C ต่ำ: S ~ F, S > N และ F > N)

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ในเงื่อนไขที่ผู้
ร่วมการทดลองมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีความเป็นคตินิยมสูง พบว่าแม้จะได้รับ
เงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของ
สภาวะอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 1.58, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตาม
สมมติฐานดังนี้

6.1 I ต่ำ C ต่ำ: S ~ F ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยัน
คุณค่าในตนเอง (M=3.46) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าใน
ตนเองของบุคคลใกล้เคียง (M=3.68) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 6.1 จึงได้รับการ
สนับสนุน

6.3 I ต่ำ C ต่ำ: $S > N$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.46$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 6.3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

6.5 I ต่ำ C ต่ำ: $F > N$ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M=3.68$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 6.5 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

จากการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วยสถิติ Games-Howell ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองมีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีความเป็นคตินิยมต่ำ พบว่าแม้จะได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 1.48, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

6.2 I ต่ำ C ต่ำ: $S \sim F$ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=-1.46$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M=-1.72$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 6.2 จึงได้รับการสนับสนุน

6.4 I ต่ำ C ต่ำ: $S > N$ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=-1.46$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=-1.84$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 6.4 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

6.6 I ต่ำ C ต่ำ: $F > N$ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M=-1.72$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M=-1.84$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 6.6 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายและการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 6 พบว่าได้รับการสนับสนุนในส่วนของสมมติฐานที่ 6.1 และ 6.2 เท่านั้น นั่นคือผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคตินิยมต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง

สมมติฐานที่ 7 เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม การได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมดังนี้ (ได้รับ S: I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C สูง และ I ต่ำ C ต่ำ แต่ I สูง C ต่ำ ไม่แตกต่างจาก I สูง C สูง)

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตนเอง พบว่าผู้ที่มีความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมมีคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์หลังจากการยืนยันคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(3, 288) = 2.54, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

7.1 S: I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C สูง ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=3.78$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=3.63$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.1 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

7.3 S: I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=3.78$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ($M=3.46$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

7.5 S: I สูง C สูง > I ต่ำ C สูง ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=3.82$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=3.63$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.5 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

7.7 S: I สูง C สูง > I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=3.82$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ($M=3.46$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.7 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

7.9 S: I สูง C ต่ำ ~ I สูง C สูง ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=3.78$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=3.82$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.9 จึงได้รับการสนับสนุน

จากการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วยสถิติ Games-Howell ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตนเอง พบว่าผู้ที่มีความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่มีคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์หลังจากการยืนยันคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(3, 288) = 1.08, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

7.2 S: I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C สูง ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=-1.24$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=-1.57$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.2 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

7.4 S: I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=-1.24$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ($M=-1.46$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.4 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

7.6 S: I สูง C สูง > I ต่ำ C สูง ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=-1.62$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=-1.57$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.6 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

7.8 S: I สูง C สูง > I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=-1.62$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ($M=-1.46$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.8 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

7.10 S: I สูง C ต่ำ ~ I สูง C สูง ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=-1.24$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=-1.62$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 7.10 จึงได้รับการสนับสนุน

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายและการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 7 พบว่าได้รับการสนับสนุนในส่วนของสมมติฐานที่ 7.9 และ 7.10 เท่านั้น นั่นคือเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมหมู่ต่ำมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมหมู่สูง

สมมติฐานที่ 8 เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม การคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ดังนี้ (ได้รับ F: I ต่ำ C สูง > I สูง C ต่ำ และ I ต่ำ C ต่ำ แต่ I ต่ำ C สูง ไม่แตกต่างจาก I สูง C สูง)

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับเงื่อนไขการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด พบว่าผู้ที่มีความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่มีคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์หลังจากการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(3, 288) = 1.57, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

8.1 F: I ต่ำ C สูง > I สูง C ต่ำ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่า เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=3.95$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.1 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

8.3 F: I ต่ำ C สูง > I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่า เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=3.95$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ($M=3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

8.5 F: I สูง C สูง > I สูง C ต่ำ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่า เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=3.81$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.5 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

8.7 F: I สูง C สูง > I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่า เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=3.81$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ($M=3.68$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.7 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

8.9 F: I ต่ำ C สูง ~ I สูง C สูง ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่าเมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียงผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=3.95$) มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=3.81$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.9 จึงได้รับการสนับสนุน

จากการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วยสถิติ Games-Howell ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับเงื่อนไขการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง พบว่าผู้ที่มีความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่มีคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามหลังจากการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(3, 288) = 2.68, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

8.2 F: I ต่ำ C สูง > I สูง C ต่ำ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่า เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=-1.87$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=-1.24$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.2 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

8.4 F: I ต่ำ C สูง > I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่า เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=-1.87$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ($M=-1.72$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.4 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

8.6 F: I สูง C สูง > I สูง C ต่ำ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่า เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=-1.46$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ($M=-1.24$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.6 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

8.8 F: I สูง C สูง > I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่า เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=-1.46$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ($M=-1.72$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.8 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน

8.10 F: I ต่ำ C สูง ~ I สูง C สูง ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่าเมื่อได้รับการคาดคะเน การยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดผู้ที่ I ต่ำ C สูง ($M=-1.87$) มีเจตคติต่อแหล่งของการ คุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง ($M=-1.46$) อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสมมติฐานที่ 8.10 จึง ได้รับการสนับสนุน

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายและการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell เพื่อ ทดสอบสมมติฐานที่ 8 พบว่าได้รับการสนับสนุนในส่วนของสมมติฐานที่ 8.9 และ 8.10 เท่านั้น นั่น คือเมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจก บุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคตวิรวมหมู่สูงมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม ไม่แตกต่างจากผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตวิรวมหมู่สูง

สมมติฐานที่ 9 เมื่อเกิดการคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนและไม่ได้รับการยืนยันคุณค่า ในตนเอง ผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตวิรวมหมู่แตกต่างกันจะมีความแตกต่างของตัว แปรตาม ดังนี้ (ได้รับ N: I สูง C ต่ำ ~ I ต่ำ C สูง ~ I สูง C สูง ~ I ต่ำ C ต่ำ)

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายของคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ในเงื่อนไขที่ผู้ ร่วมการทดลองได้รับเงื่อนไขไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง พบว่าผู้ที่มีความแตกต่างกันใน ความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตวิรวมหมู่มีคะแนนเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์หลังจากไม่ได้รับการ ยืนยันคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(3, 288) = 2.44, ns$ ซึ่งมี รายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

9.1 N: I สูง C ต่ำ ~ I ต่ำ C สูง ~ I สูง C สูง ~ I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายพบว่า เมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าใน ตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตวิรวมหมู่แตกต่างกัน มีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญ [$(M=3.46) \sim (M=3.75) \sim (M=3.83) \sim (M=3.68)$ ตามลำดับ] ดังนั้น สมมติฐานที่ 9.1 จึงได้รับการสนับสนุน

จากการทดสอบเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วย สถิติ Games-Howell ในเงื่อนไขที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับเงื่อนไขไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าใน ตนเอง พบว่าผู้ที่มีความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตวิรวมหมู่มีคะแนนเฉลี่ย ของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามหลังจากไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(3, 288) < 1, ns$ ซึ่งมีรายละเอียดตามสมมติฐานดังนี้

9.2 N: I สูง C ต่ำ ~ I ต่ำ C สูง ~ I สูง C สูง ~ I ต่ำ C ต่ำ ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell พบว่า เมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่แตกต่างกัน มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ [($M=-2.16$) ~ ($M=-1.86$) ~ ($M=-1.86$) ~ ($M=-1.84$) ตามลำดับ] ดังนั้นสมมติฐานที่ 9.2 จึงได้รับการสนับสนุน

จากผลการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่ายและการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 9 พบว่าได้รับการสนับสนุน นั่นคือเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่แตกต่างกันมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เพิ่มเติม

นอกเหนือไปจากการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้แล้ว ยังมีการวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อขยายผลการวิจัยเพิ่มเติมจากสมมติฐาน โดยผลการวิเคราะห์เพิ่มเติมประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม
2. การวิเคราะห์ในภายหลังระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่
3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม

1. วิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามและสภาวะอารมณ์ พบว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีสหสัมพันธ์กัน ($r = .08, ns$)
2. วิเคราะห์ข้อมูลหาสหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามและเจตนาเชิงพฤติกรรม พบว่ามีสหสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($r = .43, p < .01$)
3. วิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสภาวะอารมณ์และเจตนาเชิงพฤติกรรม พบว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีสหสัมพันธ์กัน ($r = .05, ns$) (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม สภาวะอารมณ์และเจตนาเชิงพฤติกรรม

ตัวแปร	1	2	3
1.สภาวะอารมณ์		.08	.05
2.เจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม			.43**
3.เจตนาเชิงพฤติกรรม			

** $p < .01$.

2. การวิเคราะห์ในภายหลังระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ เนื่องจากการพบผลหลัก โดยค่า $F(3, 288) = 3.12, p < .05$ ของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ในตัวแปรสภาวะอารมณ์ จึงทำการวิเคราะห์ในภายหลัง (post hoc) โดยวิธีของ Scheffe แต่พบว่าในแต่ละประเภทของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23

ผลการวิเคราะห์ในภายหลังระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่

บุคลิกลักษณะ	n	M	1	2	3	4
1. I สูง C ต่ำ	75	3.64		-0.14	-0.18	0.03
2. I ต่ำ C สูง	75	3.78			-0.05	0.17
3. I สูง C สูง	75	3.82				0.21
4. I ต่ำ C ต่ำ	75	3.61				

3. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA) แบบ $2 \times 2 \times 3$ แฟคทอเรียล เพื่อขยายผลการวิจัยโดยการแยกตัวแปรลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ ออกเป็น 2 ตัวแปรอิสระจากกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้
1. ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม จำแนกเป็น 2 ระดับ คือ
 - 1.1 ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูง
 - 1.2 ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ

2. ลักษณะมุมมองแบบคติรวมหมู่ จำแนกเป็น 2 ระดับ คือ
 - 2.1 ลักษณะมุมมองแบบคติรวมหมู่สูง
 - 2.2 ลักษณะมุมมองแบบคติรวมหมู่ต่ำ
3. การยืนยันคุณค่าที่จำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่
 - 3.1 การยืนยันคุณค่าในตนเอง (Self-affirmation)
 - 3.2 การคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (Friend- affirmation)
 - 3.3 การไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (No-affirmation)

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคะแนนสภาวะอารมณ์ของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขของการวิจัยแบบ 2 (ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม) x 2 (ลักษณะมุมมองแบบคติรวมหมู่) x 3 (เงื่อนไขการยืนยันคุณค่า) เทียบตามมาตรลิเคิร์ต 5 ช่วง ได้ผลดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24

ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสภาวะอารมณ์ของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขเมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (จำนวนตัวอย่างเซลล์ละ 25 คน)

บุคลิกภาพ		เงื่อนไขการทดลอง						รวม	
		Self		Friend		No			
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
I ต่ำ	C ต่ำ	3.46	0.41	3.68	0.56	3.68	0.41	3.61	0.47
	C สูง	3.63	0.49	3.95	0.48	3.75	0.57	3.78	0.52
	รวม	3.54	0.46	3.82	0.53	3.72	0.49	3.69	0.50
I สูง	C ต่ำ	3.78	0.34	3.68	0.68	3.46	0.57	3.64	0.56
	C สูง	3.82	0.47	3.81	0.45	3.83	0.58	3.82	0.50
	รวม	3.80	0.41	3.75	0.57	3.64	0.60	3.73	0.53
รวม	C ต่ำ	3.62	0.40	3.68	0.61	3.57	0.50	3.62	0.51
	C สูง	3.73	0.49	3.88	0.47	3.79	0.57	3.80	0.51
รวม		3.67	0.45	3.78	0.55	3.68	0.54	3.71	0.52

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขของการวิจัยแบบ 2 (ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม) x 2 (ลักษณะมุมมองแบบคตริวมหมู่) x 3 (เงื่อนไขการยืนยันคุณค่า) เทียบตามมาตร 7 ช่วงได้ผลดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25

ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ร่วมการทดลองในแต่ละเงื่อนไขเมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (จำนวนตัวอย่างเซลล์ละ 25 คน)

บุคลิกภาพ		เงื่อนไขการทดลอง						รวม	
		Self		Friend		No			
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
I ต่ำ	C ต่ำ	-1.46	0.65	-1.72	1.11	-1.84	0.80	-1.67	0.88
	C สูง	-1.57	0.81	-1.87	0.79	-1.86	0.71	-1.77	0.78
	รวม	-1.51	0.73	-1.80	0.96	-1.85	0.75	-1.72	0.83
I สูง	C ต่ำ	-1.24	0.66	-1.24	1.07	-2.16	0.48	-1.55	0.88
	C สูง	-1.62	0.72	-1.46	0.90	-1.86	0.68	-1.65	0.78
	รวม	-1.43	0.71	-1.35	0.98	-2.01	0.60	-1.60	0.83
รวม	C ต่ำ	-1.35	0.66	-1.48	1.11	-2.00	0.68	-1.61	0.88
	C สูง	-1.59	0.76	-1.67	0.86	-1.86	0.69	-1.71	0.78
รวม		-1.47	0.72	-1.57	0.99	-1.93	0.68	-1.66	0.83

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและเงื่อนไขการยืนยันคุณค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2,288) = 3.49, p < .05$ และนอกจากนั้นยังพบผลหลัก (main effect) ของลักษณะมุมมองแบบคตริวมหมู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(1,288) = 8.91, p < .001$ และไม่พบผลหลักของการยืนยันคุณค่าเช่นเดียวกับผลในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางในตัวแปรเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือ ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและเงื่อนไขการยืนยันคุณค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2,288) = 3.61, p < .05$ (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	สภาวะอารมณ์				เจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม			
	SS	df	MS	F	SS	df	MS	F
เงื่อนไขการยืนยันคุณค่า (A)	0.73	2	0.37	1.42	11.53	2	5.76	8.98***
ลักษณะมุมมองแบบ I (B)	0.11	1	0.11	0.44	1.17	1	1.17	1.82
ลักษณะมุมมองแบบ C (C)	2.30	1	2.30	8.91**	0.70	1	0.70	1.10
A x B	1.80	2	0.90	3.49*	4.63	2	2.31	3.61*
A x C	0.19	2	0.09	0.36	2.07	2	1.04	1.61
B x C	0.003	1	0.003	0.01	0.001	1	0.001	0.001
A x B x C	0.74	2	0.37	1.44	1.12	2	0.56	0.87
ค่าความคลาดเคลื่อน	74.27	288	0.26		184.83	288	0.64	
รวม	4,211.97	300			1,031.73	300		

* $p < .05$. ** $p < .01$. *** $p < .001$.

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและเงื่อนไขการยืนยันคุณค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2,288) = 3.49, p < .05$ จึงทำการวิเคราะห์ผลหลักเบื้องต้น (simple main effect) ด้วยวิธีของ Bonferroni ของปฏิสัมพันธ์ของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตัวแปรสภาวะอารมณ์ พบว่า ผู้ที่ได้ยืนยันคุณค่าในตนเองที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลสูง ($M = 3.80$) มีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ ($M = 3.54$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(1, 288) = 6.45, p < .01$

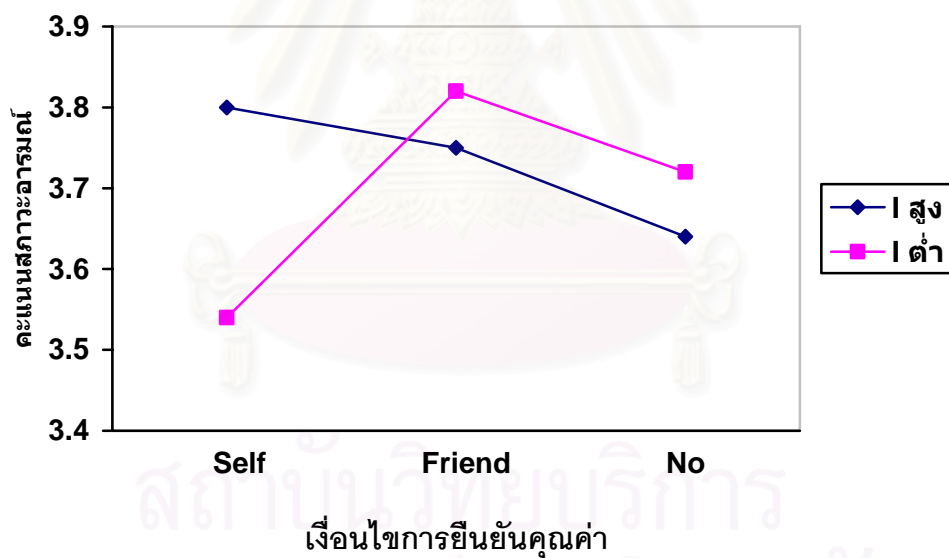
นอกจากนี้ผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำที่ได้รับคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M = 3.82$) มีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = 3.54$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 3.67, p < .01$ (ตารางที่ 27 และภาพที่ 3)

ตารางที่ 27

ผลการวิเคราะห์ผลหลักเบื้องต้น (simple main effect) ด้วยวิธีของ Bonferroni ระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์ของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม

เงื่อนไขที่	M	1	2	3	4	5	6
1. สูง ได้รับ Self	3.80		0.05	0.16	0.26**		
2. สูง ได้รับ Friend	3.75			0.11		-0.07	
3. สูง ได้รับ No	3.64						-0.08
4. ต่ำ ได้รับ Self	3.54					-0.28*	-0.18
5. ต่ำ ได้รับ Friend	3.82						0.10
6. ต่ำ ได้รับ No	3.72						

* $p < .05$. ** $p < .01$.

ภาพที่ 3 กราฟเปรียบเทียบสภาวะอารมณ์ของผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่างกัน

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางในตารางที่ 26 พบผลหลัก (main effect) ของลักษณะมุมมองแบบคติรวมหมู่ในสภาวะอารมณ์มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(1,288) = 8.91, p < .01$ แสดงว่าผู้ที่มีความเป็นคติรวมหมู่สูง ($M = 3.80$) มีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่มีความเป็นคติรวมหมู่ต่ำ ($M = 3.62$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางในตัวแปรเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว คือ ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและเงื่อนไขการยืนยันคุณค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2,288) = 3.61, p < .05$ จึงพิจารณาผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามรายคู่ด้วยสถิติ Games-Howell ในแต่ละเงื่อนไขของปฏิสัมพันธ์ของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตัวแปรเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

พบว่าผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงเมื่อได้รับเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่า $F(2, 288) = 10.02, p < .001$ ซึ่งผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -1.43$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -2.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M = -1.35$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -2.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลสูง ($M = -1.35$) มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ ($M = -1.80$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(1, 288) = 7.82, p < .01$ (ตารางที่ 28 และภาพที่ 4)

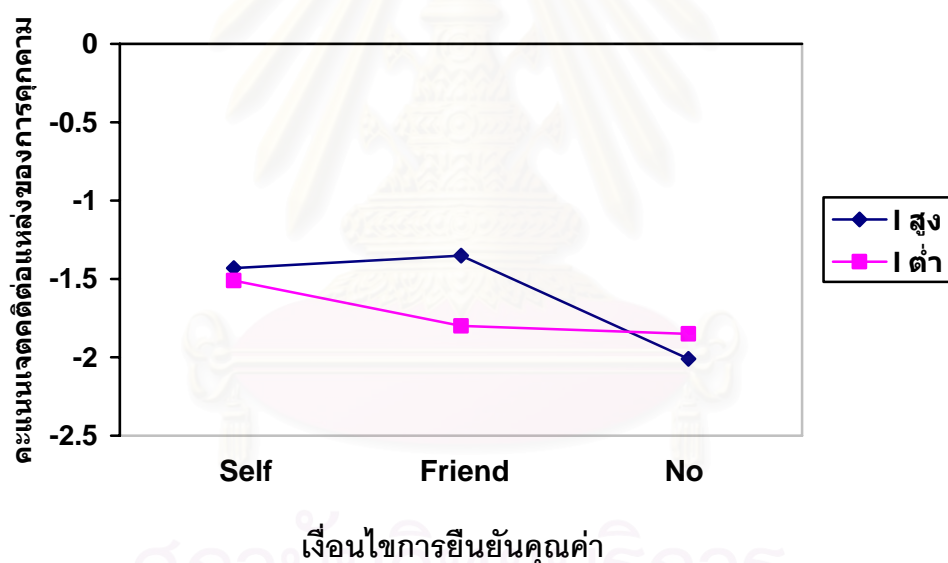
แต่สำหรับผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำไม่พบความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -1.51$) เงื่อนไขการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($M = -1.80$) และเงื่อนไขการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -1.85$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F(2, 288) = 2.57, ns$

ตารางที่ 28

ผลการวิเคราะห์ห้ในภายหลังระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของลักษณะ
มุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม

เงื่อนไขที่	M	1	2	3	4	5	6
7. I สูง ได้รับ Self	-1.43		-0.08	0.58***	0.08		
8. I สูง ได้รับ Friend	-1.35			0.66***		0.45*	
9. I สูง ได้รับ No	-2.01						-0.16
10. I ต่ำ ได้รับ Self	-1.51					0.29	0.34
11. I ต่ำ ได้รับ Friend	-1.80						0.05
12. I ต่ำ ได้รับ No	-1.85						

* $p < .05$. *** $p < .001$.

ภาพที่ 4 กราฟเปรียบเทียบเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยม
ต่างกัน

นอกจากนั้นยังพบผลหลักของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า
 $F(2,288) = 8.98, p < .001$ แสดงว่าผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -1.47$) มีเจตคติต่อ
แหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($M = -1.93$)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สภาวะอารมณ์	ผล	เจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม	ผล
<u>สมมติฐานที่ 1</u> ข้อ 1.1 S > N	X	<u>สมมติฐานที่ 1</u> ข้อ 1.2 S > N	✓
<u>สมมติฐานที่ 2</u> ข้อ 2.1 F > N	X	<u>สมมติฐานที่ 2</u> ข้อ 2.2 F > N	✓
<u>สมมติฐานที่ 3</u> ข้อ 3.1 I สูง C ต่ำ; (S > F) ข้อ 3.3 I สูง C ต่ำ; (S > N)	X X	<u>สมมติฐานที่ 3</u> ข้อ 3.2 I สูง C ต่ำ; (S > F) ข้อ 3.4 I สูง C ต่ำ; (S > N)	X ✓
<u>สมมติฐานที่ 4</u> ข้อ 4.1 I ต่ำ C สูง; (F > S) ข้อ 4.3 I ต่ำ C สูง; (F > N)	X X	<u>สมมติฐานที่ 4</u> ข้อ 4.2 I ต่ำ C สูง; (F > S) ข้อ 4.4 I ต่ำ C สูง; (F > N)	X X
<u>สมมติฐานที่ 5</u> ข้อ 5.1 I สูง C สูง; (S ~ F) ข้อ 5.3 I สูง C สูง; (S > N) ข้อ 5.5 I สูง C สูง; (F > N)	✓ X X	<u>สมมติฐานที่ 5</u> ข้อ 5.2 I สูง C สูง; (S ~ F) ข้อ 5.4 I สูง C สูง; (S > N) ข้อ 5.6 I สูง C สูง; (F > N)	✓ X X
<u>สมมติฐานที่ 6</u> ข้อ 6.1 I ต่ำ C ต่ำ; (S ~ F) ข้อ 6.3 I ต่ำ C ต่ำ; (S > N) ข้อ 6.5 I ต่ำ C ต่ำ; (F > N)	✓ X X	<u>สมมติฐานที่ 6</u> ข้อ 6.2 I ต่ำ C ต่ำ; (S ~ F) ข้อ 6.4 I ต่ำ C ต่ำ; (S > N) ข้อ 6.6 I ต่ำ C ต่ำ; (F > N)	✓ X X
<u>สมมติฐานที่ 7</u> ข้อ 7.1 S; (I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C สูง) ข้อ 7.3 S; (I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C ต่ำ) ข้อ 7.5 S; (I สูง C สูง > I ต่ำ C สูง) ข้อ 7.7 S; (I สูง C สูง > I ต่ำ C ต่ำ) ข้อ 7.9 S; (I สูง C ต่ำ ~ I สูง C สูง)	X X X X ✓	<u>สมมติฐานที่ 7</u> ข้อ 7.2 S; (I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C สูง) ข้อ 7.4 S; (I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C ต่ำ) ข้อ 7.6 S; (I สูง C สูง > I ต่ำ C สูง) ข้อ 7.8 S; (I สูง C สูง > I ต่ำ C ต่ำ) ข้อ 7.10 S; (I สูง C ต่ำ ~ I สูง C สูง)	X X X X ✓

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

สภาวะอารมณ์	ผล	เจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม	ผล
<u>สมมติฐานที่ 8</u>		<u>สมมติฐานที่ 8</u>	
ข้อ 8.1 F; ($I_{\text{ต่ำ C สูง}} > I_{\text{สูง C ต่ำ}}$)	X	ข้อ 8.2 F; ($I_{\text{ต่ำ C สูง}} > I_{\text{สูง C ต่ำ}}$)	X
ข้อ 8.3 F; ($I_{\text{ต่ำ C สูง}} > I_{\text{ต่ำ C ต่ำ}}$)	X	ข้อ 8.4 F; ($I_{\text{ต่ำ C สูง}} > I_{\text{ต่ำ C ต่ำ}}$)	X
ข้อ 8.5 F; ($I_{\text{สูง C สูง}} > I_{\text{สูง C ต่ำ}}$)	X	ข้อ 8.6 F; ($I_{\text{สูง C สูง}} > I_{\text{สูง C ต่ำ}}$)	X
ข้อ 8.7 F; ($I_{\text{สูง C สูง}} > I_{\text{ต่ำ C ต่ำ}}$)	X	ข้อ 8.8 F; ($I_{\text{สูง C สูง}} > I_{\text{ต่ำ C ต่ำ}}$)	X
ข้อ 8.9 F; ($I_{\text{ต่ำ C สูง}} \sim I_{\text{สูง C สูง}}$)	✓	ข้อ 8.10 F; ($I_{\text{ต่ำ C สูง}} \sim I_{\text{สูง C สูง}}$)	✓
<u>สมมติฐานที่ 9</u>		<u>สมมติฐานที่ 9</u>	
ข้อ 9.1 N; ($I_{\text{สูง C ต่ำ}} \sim I_{\text{ต่ำ C สูง}} \sim I_{\text{สูง C สูง}} \sim I_{\text{ต่ำ C ต่ำ}}$)	✓	ข้อ 9.2 N; ($I_{\text{สูง C ต่ำ}} \sim I_{\text{ต่ำ C สูง}} \sim I_{\text{สูง C สูง}} \sim I_{\text{ต่ำ C ต่ำ}}$)	✓

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างมุมมองแบบปัจเจกบุคคล และคติรวมหมู่ในมิติลักษณะของตัวตนที่มีต่อแนวทางในการยืนยันคุณค่า โดยศึกษาตามทฤษฎีปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ของ Harry C. Triandis ซึ่งผลการวิจัยที่ได้รับสามารถนำมาอภิปรายโดยจำแนกการอภิปรายออกเป็นส่วนต่างๆดังนี้

1. อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน
 - 1.1. อิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม (สมมติฐานที่ 1 และ 2)
 - 1.2. อิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตามสภาวะอารมณ์ (สมมติฐานที่ 1 และ 2)
 - 1.3. อิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม (สมมติฐานที่ 3 ถึง 9)
2. อภิปรายผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม

อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน

อิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

สมมติฐานที่ 1 เจตคติการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($S > N$)

- 1.2. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง

การวิจัยครั้งนี้สมมติฐานที่ 1 ได้รับการสนับสนุนในส่วนเฉพาะของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามเท่านั้น โดยผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Steele (1988) โดยผลที่เกิดขึ้นสามารถอธิบายตามแนวคิดทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเอง คือ บุคคลที่โดนคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนจะเกิดความไม่คลั่งจองและทำให้รู้สึกไม่สบายใจและพยายามหาหนทางที่จะลดความไม่คลั่งจองนั้น แต่บุคคลไม่จำเป็นที่จะต้องลดความไม่คลั่งจองลง บุคคลสามารถที่จะอยู่ร่วมกับความไม่คลั่งจองที่เกิดขึ้นได้ ถ้าเพียงแต่บุคคลสามารถยืนยันคุณค่าในตนเองในภาพรวมได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ที่ได้อ่าน

เรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คล่องจงและได้ทำการยืนยันคุณค่าในตนเองจึงไม่มีความจำเป็นที่จะลดความไม่คล่องจงที่เกิดขึ้นโดยการประเมินแหล่งของการคุกคามนั้นไปในทิศทางลบ ดังนั้นผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจึงมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง

สมมติฐานที่ 2 เจื่อนไขการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ($F > N$)

2.2. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดจะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวก มากกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง

การวิจัยครั้งนี้สมมติฐานที่ 2 ได้รับการสนับสนุนในสวนเฉพาะของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามเท่านั้น โดยผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้นี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่นำเรื่องของความสัมพันธ์มาใช้เป็นแหล่งของการยืนยันคุณค่าในตนเอง ของ Murray และคณะ (2001) ที่นำเรื่องของกรยอมรับจากคู่รักมาใช้เป็นแหล่งของการยืนยันคุณค่าในตนเอง และ Cross และ Markus (1993 อ้างถึงใน Triandis, 1995) ที่พบว่าความสำเร็จของเพื่อนก็สามารถใช้เป็นแหล่งในการยืนยันคุณค่าในตนเองได้ ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ได้ให้ผู้ร่วมการทดลองเขียนถึงค่านิยมที่มีความสำคัญกับเพื่อนสนิทของเขาเป็นแหล่งของการยืนยันคุณค่าในตนเอง จึงอาจสรุปได้ว่าบุคคลสามารถใช้ความสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิดในการยืนยันคุณค่าในตนเองได้ ดังนั้นผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดจึงมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง

อนึ่งจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบไม่พบความแตกต่างระหว่างการยืนยันคุณค่าในตนเองและการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ซึ่งหมายความว่ากรยืนยันคุณค่าทั้งสองแบบให้ผลไม่ต่างกันและการยืนยันคุณค่าให้ผลที่ดีกว่าการไม่ยืนยันคุณค่า

อิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตามสภาวะอารมณ์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (ตารางที่ 19) ของตัวแปรตามทั้งสองตัวคือ สภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม พบว่าผลที่ได้ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้ทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อแหล่งของการคุกคามและสภาวะอารมณ์ พบว่า เจตคติต่อแหล่งของการคุกคามและสภาวะอารมณ์ไม่มีสหสัมพันธ์กัน จึงได้

ทำการแยกวิเคราะห์ จากนั้นเมื่อนำเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามและสภาวะอารมณ์ไปวิเคราะห์สหสัมพันธ์กับเจตนาเชิงพฤติกรรม พบว่า เจตคติต่อแหล่งของการคุกคามมีสหสัมพันธ์กับเจตนาเชิงพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญ แต่กลับไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะอารมณ์กับเจตนาเชิงพฤติกรรม

จากนั้นเมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างในผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของตัวแปรตามทั้งสองแล้วพบว่า ตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามมีผลหลัก (main effect) ของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ารูปแบบการยืนยันคุณค่าที่ให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกค่านิยมที่มีความสำคัญกับตนเองมากที่สุดและคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียงใจในการวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิผลในการยืนยันคุณค่าในตนเอง โดยผลที่ได้ผลสอดคล้องกับผลของงานวิจัยในประเด็นของการยืนยันคุณค่าที่ใช้รูปแบบการยืนยันคุณค่าในตนเองลักษณะเดียวกันนี้ (Fein & Spencer, 1997; Zarate & Garza, 2002) แต่ในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์กลับไม่พบผลหลักของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า ซึ่งหมายความว่า การยืนยันคุณค่าไม่ได้ส่งผลต่อสภาวะอารมณ์ โดยสาเหตุที่ตัวแปรตามนี้ไม่สามารถสะท้อนผลของการยืนยันคุณค่าตามงานวิจัยของ Wiesenfeld และคณะ (1999) ที่ใช้ตัวแปรสภาวะอารมณ์เป็นตัวแปรตามตัวหนึ่ง อาจเนื่องมาจากในงานของ Wiesenfeld และคณะ ได้จัดกระทำจริงโดยการสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นในห้องทดลองจึงทำให้ผู้ร่วมการทดลองมีความรู้สึกตามสถานการณ์ที่ตัวตนโดนคุกคามได้มากกว่าและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาวะอารมณ์ได้ชัดเจนกว่าการวิจัยในครั้งนี้ที่ให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการ

จากผลการวิเคราะห์ตัวแปรตามสภาวะอารมณ์ซึ่งพบว่าไม่มีสหสัมพันธ์ใดๆกับเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามและเจตนาเชิงพฤติกรรม อีกทั้งไม่พบผลหลัก (main effect) ของเงื่อนไขการยืนยันคุณค่า ซึ่งหมายถึงการยืนยันคุณค่าหรือไม่ยืนยันคุณค่าส่งผลต่อสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างกัน จึงสรุปได้ว่าการให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านเรื่องสั้นและจินตนาการว่าเหตุการณ์นั้นเกิดกับเขานั้น อาจไม่มีความรุนแรงพอที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาวะอารมณ์หรือทำให้ผู้ร่วมการทดลองมีความรู้สึกตามสถานการณ์เท่ากับการจัดกระทำจริงโดยการสร้างสถานการณ์สมมติขึ้นในห้องทดลองในงานของ Wiesenfeld และคณะ (1999) โดยพบว่าค่าเฉลี่ยของสภาวะอารมณ์มีค่าไปในทิศทางบวกในทุกเงื่อนไขของการยืนยันคุณค่า (ตารางที่ 17) ดังนั้นการอภิปรายผลการวิจัยในสมมติฐานต่อไปจะขอกกล่าวถึงแต่เพียงเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามเท่านั้น

อิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม

สมมติฐานที่ 3 ถึง 9 เป็นการศึกษาลักษณะของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมที่มีต่อแนวทางในการยืนยันคุณค่า ซึ่งพบว่ามีสมมติฐานที่ได้รับการสนับสนุนดังนี้

- ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมต่ำที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง
- ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคตินิยมสูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดไม่ปรากฏว่ามีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าหรือมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองหรือการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองเลย
- ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมสูงที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด
- ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคตินิยมต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด
- ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมต่ำมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมสูง
- เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคตินิยมสูงมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมสูง
- เมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมแตกต่างกันมีสภาวะอารมณ์และเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างกัน

แต่อย่างไรก็ดีผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมทั้ง 4 ลักษณะและแนวทางในการยืนยันคุณค่า ซึ่งหมายความว่าความแตกต่างของลักษณะมุมมองของบุคคลที่

ถูกแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ตามระดับของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่และเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าไม่มีอิทธิพลร่วมกันต่อเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม อย่างไรก็ตาม การนำองค์ประกอบลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่มาจัดเป็นกลุ่มเพื่อทำการวิเคราะห์อาจทำให้ผลที่ได้ไม่ละเอียดพอ จึงขอยกการอภิปรายสมมติฐานที่ 3 ถึง 9 ไปไว้ใน ส่วนของการวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง

อภิปรายผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม

เมื่อทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางเพื่อขยายผลการวิจัยในประเด็นของลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ โดยการแยกตัวแปรลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ออกเป็น 2 ตัวแปรอิสระจากกัน ซึ่งตัวแปรทั้งสองที่แยกจากกันนี้แบ่งเป็นสองระดับคือ ลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและต่ำ และลักษณะมุมมองแบบคติรวมหมู่สูงและต่ำ โดยแบ่งกลุ่มสูงและต่ำจากค่ามัธยฐาน

จากตารางที่ 24 พบว่าบุคคลที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงที่ได้ทำการยืนยันคุณค่าทั้งสองแบบ คือการยืนยันคุณค่าในตนเองและการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด มีเจตคติต่อแหล่งคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งผลที่ได้ก็สอดคล้องกับงานทฤษฎีการยืนยันคุณค่าในตนเองเช่นเดียวกับสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2

แต่ในบุคคลที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ มีเพียงการยืนยันคุณค่าในตนเองเท่านั้นที่ทำให้มีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 26) โดยการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดไม่ได้ส่งผลต่อเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามของผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลต่ำให้มีความแตกต่างไปจากการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองแต่อย่างใด

การที่พบความแตกต่างของความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงและต่ำในด้านของประสิทธิภาพในการยืนยันคุณค่านั้น อาจเป็นผลมาจากแนวคิดทฤษฎีเรื่องการนับถือตนเอง (self-esteem) ของ Tafarodi และ Swann (1995) โดยพวกเขาได้เสนอว่าการนับถือตนเองควรมีสองมิติ คือ การยอมรับในความสามารถของตนเอง (Self-Competence ย่อว่า SC) และการชอบตนเอง (Self-Liking ย่อว่า SL) และได้อธิบายว่าทั้งสองมิตินั้นได้ประกอบกันขึ้นเป็นการนับถือตนเองที่เป็นสากล (global self-esteem) (Tafarodi & Milne, 2002) ซึ่งมิติทั้งสองนั้นมีน้ำหนักเท่าเทียมกันและมีสหสัมพันธ์กันสูงพอสมควร ($r = .69$) และเนื่องจากทฤษฎีนี้ยังไม่เป็นที่แพร่หลายใน

ประเทศไทย จึงขอแจกแจงสาระสำคัญของทฤษฎีการนับถือตนเองแบบสองมิติของ Tafarodi และ Swann Jr. พอสังเขป โดยลักษณะของมิติทั้งสองคือ

1. การยอมรับในความสามารถของตนเอง (SC) คือความเชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการได้ โดย SC จะมีความสัมพันธ์กับการประเมินตนเองจากความสำเร็จและความล้มเหลวในการบรรลุเป้าหมายส่วนตัวในอดีต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Markus และ Kitayama (1991) ดังนั้นความมากน้อยของ SC จะได้รับอิทธิพลจากผลสะท้อนกลับ (feedback) จากบริบททางสังคมที่แสดงให้เห็นว่าตนสามารถควบคุมและสามารถกำหนดเจตจำนงของตนเองได้
2. การชอบตนเอง (SL) คือ ประสบการณ์ที่มาจากการประเมินค่าของตนเองในฐานะบุคคลทางสังคม ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกและรับรู้ตนเองว่าเป็นคนที่ดีหรือไม่ดี โดยมุมมองเกี่ยวกับตนเองดังกล่าวนี้จะหมายถึงการรับรู้ถึงคุณค่าของตนเอง (sense of worth) ในภาพรวมในฐานะที่มีความสำคัญต่อสังคม โดยการเพิ่มขึ้นของ SL จะมีพื้นฐานมาจากการสร้างกรอบความคิดเกี่ยวกับตนเอง (self concept) ในเรื่องของความมีคุณค่าเชิงสังคม แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่าคนที่ผู้อื่นยอมรับจะเป็นการเพิ่ม SL แต่บุคคลจะต้องเป็นผู้ยอมรับว่าตนเองมีคุณค่าทางสังคม การที่ผู้อื่นยอมรับเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ช่วยผลักดันเท่านั้น

จากการวิจัยโดยใช้ภาวะดัชนีฐานการนับถือตนเองที่มี 2 มิติในประเด็นของวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมระหว่างประเทศ อเมริกากับจีน (Tafarodi & Swann, 1996) อังกฤษกับมาเลเซีย (Tafarodi, Lang, & Smith, 1999) และอังกฤษกับสเปน (Tafarodi & Walters, 1999) พบว่าในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล (อังกฤษและสหรัฐอเมริกา) มีการยอมรับในความสามารถของตนเองสูงกว่าการชอบตนเอง และในวัฒนธรรมแบบคตินิยม (จีน มาเลเซีย และสเปน) มีการชอบตนเองสูงกว่าการยอมรับความสามารถของตน ซึ่งลักษณะเช่นนี้อาจเกิดจากเหตุปัจจัยต่อไปนี้

มุมมองวัฒนธรรมแบบคตินิยมจะส่งเสริมและพัฒนาความนับถือตนเองในมิติของการชอบตนเอง โดยพฤติกรรมปรับตัวให้เข้ากับบรรทัดฐาน ความต้องการและความคาดหวังของคนในกลุ่มจะเพิ่มการยอมรับจากสังคมและคนในกลุ่ม เช่น ครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้านหรือกระทั่งเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น ซึ่งการประเมินที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับจากสังคมและคนในกลุ่มจะเพิ่มความรู้สึกว่าตนเป็นบุคคลที่มีคุณค่าทางสังคมหรือการชอบตนเองให้มากขึ้น (Tafarodi & Walters, 1999) แต่ลักษณะเช่นนี้จะส่งผลต่อความรู้สึกว่าตนมีความสามารถในการควบคุมและส่งผลทางลบต่อการยอมรับในความสามารถของตนเอง

ในทางตรงกันข้ามมุมมองวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลนิยม บุคคลจะเพิกเฉยหรือคิดว่าเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างเจตนาส่วนบุคคลและความคาดหวังของผู้อื่น เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงอิสระในการเลือกเจตจำนงของตน ซึ่งการขาดการปรับตัวให้เข้ากับสังคมนี้เองเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างบุคคล และความขัดแย้งนั้นจะทำให้บุคคลเกิดการประเมินในทางลบและไม่ยอมรับตนเองรวมทั้งก่อให้เกิดการขาดความรู้สึกมีคุณค่าทางสังคมและส่งผลทางลบต่อการชอบตนเอง แต่ลักษณะเช่นนี้จะมีส่วนก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีเสรีภาพ สามารถแสดงออกซึ่งเจตจำนงและมีอิสระ ซึ่งเป็นผลให้บุคคลเพิ่มความรู้สึกว่าตนมีความสามารถในการควบคุมและนำไปสู่การพัฒนาการยอมรับในความสามารถของตนเอง

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว เมื่อให้ลักษณะการนับถือตนเองในมิติของการชอบตนเองคงที่ การที่บุคคลมีลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงก็จะมีลักษณะการยอมรับในความสามารถของตนเองสูง ส่วนบุคคลที่มีลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำก็จะมีลักษณะการยอมรับในความสามารถของตนเองต่ำ ดังนั้นเมื่อบุคคลมีการยอมรับในความสามารถของตนเองสูงบุคคลก็ย่อมมีการนับถือตนเองสูง ในทางกลับกันบุคคลที่มีการยอมรับในความสามารถของตนเองต่ำก็ย่อมมีการนับถือตนเองต่ำ

จากการอภิปรายข้างต้นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Steele และคณะ (1993) ที่พบว่าปริมาณการนับถือตนเองมีอิทธิพลต่อความสามารถในการฟื้นฟูตัวตนที่ถูกคุกคาม โดยบุคคลที่มีการนับถือตนเองสูงจะมีแหล่งความคิดและภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองในเชิงบวกมากกว่าบุคคลที่มีการนับถือตนเองต่ำ ดังนั้นบุคคลที่มีการนับถือตนเองสูงจะอดทนต่อการคุกคามได้มากกว่าและมีการโต้ตอบต่อการคุกคามน้อยกว่าบุคคลที่มีความเคารพในตนเองต่ำ แม้ในงานวิจัยของ Steele และคณะ จะพบว่าบุคคลต้องตระหนักถึงคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองของตนด้วย ปัจจัยการนับถือตนเองจึงจะส่งอิทธิพล แต่ในงานวิจัยของ Nail และคณะ (2004) ก็ไม่พบว่าการให้ผู้ร่วมการทดลองตระหนักถึงคุณค่าของตนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการยืนยันคุณค่าในตนเองแต่อย่างใด

ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ว่าบุคคลที่มีลักษณะปัจเจกบุคคลนิยมสูงซึ่งมีการนับถือตนเองสูงจะสามารถยืนยันคุณค่าได้ดี เนื่องจากมีแหล่งความคิดและภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองในเชิงบวกมาก แต่การที่บุคคลที่มีลักษณะแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำซึ่งมีการนับถือตนเองต่ำมีคะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามในเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อันเนื่องมาจากมีแหล่งความคิดและภาพลักษณ์เกี่ยวกับตนเองในเชิงบวกน้อย แต่อย่างไรก็ดี งานวิจัยของการนับถือตนเองของ Tafarodi และ Swann (1995) กับแนวคิดลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่เป็นเพียงการวิจัยในระดับวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังไม่มีการวิจัยในระดับบุคคลจึงควรมีการวิจัยต่อไปในระดับบุคคลเพื่อยืนยันข้ออภิปรายนี้

นอกจากนี้จากการพบผลหลัก (main effect) ของลักษณะมุมมองแบบคติรวมหมู่ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางในตัวแปรตามสภาวะอารมณ์ ซึ่งพบว่าผู้ที่มีความเป็นคติรวมหมู่สูงมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่มีความเป็นคติรวมหมู่ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็อาจจะสามารถอธิบายได้ตามแนวคิดของ Tafarodi และ Swann (1995) ที่กล่าวว่าในประเทศที่มีวัฒนธรรมแบบใด ไม่ว่าปัจเจกบุคคลนิยมหรือคติรวมหมู่ ผู้ที่ประพฤติตนตามครรลองของสังคมนั้นก็จะได้รับการยอมรับซึ่งเป็นการเสริมแรงให้บุคคลมีแรงจูงใจที่จะประพฤติตนตามบรรทัดฐานของสังคมนั้น ดังนั้นสำหรับประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมแบบคติรวมหมู่ การมีความเป็นคติรวมหมู่ที่สูงก็ย่อมจะได้รับการยอมรับมากกว่าการมีความเป็นคติรวมหมู่ต่ำ ซึ่งการได้รับการยอมรับจากสังคมนี้เองที่นำไปสู่การมีสภาวะอารมณ์ทางบวกที่มากกว่า

สรุปผลการอภิปราย

จากการอภิปรายข้างต้นอาจสรุปได้ว่า การยืนยันคุณค่าทั้งสองรูปแบบคือ การยืนยันคุณค่าในตนเองและการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าของบุคคลใกล้เคียงสามารถลดความไม่สบายใจที่จะนำไปสู่การลดความไม่คล่องจองด้วยวิธีต่างๆได้ แต่การนำบุคคลใกล้เคียงมาเป็นแหล่งของการยืนยันคุณค่าในตนเองอาจจะไม่ได้ผลสำหรับบุคคลบางประเภท เช่น ในงานวิจัยนี้คือผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ โดยการทำการยืนยันคุณค่าในตนเองในเรื่องที่มีความสำคัญกับตนเอง จะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวจากการคุกคามได้ดีกว่า ทั้ๆที่ประเทศไทยมีลักษณะเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมแบบคติรวมหมู่ โดยผลที่ได้นี้อาจสืบเนื่องมาจากโลกในทุกวันนี้เริ่มมีความคล้ายคลึงกันมากขึ้นทุกทีในเรื่องของค่านิยม อันเนื่องมาจากการเข้าไปลงทุนในประเทศต่างๆ การสื่อสารคมนาคม การอพยพและการท่องเที่ยว ที่ทำให้คนในแต่ละวัฒนธรรมได้เรียนรู้วัฒนธรรมอื่น ๆ มากขึ้น (Oishi et al., 2005) โดย Inglehart และ Baker (2000) พบว่าวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลนิยมมีแนวโน้มที่จะขยายวงกว้างขึ้นในหลายๆชาติ

นอกจากนี้ผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงสามารถยืนยันคุณค่าได้ทั้งสองแนวทางคือ การยืนยันคุณค่าในตนเองและการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง แต่สำหรับผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำการยืนยันคุณค่าหรือไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าส่งผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งคาดว่าเกิดจากการที่ผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมสูงเป็นผู้ที่มีการนับถือตนเองสูงซึ่งมีแหล่งข้อมูลเชิงบวกเกี่ยวกับตนเองมากกว่าผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมต่ำซึ่งเป็นผู้ที่มีการนับถือตนเองต่ำ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการยืนยันคุณค่าต่อสภาวะอารมณ์และเจตคติของผู้ที่มีความแตกต่างกันในความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยม

สมมติฐานการวิจัย

1. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีความแตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N) ดังนี้
 - 1.1. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($S > N$)
 - 1.2. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองจะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($S > N$)
2. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีความแตกต่างจากผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N) ดังนี้
 - 2.1. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดจะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($F > N$)
 - 2.2. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดจะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($F > N$)
3. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคตินิยมต่ำ (I สูง C ต่ำ) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่าดังนี้ [I สูง C ต่ำ; ($S > F$); ($S > N$)]
 - 3.1. ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F)
 - 3.2. ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F)

- 3.3. ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
- 3.4. ผู้ที่ I สูง C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
4. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคิตรวมหมู่สูง (I ต่ำ C สูง) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่าดังนี้ [I ต่ำ C สูง; (F > S); (F > N)]
- 4.1. ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S)
- 4.2. ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S)
- 4.3. ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
- 4.4. ผู้ที่ I ต่ำ C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
5. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงและมีมุมมองแบบคิตรวมหมู่สูง (I สูง C สูง) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่าดังนี้ [I สูง C สูง; (S ~ F); (S > N); (F > N)]
- 5.1. ผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F)
- 5.2. ผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากการได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F)
- 5.3. ผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
- 5.4. ผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
- 5.5. ผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)

- 5.6. ผู้ที่ I สูง C สูง ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
6. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำและมีมุมมองแบบคตินิยมหมู่ต่ำ (I ต่ำ C ต่ำ) จะมีความแตกต่างในแนวทางของการยืนยันคุณค่าดังนี้ [I ต่ำ C ต่ำ; (S ~ F); (S > N). (F > N)]
- 6.1. ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากกรณีได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F)
- 6.2. ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจากกรณีได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F)
- 6.3. ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
- 6.4. ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
- 6.5. ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
- 6.6. ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าเมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (N)
7. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม การได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (S) จะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ดังนี้ (ได้รับ S; I สูง C ต่ำ > I ต่ำ C สูง และ I ต่ำ C ต่ำ แต่ I สูง C ต่ำ ไม่แตกต่างจาก I สูง C สูง)
- 7.1. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ I ต่ำ C สูง
- 7.2. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ I ต่ำ C สูง
- 7.3. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 7.4. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ

- 7.5. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C สูง
- 7.6. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C สูง
- 7.7. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่าผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 7.8. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 7.9. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจากผู้ที่ I สูง C สูง
- 7.10. เมื่อได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่ I สูง C ต่ำ จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง
8. เมื่อเกิดการคุกคามตัวตนที่สมบูรณ์พร้อม คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (F) จะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคตินิยมหมู่ดังนี้ (ได้รับ F; I ต่ำ C สูง > I สูง C ต่ำ และ I ต่ำ C ต่ำ แต่ I ต่ำ C สูง ไม่แตกต่างจาก I สูง C สูง)
- 8.1. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I สูง C ต่ำ
- 8.2. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า I สูง C ต่ำ
- 8.3. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 8.4. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 8.5. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I สูง C ต่ำ
- 8.6. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I สูง C ต่ำ
- 8.7. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ

- 8.8. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ผู้ที่ I สูง C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ I ต่ำ C ต่ำ
- 8.9. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง
- 8.10. เมื่อได้รับการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้เคียง ผู้ที่ I ต่ำ C สูง จะมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างจาก ผู้ที่ I สูง C สูง
9. เมื่อเกิดการคุกคามความสมบูรณ์พร้อมของตัวตนและไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่แตกต่างกันจะมีความแตกต่างของตัวแปรตามดังนี้ (ได้รับ N; I สูง C ต่ำ ~ C สูง I ต่ำ ~ I สูง C สูง ~ I ต่ำ C ต่ำ)
- 9.1. เมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่แตกต่างกันมีสภาวะอารมณ์ไม่แตกต่างกัน
- 9.2. เมื่อไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ผู้ที่มีมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่แตกต่างกันมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ร่วมการทดลองในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคคลทั่วไปที่มีอายุระหว่าง 17-25 ปี จำนวน 328 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าที่ต้องการ จึงได้ทำการสุ่มผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่มีจำนวนผู้ร่วมการทดลองเกินออกจำนวน 28 คน เหลือ 300 คน แบ่งเป็นเพศชาย 79 คน และเพศหญิง 221 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. มาตรวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ (INDCOL)
2. เรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คล่องจอง
3. มาตรวัดเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม
4. แบบการยืนยันคุณค่า
5. มาตรวัดสภาวะอารมณ์ (The PANAS Scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นแรก ให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านเรื่องสั้นที่ก่อให้เกิดความไม่คลั่งจองประมาณ 2

นาที

ขั้นที่สอง ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถามเชิงความจำเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบความตั้งใจของผู้ร่วมการทดลองและเป็นการย้ำความรู้สึกที่มีต่อเนื้อเรื่อง

ขั้นที่สาม ให้ผู้ร่วมการทดลองทำการยืนยันคุณค่า โดยแบ่งผู้ร่วมการทดลองออกเป็นสามเงื่อนไข โดยการสุ่มที่ได้เตรียมไว้แล้ว ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขดังนี้

1. เงื่อนไขการยืนยันคุณค่าในตนเอง (Self-affirmation) โดยการขอให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกค่านิยม (value) ที่ให้มาในแบบสอบถาม ว่าค่านิยมใดมีความสำคัญต่อตนเองมากที่สุดและเขียนคำอธิบายเล็กน้อยว่าเพราะเหตุใดค่านิยมนี้จึงมีความสำคัญต่อตนเอง
2. เงื่อนไขการคาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิด (Friend affirmation) โดยการขอให้ผู้ร่วมการทดลองนึกถึงและเขียนชื่อเพื่อนสนิทของตนหนึ่งคนลงในแบบสอบถาม จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกค่านิยม (value) ที่ให้มาในแบบสอบถาม ว่าค่านิยมใดที่คิดว่าน่าจะมีความสำคัญต่อเพื่อนสนิทของเขามากที่สุดและเขียนคำอธิบายเล็กน้อยว่าเพราะเหตุใดค่านิยมนี้จึงมีความสำคัญต่อเพื่อนของตน
3. เงื่อนไขการไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง (No self-affirmation) โดยการขอให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกค่านิยม (value) ที่ให้มาในแบบสอบถาม ว่าค่านิยมใดมีความสำคัญต่อตนเองน้อยที่สุดและเขียนคำอธิบายเล็กน้อยว่าเพราะเหตุใดค่านิยมที่เลือกนี้ผู้อื่นจึงเห็นว่ามีค่าสำคัญสำหรับเขา

ขั้นที่สี่ ทำการวัดตัวแปรตามโดยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบมาตราวัดสภาวะอารมณ์ (The PANAS Scale) และให้ตอบคำถามที่แสดงเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

ขั้นที่ห้า ให้ผู้ร่วมการทดลองทำมาตราวัดปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ (INDCOL) จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองเก็บชุดแบบวัดใส่ซองเป็นอันเสร็จสิ้นการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทาง

สังคมศาสตร์โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) โดยสมมติฐานข้อ 3 ถึง 9 พิจารณาผลของการปฏิสัมพันธ์ของสองตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติและทำการวิเคราะห์ผลหลักอย่างง่าย (simple main effect) ในตัวแปร

ตามสภาวะอารมณ์และทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Games-Howell ในตัวแปรตามเจตคติต่อแหล่งของการคุกคาม

ผลการวิจัย

5. ผู้ที่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเองมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($S > N$)
6. ผู้ที่ได้คาดคะเนการยืนยันคุณค่าในตนเองของบุคคลใกล้ชิดมีเจตคติต่อแหล่งของการคุกคามไปในทิศทางบวกมากกว่า ผู้ที่ไม่ได้รับการยืนยันคุณค่าในตนเอง ($F > N$)
7. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าและลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่
8. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way ANOVA) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขการยืนยันคุณค่าและลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยม และพบว่าบุคคลที่มีลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมสูงสามารถยืนยันคุณค่าในตนเองและใช้บุคคลใกล้ชิดเป็นแหล่งของการยืนยันคุณค่าในตนเองได้ดีพอๆกัน แต่ไม่พบความแตกต่างในผู้ที่มีลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมต่ำ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาต่อไปในลักษณะการคุกคามแบบอื่นๆ เช่น การตัดสินจากผู้อื่น พฤติกรรมของตนเอง สิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อศึกษาว่าหากบุคคลได้รับการคุกคามในลักษณะที่ต่างไปจากนี้จะได้ผลการวิจัยเช่นเดียวกันนี้หรือไม่
2. ควรมีการศึกษาต่อไปในลักษณะที่การคุกคามเกิดขึ้นจริง ไม่ว่าจะเป็นการจัดกระทำหรือเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมแห่งความเป็นจริง เพื่อศึกษาว่าผลที่ได้จะเหมือนหรือต่างจากการศึกษาโดยให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการหรือไม่ โดยเฉพาะในด้านของสภาวะอารมณ์
3. ควรมีการศึกษาต่อไปถึงอิทธิพลของการยืนยันคุณค่าโดยคำนึงถึงปัจจัยการนับถือตนเองจากทฤษฎีการนับถือตนเองแบบสองมิติในประเด็นของความสัมพันธ์ของแต่ละมิติต่อลักษณะมุมมองแบบปัจเจกบุคคลนิยมและคติรวมหมู่ในระดับบุคคล

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

นางลักษณ์ วิรัชชัย (2542). *โมเดลลิสเรล: สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาริณี วิเศษศร (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อว่าโลกนี้มีความยุติธรรมกับความรู้สึกที่ดี*

เชิงอัตวิสัยของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับที่ ๓ สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Aronson, J., Blanton, H., & Cooper, J. (1995). From dissonance to disidentification: Selectivity in the self-affirmation process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68, 986-996.

Aronson, J., Cohen, G., & Nail, P. R. (1999). Self-affirmation theory: An update and appraisal. In E. Harmon-Jones & J. Mills (Eds.), *Cognitive dissonance: Progress on a pivotal theory in social psychology* (pp. 127–147). Washington, DC: American Psychological Association.

Blanton, H., Cooper, J., Skurnik, I., & Aronson, J. (1997). When bad things happen to good feedback: Exacerbating the need for self-justification through self affirmation. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 23, 684-692.

Carlsmith, J. M., Collins, B., & Helmreich, R. L. (1966). Studies in forced compliance: I. The effect of pressure for compliance on attitude change produced by face-to-face role playing and anonymous essay writing. *Journal of Personality and Social Psychology*, 4, 1-13.

- Cialdini, R. B., Trost, M. R., & Newsome, J. T. (1995). Preference for consistency: The development of a valid measure and the discovery of surprising behavioral implications. *Journal of Personality and Social Psychology*, *69*, 318-328.
- Correll, J., Spencer, S. J., & Zanna, M. P. (2004). An affirmed and open mind: Self-affirmation and sensitivity to argument strength. *Journal of Experimental Social Psychology*, *40*, 350-356.
- Davis, K., & Jones, E. E. (1960). Changes in interpersonal perception as a means of reducing cognitive dissonance. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, *61*, 401-410.
- Eisenberg, J. (1999). How individualism-collectivism moderates the effects of rewards on creativity and innovation: A comparative review of practices in Japan. *Creativity and Innovation Management*, *8*, 251-261.
- Ellsworth, P. (1994). Sense, culture, and sensibility. In S. Kitayama & H. Markus (Eds.), *Emotion and culture: Empirical studies of mutual influence* (pp. 23-50). Washington, DC: American Psychological Association.
- Fein, S., & Spencer, S. J. (1997). Prejudice as self-image maintenance: Affirming the self through derogating others. *Journal of Personality and Social Psychology*, *73*, 31-44.
- Festinger, L. (1957). *A theory of cognitive dissonance*. Evanston, IL: Row Peterson.
- Fiske, A. P. (2002). Using individualism and collectivism to compare culture - A critique of the validity and measurement of the construct: Comment on Oyserman et al. (2002). *Psychological Bulletin*, *128*, 78-88.
- Galinsky, A. D., Stone, J., & Cooper, J. (2000). The reinstatement of dissonance and psychological discomfort following failed affirmations. *European Journal of Social Psychology*, *30*, 123-147.

- Heine, S. J., Lehman, D. R., Peng, K., & Greenholtz, J. (2002). What's wrong with cross-culture comparisons of subjective Likert scale?: The reference group effect. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82, 903-918.
- Herzberg, P. A. (1983). *Principles of statistics*. New York: Wiley.
- Hofstede, G. (1980). *Culture's consequences: International differences in work-related values*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Hofstede, G. (1983). National cultures in four dimensions, a research-based theory on cultural differences among nations. *International Studies in Management and Organizations*, 14, 46-74.
- Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Inglehart, R., & Baker, W. E. (2000). Modernization, cultural change, and the persistence of traditional values. *American Sociological Review*, 65, 19-51.
- Liu, T. J., & Steele, C. M. (1986). Attributional analysis as self-affirmation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 531-540.
- Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98, 224-253.
- Martens, A., Johns, M., Greenberg, J., & Schimel, J. (in press). Combating stereotype threat: The effect of self-affirmation on women's intellectual performance. *Journal of Experimental Social Psychology*.
- Minium, E. W. (1978). *Statistical reasoning in psychology and education* (2nd ed.). New York: Wiley.

- Murray, S. L., Bellavia, G., Feeney, B., & Holmes, J. G. (2001). The contingencies of interpersonal acceptance: When romantic relationships function as a self-affirmation resource. *Motivation and Emotion, 25*, 163-189.
- Nail, P. R., Correll, J. S., Drake, C. E., Glenn, S. B., Scott, G. M., & Stuckey, C. (2001). A validation study of the preference for consistency scale. *Personality and Individual Differences, 31*, 1193-1202.
- Nail, P. R., Misak, J. E., & Davis, R. M. (2004). Self-affirmation versus self-consistency: A comparison of two competing self-theories of dissonance phenomena. *Personality and Individual Differences, 36*, 1893-1905.
- Oishi, S., Hahn, J., Schimmack, U., Radhakrishnan, P., Dzokoto, V., & Ahadi, S. (2005). The measurement of values across cultures: A pairwise comparison approach. *Journal of Research in Personality, 39*, 299-305.
- Oyserman, D., Coon, H. M., & Kemmelmeier, M. (2002). Rethinking individualism and collectivism: Evaluation of theoretical assumptions and meta-analyses. *Psychological Bulletin, 128*, 3-72.
- Schimmel, J., Arndt, J., Bangko, K. M., & Cook, A. (2004). Not all self-affirmations were created equal: The cognitive and social benefits of affirming the intrinsic (vs. extrinsic) self. *Social Cognition, 22*, 75-99.
- Schwartz, S. H. (1994). Beyond individualism and collectivism: New cultural dimensions of values. In U. Kim, H. C. Triandis, C. Kagitcibasi, S. C. Choi, & G. Yoon (Eds.), *Individualism and collectivism: Theory, method, and applications* (pp. 85-122). Newbury Park, CA: Sage.
- Schwarz, N., & Oyserman, D. (2001). Asking questions about behavior: Cognition, communication, and questionnaire construction. *American Journal of Evaluation, 22*, 127-160.

- Sherman, D. K., & Kim, H. S. (2005). Is there an "I" in "team"? The role of the self in group-serving judgments. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 108-120.
- Sherman, S. J. (1970). Effects of choice and incentive on attitude change in a discrepant behavior situation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 15, 245–252.
- Siegel, P. A., Scillitoe, J., & Parks-Yancy, R. (in press). Reducing the tendency to self-handicap: The effect of self-affirmation. *Journal of Experimental Social Psychology*.
- Singelis, T. M., Triandis, H. C., Bhawuk, D., & Gefland, M. J. (1995). Horizontal and vertical dimensions of individualism and collectivism: A theoretical and measurement refinement. *Cross-Culture Research*, 29, 240-275.
- Smith, H., & Citti, D. (2005). *When will we care about the mistreatment of other? The influence of group membership and self-affirmation*. Sonoma, CA. Retrieved June 12, 2005, from <http://www.sonoma.edu/users/s/smithh/psy445/materials/smithcitt.pdf>
- Spencer, S. J., Fein, S., & Lomore, C. D. (2001). Maintaining one's self-image vis-a-vis others: The role of self-affirmation in the social evaluation of the self. *Motivation and Emotion*, 25, 41-65.
- Steele, C. M. (1988). The psychology of self-affirmation: Sustaining the integrity of the self. *Advances in Experimental Social Psychology*, 21, 261–302.
- Steele, C. M., Hopp, H., & Gonzales, J. (1986). *Dissonance and the lab coat: Self-affirmation and the free choice paradigm*. Unpublished manuscript, University of Washington.
- Steele, C. M., & Liu, T. J. (1983). Dissonance process as self-affirmation. *Journal of Personality and Social Psychology*, 45, 5-19.

- Steele, C. M., & Spencer, S. J. (1992). The primacy of self-integrity. *Psychological Inquiry*, 3, 345-346.
- Steele, C. M., Spencer, S. J., & Lynch, M. (1993). Self-image resilience and dissonance: The role of affirmational resources. *Journal of Personality and Social Psychology*, 64, 885-896.
- Stone, J. (1999). What exactly have I done? The role of self-attribute accessibility in dissonance. In E. Harmon-Jones & J. Mills (Eds.), *Cognitive dissonance: Progress on a pivotal theory in social psychology* (pp. 175-200). Washington, DC: American Psychological Association.
- Stone, J., & Cooper, J. (2001). A self-standards model of cognitive dissonance. *Journal of Experimental Social Psychology*, 37, 228-243.
- Stone, J., Wiegand, A. W., Cooper, J., & Aronson, E. (1997). When exemplification fails: Hypocrisy and the motive for self-integrity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72, 54-65.
- Tafarodi, R. W., Lang, J. M., & Smith, A. J. (1999). Self-esteem and the cultural trade-off: Evidence for the role of individualism-collectivism. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 30, 620-640.
- Tafarodi, R. W., & Milne, A. B. (2002). Decomposing global self-esteem. *Journal of Personality*, 70, 443-483.
- Tafarodi, R. W., & Swann, W. B., Jr. (1995). Self-liking and self-competence as dimensions of global self-esteem: Initial validation of a measure. *Journal of Personality Assessment*, 65, 322-342.
- Tafarodi, R. W., & Swann, W. B., Jr. (1996). Individualism-collectivism and global self-esteem: Evidence for a cultural trade-off. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 27, 651-672.

- Tafarodi, R. W., & Walters, P. (1999). Individualism-collectivism, life events, and self-esteem: A test of two trade-offs. *European Journal of Social Psychology, 29*, 797-814.
- Tatlor, S. E., Peplau, L. A., & Sears, D. O. (2000). *Social psychology* (10th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Triandis, H. C. (1990). Cross-cultural studies of individualism and collectivism. In J. Berman (Ed.), *Nebraska Symposium on Motivation, 1989* (pp. 41-133). Lincoln: University of Nebraska Press.
- Triandis, H. C. (1995). *Individualism and collectivism*. Boulder, CO: Westview Press.
- Triandis, H., C. (2001). Individualism-collectivism and personality. *Journal of Personality, 69*, 909-912.
- Triandis, H. C., Chan, D. K., Bhawuk, D., Iwao, S., & Sinha, J. B. P. (1995). Multimethod probes of allocentrism and idiocentrism. *International Journal of Psychology, 30*, 461-480.
- Triandis, H., C., & Gelfand, M. J. (1998). Converging measurement of horizontal and vertical individualism and collectivism. *Journal of Personality and Social Psychology, 74*, 118-128.
- Watson, D., Clark, L. A., & Tellegen, A. (1998). Development and validation of brief measures of positive and negative affect: The PANAS Scale. *Journal of Personality and Social Psychology, 54*, 1063-1070.
- Wiesenfeld, B. M., Brockner, J., & Martin, C. (1999). A self-affirmation analysis of survivor's reactions to unfair organizational downsizings. *Journal of Experimental Social Psychology, 35*, 441-460.
- Zarate, M. A. & Garza, A. A. (2002). In-group distinctiveness and self-affirmation as dual components of prejudice reduction. *Self and Identity, 1*, 235-249.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสำรวจความคิดเห็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในวงกลมและกรอกข้อมูลของท่านลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ _____ ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่าน

คำอธิบาย ขอให้ท่านอ่านเรื่องสั้นและตอบคำถามในแต่ละข้อ โดยพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความทางด้านซ้าย หรือด้านขวา จากนั้นก็ประเมินว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความที่เลือกเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงข้อละช่องเดียว และกรุณาตอบทุกข้อ โดยเรื่องสั้นแต่ละเรื่องจะมีเค้าโครงที่คล้ายกัน จะแตกต่างตรงข้อความที่เป็นตัวหนาเท่านั้น

ตัวอย่างการตอบ หลังจากอ่านเรื่องสั้นแล้วจะพบคำถามที่ถามถึงความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านจะประเมินเพื่อนของท่านคนนี้มีลักษณะ.....

สมมติว่าท่านคิดว่า เพื่อนของคุณตามเนื้อเรื่องมีลักษณะ ดีมาก ก็ให้ใส่เครื่องหมาย X ในช่อง “มาก” ใกล้กับคำว่า “ดี” ดังนี้

สมมติว่าท่านคิดว่า เพื่อนของคุณตามเนื้อเรื่องมีลักษณะ ดีและเลวพอๆกัน ก็ให้ใส่เครื่องหมาย X ในช่อง “2 ข้างพอๆกัน” ดังนี้

สมมติว่าท่านคิดว่า เพื่อนของคุณตามเนื้อเรื่องมีลักษณะ เลวมาก ก็ให้ใส่เครื่องหมาย X ในช่อง “มาก” ใกล้กับคำว่า “เลว” ดังนี้

เรื่องสั้นเรื่องที่ 1

โปรดจินตนาการว่าสิ่งเหล่านี้เกิดกับคุณ

เข้าวันจันทร์ของสัปดาห์ที่สองของการเปิดเทอมใหม่ “ปี” ซึ่งเป็นเพื่อนพิเศษเดียวกับคุณที่คุณเพิ่งรู้จักในเทอมใหม่ ได้เข้ามาทักทายและชวนนั่งเรียนข้างๆกับคุณ หลังจากได้พูดคุยทำความคุ้นเคยกันแล้ว คุณก็รู้สึกว่าเป็นคนที่คุยสนุก เปิดเผยและจริงใจดี คุณจึงชวนปีไปกินข้าวกลางวันด้วยกัน ระหว่างกินข้าวกลางวันปีก็แสดงความมีน้ำใจกับคุณโดยการซื้อขนมมาให้คุณด้วย และเมื่อคุณปรารภว่าหนักใจในวิชาคณิตศาสตร์ที่กำลังเรียนอยู่ในเทอมนี้ ปีก็อาสาที่จะหาเวลามาช่วยสอนและอธิบายประเด็นที่คุณไม่เข้าใจในช่วงเย็นๆหลังเลิกเรียน คุณและปีนั่งเรียนด้วยกันเป็นประจำและกินข้าวด้วยกันเป็นครั้งคราว หลังจากเวลาผ่านไปเกือบ 1 เดือน ในวันหยุดสุดสัปดาห์ เพื่อนจากโรงเรียนเดิมของคุณที่เรียนอยู่ต่างคณะได้โทรศัพท์มาเล่าให้คุณฟังว่าปี ไปพูดให้ใครๆฟังว่าคุณเป็นคนน่าเบื่อ ไม่จริงใจ ค่อนข้างเห็นแก่ตัว แถมยังเข้าใจอะไรยากอีกต่างหาก วันต่อมาในห้องเรียนปีก็เข้ามานั่งข้างๆคุณและทักทายคุณด้วยสีหน้าแจ่มใสเหมือนเดิม

คำถาม

ท่านจะประเมินเพื่อนของท่านคนนี้ว่ามีลักษณะ.....

1.	ดี								เลว
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้าง พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก	
2.	จริงใจ								เสแสร้ง
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้าง พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก	
3.	น่ารังเกียจ								น่าปรารถนา
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้าง พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก	
4.	สบายใจ								น่าอึดอัด
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้าง พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก	
5.	ทำให้ผิดหวัง								ทำให้สมหวัง
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้าง พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก	

ท่านจะประเมินเพื่อนของท่านคนนี้มีลักษณะ.....

6.	เย็นชา							อบอุ่น
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ
พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
7.	ใจร้าย							ใจดี
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ
พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
8.	ไม่น่าคบหา							น่าคบหา
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ
พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
9.	ไม่น่าพึ่งพอใจ							น่าพึ่งพอใจ
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ
พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
10.	มีเหตุผล							ไร้เหตุผล
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ
พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก

จากเนื้อเรื่องที่ได้อ่านในตอนต้น ท่านคิดว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่ท่านจะยังคงคบหากับเพื่อนของท่านคนนี้ต่อไป

11.	เป็นไปได้							เป็นไปได้
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ
พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก

~~~~~ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับความร่วมมือ~~~~~

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องสั้นเรื่องที่ 2

โปรดจินตนาการว่าสิ่งเหล่านี้เกิดกับคุณ

ในช่วงเช้าของวันหยุด “บี” ซึ่งเป็นเพื่อนเพศเดียวกับคุณที่คุณเพิ่งรู้จักในเทอมใหม่ ได้โทรศัพท์มาชวนคุณออกไปทานอาหารกลางวันข้างนอกในวันนี้ด้วยกัน คุณสองคนได้พูดคุยตกลงกันว่าจะไปเจอกันในเวลาเที่ยงตรงที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งซึ่งค่อนข้างไกลจากบ้านคุณพอสมควร เมื่อถึงเวลาคุณก็ไปถึงร้านที่นัดกันไว้ แต่ว่าบียังไม่มา หลังจากที่คุณรอบีเกือบหนึ่งชั่วโมง คุณจึงได้โทรศัพท์ไปหาบี แต่ว่าไม่สามารถติดต่อได้ คุณจึงนั่งรอต่ออีกสักพักแต่บีก็ยังไม่มาและยังติดต่อไม่ได้เหมือนเดิม คุณจึงเดินทางกลับบ้าน ซึ่งหลังจากนั้นคุณก็ไม่ได้รับการติดต่อจากบีอีกเลย จนกระทั่งอีกสองวันให้หลัง เมื่อคุณไปเจอบีในห้องเรียน คุณก็สอบถามบีว่าเกิดอะไรขึ้น ทำไมถึงไม่ไปตามนัดและไม่ได้โทรมาบอกว่าจะไม่ไปบีก็บอกกับคุณว่า บีก็เลยไปก็เลยไม่ได้ไป และบีก็เปลี่ยนใจอยู่กับกะหมี่สำเร็จรูปที่บ้านแทน

เรื่องสั้นเรื่องที่ 3

โปรดจินตนาการว่าสิ่งเหล่านี้เกิดกับคุณ

เช้าวันจันทร์ของสัปดาห์ที่สองของการเปิดเทอมใหม่ “บี” ซึ่งเป็นเพื่อนเพศเดียวกับคุณที่คุณเพิ่งรู้จักในเทอมใหม่ ได้เข้ามาทักทายและชวนนั่งเรียนข้างๆกับคุณ หลังจากได้พูดคุยทำความคุ้นเคยกันแล้ว คุณก็รู้สึกว่ามีบีเป็นคนที่คุยสนุกและเข้ากับคุณได้ คุณจึงชวนบีไปกินข้าวกลางวันด้วยกันพร้อมกับแฟนของคุณ ระหว่างที่นั่งกินข้าวอยู่ด้วยกันนั้นคุณก็ได้แนะนำแฟนของคุณให้บีรู้จัก ซึ่งบีก็แสดงออกอย่างกระตือรือร้นรวมถึงแอบมองแฟนของคุณอยู่ตลอดเวลา วันต่อมาระหว่างกินข้าว บีพูดคุยกับแฟนของคุณอย่างสนุกสนานและได้ขอเบอร์โทรศัพท์ของแฟนคุณไว้เพื่อติดต่อคุณไม่ได้ อาทิตย์ต่อมาขณะที่คุณชวนบีไปดูหนังด้วยกัน บีก็ถามคุณว่าแฟนของคุณจะไปด้วยหรือไม่ อาทิตย์ต่อมาคุณโทรศัพท์ไปหาบีเพื่อจะชวนไปกินข้าวด้วยกัน แต่บีบอกกับคุณว่าเขาไม่ว่างเพราะมีนัดติววิชาคณิตศาสตร์ให้กับแฟนของคุณพอดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องสั้นเรื่องที่ 4

โปรดจินตนาการว่าสิ่งเหล่านี้เกิดกับคุณ

เช้าวันจันทร์ของสัปดาห์ที่สองของการเปิดเทอมใหม่ “ปี” ซึ่งเป็นเพื่อนพิเศษเดียวกับคุณที่คุณเพิ่งรู้จักในเทอมใหม่ ได้เข้ามาทักทายและชวนนั่งเรียนข้างๆ กับคุณ หลังหมดชั่วโมง อาจารย์ได้มอบหมายให้หาคำจับคู่กันเพื่อทำรายงานเรื่อง “ปรัชญาการใช้ชีวิตของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน” โดยให้ส่งในวันจันทร์หน้า คุณตกลงจับคู่ทำรายงานกับปี ปีบอกกับคุณว่าวันธรรมดาไม่ว่างเพราะต้องไปเรียนกีตาร์ในช่วงเย็น ปีจึงขออนุญาตทำรายงานในวันอาทิตย์และบอกกับคุณว่าเขาจะเตรียมเนื้อหา รายงานมาให้เอง ต่อมาในคืนวันเสาร์ปีโทรมาบอกว่าพุงนี้เขาไปทำรายงานไม่ได้แล้วเพราะคุณแม่ไม่สบายมากต้องรีบไปเชียงใหม่เพื่อดูแลแม่ ในวันรุ่งขึ้นขณะที่คุณกำลังเดินไปซื้ออุปกรณ์ในการทำรายงานในห้างสรรพสินค้า คุณบังเอิญเห็นปีพร้อมกับเพื่อนกลุ่มใหญ่กำลังเดินเข้าโรงภาพยนตร์ที่อยู่ข้างๆ คุณจึงลองโทรไปถามปีว่าอยู่ที่ไหน ปีก็ตอบว่าอยู่ที่โรงพยาบาลกำลังดูแลคุณแม่อยู่ ทั้งๆที่คุณได้ยินเสียงประกาศเรียกเข้าโรงภาพยนตร์ผ่านทางโทรศัพท์ของปีอย่างชัดเจนทีเดียว

เรื่องสั้นเรื่องที่ 5

โปรดจินตนาการว่าสิ่งเหล่านี้เกิดกับคุณ

เช้าวันจันทร์ของสัปดาห์ที่สองของการเปิดเทอมใหม่ “ปี” ซึ่งเป็นเพื่อนพิเศษเดียวกับคุณที่คุณเพิ่งรู้จักในเทอมใหม่ ได้เข้ามาทักทายและชวนนั่งเรียนข้างๆ กับคุณ หลังจากได้พูดคุยทำความเข้าใจความคุ้นเคยกันแล้ว ปีก็ขอยืมใช้โทรศัพท์มือถือของคุณโดยอ้างว่ามีธุระด่วนต้องโทรหาแม่ แต่เงินในโทรศัพท์หมดพอดี จึงอยากขอยืมใช้โทรศัพท์ของคุณสักหนึ่งนาที หลังจากคุณให้ยืมโทรศัพท์ ปีก็คุยโทรศัพท์อย่างสนุกสนานไปจนกระทั่งอาจารย์เข้าสอนรวมเวลาแล้วกว่าสิบนาที ปีจึงคืนโทรศัพท์ให้คุณพร้อมกับกล่าวขอบคุณ แต่คุณไม่คิดเลยว่าปีจะใช้คำพูดหวานๆ เช่น “เค้า” “ตัวเอง” “คิดถึงนะ” เป็นต้น ในการพูดคุยกับแม่ วันต่อมาปีก็ไปขอยืมโทรศัพท์ของเพื่อนคุณที่นั่งข้างๆ โดยอ้างเหตุผลว่าต้องโทรหาแม่และยังไม่ได้เติมเงินเหมือนเคย เหตุการณ์เช่นนี้ก็ดำเนินสลับไปสลับมาระหว่างคุณและเพื่อนที่นั่งข้างๆ จนทำให้บิลค่าโทรศัพท์ของคุณนั้นเพิ่มจากปกติเกือบเท่าตัว

ภาคผนวก ข

ตารางที่ ข1

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ของมาตรวัดเจตคติต่อเพื่อน
ในเนื้อเรื่อง

ข้อกระทง	CITC
	10 ข้อ (N = 59)
1. ดี-เลว	.5553
2. จริงใจ-เสแสร้ง	.4846
3. นำรังเกียจ-นำปรารถนา	.4384
4. สบายใจ-อึดอัด	.4026
5. ทำให้ผิดหวัง-ทำให้สมหวัง	.4640
6. เย็นชา-อบอุ่น	.4975
7. ใจร้าย-ใจดี	.7181
8. ไม่น่าคบหา-น่าคบหา	.6959
9. ไม่น่าพึ่งพอใจ-น่าพึ่งพอใจ	.6244
10. มีเหตุผล-ไร้เหตุผล	.5450
α	.8371

หมายเหตุ ค่า r วิฤติ (60; .05; 1-tailed) $\approx$ .214

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดบุคลิกภาพแบบปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่

คำชี้แจง

แบบวัดชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแบ่งประเภทบุคลิกภาพของบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบบวัดชุดนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 มาตรฐานบุคลิกภาพปัจจัยบุคคลนิยมและคติรวมหมู่

โปรดตอบตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน ไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุดคือข้อที่ตรงกับข้อคิดเห็นของท่านมากที่สุด อนึ่งข้อมูลการตอบของท่านจะถูกนำไปวิเคราะห์ในรูปค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและท่านจะไม่ได้รับผลกระทบใดๆต่อการตอบแบบวัดชุดนี้

นายพลกฤต รัตนธรรมคุณ

ผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในวงกลมและกรอกข้อมูลของท่านลงในช่องว่างตาม
ความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ _____ ปี
3. อีเมลล์ _____ (หากท่านต้องการทราบผลการทดสอบของท่าน)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่าน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย X ในช่องที่คิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยให้

1 = ไม่เห็นด้วยมาก 2 = ไม่เห็นด้วยปานกลาง 3 = ไม่เห็นด้วยน้อย

4 = เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอกัน 5 = เห็นด้วยน้อย 6 = เห็นด้วยปานกลาง

7 = เห็นด้วยมาก

ตัวอย่างข้อความ

“ฉันชอบการฟังพาดตนเองมากกว่าการฟังคนอื่น”

ตัวอย่างการตอบ

	ไม่เห็นด้วย			เห็นด้วย			
“ถ้าท่านอ่านข้อความแล้วคิดว่าไม่เห็นด้วยมาก”	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐
“ถ้าท่านอ่านข้อความแล้วคิดว่าไม่เห็นด้วยปานกลาง”	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
“ถ้าท่านอ่านข้อความแล้วคิดว่าไม่เห็นด้วยน้อย”	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
“ถ้าท่านอ่านข้อความแล้วคิดว่าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอกัน”	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐
“ถ้าท่านอ่านข้อความแล้วคิดว่าเห็นด้วยน้อย”	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐
“ถ้าท่านอ่านข้อความแล้วคิดว่าเห็นด้วยปานกลาง”	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐
“ถ้าท่านอ่านข้อความแล้วคิดว่าเห็นด้วยมาก”	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

*หมายเหตุ 1 = ไม่เห็นด้วยมาก 2 = ไม่เห็นด้วยปานกลาง 3 = ไม่เห็นด้วยน้อย

4 = เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอกัน 5 = เห็นด้วยน้อย 6 = เห็นด้วยปานกลาง 7 = เห็นด้วยมาก

	ไม่เห็นด้วย				เห็นด้วย		
1. ฉันสนุกกับการทำงานในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันกับบุคคลอื่น	1	2	3	4	5	6	7
2. ฉันมักจะทำสิ่งต่างๆด้วยตัวเอง	1	2	3	4	5	6	7
3. ฉันมักจะทำในสิ่งที่ครอบครัวของฉันพอใจ แม้ว่าฉันจะไม่ค่อยชอบทำนั้นก็ตาม	1	2	3	4	5	6	7
4. ความสุขของฉันขึ้นอยู่กับความสุขของคนรอบข้างฉัน	1	2	3	4	5	6	7
5. การทำสิ่งต่างๆให้ดีกว่าคนอื่นเป็นเรื่องสำคัญสำหรับฉัน	1	2	3	4	5	6	7
6. การที่ฉันสามารถดูแลตนเองได้เป็นสิ่งสำคัญเป็นอันดับแรกของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
7. ฉันชอบการอยู่เป็นครอบครัวใหญ่ ที่มีญาติอยู่กันพร้อมหน้า	1	2	3	4	5	6	7
8. ฉันชอบทำงานร่วมกับคนอื่น	1	2	3	4	5	6	7
9. การแข่งขันเป็นกฎของธรรมชาติ	1	2	3	4	5	6	7
10. ฉันมองตนเองว่าเป็นเอกเทศและเป็นอิสระจากผู้อื่น	1	2	3	4	5	6	7
11. ฉันเลิกทำในสิ่งที่ฉันชอบถ้าครอบครัวของฉันไม่ยอมรับ	1	2	3	4	5	6	7
12. ฉันชอบที่จะอาศัยอยู่ใกล้ๆกับเพื่อนสนิทของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
13. ชัยชนะคือทุกสิ่งทุกอย่าง	1	2	3	4	5	6	7
14. ฉันแสดงความรับผิดชอบในการกระทำของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
15. แม้ฉันจะไม่เห็นด้วยอย่างมากกับสมาชิกกลุ่ม ฉันก็หลีกเลี่ยงการโต้แย้ง	1	2	3	4	5	6	7
16. สำหรับฉันแล้ว ฉันชอบใช้เวลาอยู่ร่วมกับผู้อื่น	1	2	3	4	5	6	7
17. ถ้าปราศจากการแข่งขันแล้ว เป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีสังคมที่ดี	1	2	3	4	5	6	7

*หมายเหตุ 1 = ไม่เห็นด้วยมาก 2 = ไม่เห็นด้วยปานกลาง 3 = ไม่เห็นด้วยน้อย

4 = เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอกัน 5 = เห็นด้วยน้อย 6 = เห็นด้วยปานกลาง 7 = เห็นด้วยมาก

	ไม่เห็นด้วย				เห็นด้วย		
18. ฉันชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7
19. ฉันเกลียดการแสดงความไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของผู้อื่นในกลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7
20. ฉันให้ความช่วยเหลือผู้ที่ฉันรู้จัก ถึงแม้ว่าฉันจะไม่สะดวกก็ตาม	1	2	3	4	5	6	7
21. เมื่อบุคคลอื่นทำผลงานได้ดีกว่า ฉันมักจะรู้สึกเครียดและตื่นตัว	1	2	3	4	5	6	7
22. ฉันมองว่าฉันเป็นเจ้าของชีวิตของตัวเอง	1	2	3	4	5	6	7
23. ฉันเสียสละเป้าหมายส่วนตัวเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7
24. มันเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉันที่จะรักษาความกลมเกลียวภายในกลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7
25. การค้าเสรีจะเป็นโอกาสที่ดีในการพัฒนาสิ่งต่างๆ	1	2	3	4	5	6	7
26. ฉันชอบการพึ่งพาตนเองมากกว่าการพึ่งพาคนอื่น	1	2	3	4	5	6	7
27. การแสดงความเห็นโต้แย้งผู้ใหญ่นั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ	1	2	3	4	5	6	7
28. ความอยู่ดีมีสุขของผู้ร่วมงานมีความสำคัญกับฉัน	1	2	3	4	5	6	7
29. ฉันต้องการเป็นบุคคลที่โดดเด่นจากคนอื่น	1	2	3	4	5	6	7
30. เมื่อฉันมีปัญหาส่วนตัวที่ยากลำบาก ฉันคิดว่าการตัดสินใจด้วยตัวเองย่อมดีกว่าการทำตามคำแนะนำของผู้อื่น	1	2	3	4	5	6	7
31. ผู้มีอาวุโสน้อยควรเชื่อฟังผู้ที่มีอาวุโสมากกว่าอย่างเคร่งครัด	1	2	3	4	5	6	7
32. ฉันชอบที่จะแบ่งปันสิ่งของเล็กๆน้อยๆกับเพื่อนบ้าน	1	2	3	4	5	6	7
33. ฉันชอบเป็นหัวหน้าในการทำงานต่างๆ	1	2	3	4	5	6	7
34. การแสดงออกว่าฉันมีความเป็นอิสระเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉัน	1	2	3	4	5	6	7

*หมายเหตุ 1 = ไม่เห็นด้วยมาก 2 = ไม่เห็นด้วยปานกลาง 3 = ไม่เห็นด้วยน้อย

4 = เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอกัน 5 = เห็นด้วยน้อย 6 = เห็นด้วยปานกลาง 7 = เห็นด้วยมาก

	ไม่เห็นด้วย				เห็นด้วย		
35. ก่อนการตัดสินใจครั้งสำคัญๆ ฉันจะปรึกษาสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนๆ ก่อน	1	2	3	4	5	6	7
36. ฉันรู้สึกภูมิใจเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับรางวัล	1	2	3	4	5	6	7
37. ฉันไม่ต้องการเพียง "ทำได้ดีที่สุด" แต่ฉันต้องการ "ทำให้ได้"	1	2	3	4	5	6	7
38. ฉันชอบแสดงออกอย่างมีเอกลักษณ์และแตกต่างจากบุคคลอื่น	1	2	3	4	5	6	7
39. ลูกควรสืบทอดกิจการของพ่อแม่	1	2	3	4	5	6	7
40. ในความรู้สึกของฉันการรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมีความสำคัญมากกว่าความสำเร็จของฉัน	1	2	3	4	5	6	7

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ตาราง ง1

ผลการวิเคราะห์การคัดเลือกข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 1 ปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวตั้ง (Vertical Individualism)

ข้อกระทง	การวิเคราะห์ข้อกระทง วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	p	CITC (ก่อนวิเคราะห์ องค์ประกอบ)	CITC (หลังวิเคราะห์ องค์ประกอบ)	ข้อที่ ผ่านการ วิเคราะห์ ทั้งหมด
	กลุ่มสูง (n = 123)		กลุ่มต่ำ (n = 132)				10 ข้อ (N = 408)	9 ข้อ (N = 408)	
	M	SD	M	SD					
1. ฉันสนุกกับการทำงานในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันกับบุคคลอื่น	4.98	1.29	3.16	1.46	<u>10.25</u>	.000***	.3163	.3111	ผ่าน
5. การทำสิ่งต่างๆให้ดีกว่าคนอื่นเป็นเรื่องสำคัญสำหรับฉัน	5.38	1.07	2.95	1.29	<u>15.83</u>	.000***	.5230	.5324	ผ่าน
9. การแข่งขันเป็นกฎของธรรมชาติ	6.15	1.12	4.67	1.67	<u>8.03</u>	.000***	.3019	.2901	ผ่าน
13. ชัยชนะคือทุกสิ่งทุกอย่าง	3.91	1.56	1.78	0.95	<u>12.77</u>	.000***	.4406	.4401	ผ่าน
17. ถ้าปราศจากการแข่งขันแล้ว เป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีสังคมที่ดี	4.44	1.62	2.76	1.33	8.77	.000***	.3268	.3237	ผ่าน
21. เมื่อบุคคลอื่นทำผลงานได้ดีกว่า ฉันมักจะรู้สึกเครียดและตื่นตัว	5.27	1.15	3.35	1.34	<u>11.85</u>	.000***	.4005	.4069	ผ่าน
25. การค้าเสรีจะเป็นโอกาสที่ดีในการพัฒนาสิ่งต่างๆ	5.76	0.93	4.89	1.17	6.36	.000***	.1860	-	ไม่ผ่าน
29. ฉันต้องการเป็นบุคคลที่โดดเด่นจากคนอื่น	5.46	1.18	3.16	1.42	<u>13.60</u>	.000***	.4584	.4553	ผ่าน
33. ฉันชอบเป็นหัวหน้าในการทำงานต่างๆ	4.90	1.22	3.07	1.17	11.86	.000***	.4260	.4243	ผ่าน
37. ฉันไม่ต้องการเพียง "ทำให้ดีที่สุด" แต่ฉันต้องการ "ทำให้ได้"	5.92	1.38	4.05	1.73	<u>9.24</u>	.000***	.2644	.2621	ผ่าน
α							.7064	.7086	

หมายเหตุ

* $p < .05$. ** $p < .01$. *** $p \leq .001$.

ค่า t ที่ขีดเส้นใต้คำนวณโดยแยกความแปรปรวน

ค่า r วิกฤติ (400; .05; 1-tailed) $\approx .082$

ตาราง ง2

ผลการวิเคราะห์การคัดเลือกข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 2 ปัจเจกบุคคลนิยมแบบแนวนอน (Horizontal Individualism)

ข้อกระทง	การวิเคราะห์ข้อกระทง วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	p	CITC (ก่อนวิเคราะห์ องค์ประกอบ)	CITC (หลังวิเคราะห์ องค์ประกอบ)	ข้อที่ ผ่านการ วิเคราะห์ ทั้งหมด
	กลุ่มสูง (n = 123)		กลุ่มต่ำ (n = 132)				10 ข้อ (N = 408)	9 ข้อ (N = 410)	
	M	SD	M	SD					
2. ฉันมักจะทำสิ่งต่างๆด้วยตัวเอง	6.31	0.79	4.86	1.15	11.46	.000***	.4146	.4401	ผ่าน
6. การที่ฉันสามารถดูแลตนเองได้เป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรกของฉัน	6.40	0.76	5.18	1.27	9.06	.000***	.3717	.3862	ผ่าน
10. ฉันมองตนเองว่าเป็นเอกเทศและเป็นอิสระจากผู้อื่น	5.34	1.26	3.24	1.47	11.89	.000***	.3608	.3445	ผ่าน
14. ฉันแสดงความรับผิดชอบในการกระทำของฉัน	6.14	0.83	5.59	0.98	4.74	.000***	.1350	.1341	ผ่าน
18. ฉันชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม	4.76	1.36	2.89	1.35	10.71	.000***	.3097	.3108	ผ่าน
22. ฉันมองว่าฉันเป็นเจ้าของชีวิตของตัวเอง	6.44	0.72	4.95	1.44	10.17	.000***	.3989	.3928	ผ่าน
26. ฉันชอบการพึ่งพาตนเองมากกว่าการพึ่งพาคนอื่น	6.45	0.70	5.05	1.13	11.60	.000***	.4296	.4555	ผ่าน
30. เมื่อฉันมีปัญหาส่วนตัวที่ยากลำบาก ฉันคิดว่าการตัดสินใจด้วยตัวเองย่อมดีกว่าการทำตามคำแนะนำของผู้อื่น	5.27	1.44	3.21	1.31	11.62	.000***	.3338	.3088	ผ่าน
34. การแสดงออกว่าฉันมีความเป็นอิสระเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉัน	5.87	1.02	4.13	1.16	12.37	.000***	.4267	.3787	ผ่าน
38. ฉันชอบแสดงออกอย่างมีเอกลักษณ์และแตกต่างจากบุคคลอื่น	5.56	1.11	3.94	1.28	10.45	.000***	.3152	-	ไม่ผ่าน
α							.6856	.6682	

หมายเหตุ

* $p < .05$. ** $p < .01$. *** $p \leq .001$.

ค่า t ที่ขีดเส้นใต้คำนวณโดยแยกความแปรปรวน

ค่า r วิฤติ (400; .05; 1-tailed) $\approx .082$

ตาราง ง3

ผลการวิเคราะห์การคัดเลือกข้อกระทง ในองค์ประกอบที่ 3 คติรวมหมู่แบบแนวตั้ง (Vertical Collectivism)

ข้อกระทง	การวิเคราะห์ข้อกระทง วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	p	CITC (ก่อนวิเคราะห์ องค์ประกอบ)	CITC (หลังวิเคราะห์ องค์ประกอบ)	ข้อที่ ผ่านการ วิเคราะห์ ทั้งหมด
	กลุ่มสูง (n = 123)		กลุ่มต่ำ (n = 132)				10 ข้อ (N = 408)	7 ข้อ (N = 410)	
	M	SD	M	SD					
3. ฉันมักจะทำในสิ่งที่ครอบครัวของฉันพอใจ แม้ว่าฉันจะไม่ค่อยชอบทำ นักก็ตาม	5.36	1.14	3.36	1.41	<u>11.92</u>	.000***	.3417	.3523	ผ่าน
7. ฉันชอบการอยู่เป็นครอบครัวใหญ่ ที่มีญาติอยู่กันพร้อมหน้า	5.31	1.53	3.73	1.62	7.69	.000***	.1382	-	ไม่ผ่าน
11. ฉันเลิกทำในสิ่งที่ฉันชอบถ้าครอบครัวของฉันไม่ยอมรับ	4.76	1.29	2.79	1.24	11.90	.000***	.3938	.3903	ผ่าน
15. แม้ฉันจะไม่เห็นด้วยอย่างมากกับสมาชิกกลุ่ม ฉันก็หลีกเลี่ยงการ โต้แย้ง	5.25	1.33	3.43	1.60	<u>9.48</u>	.000***	.2873	.2863	ผ่าน
19. ฉันเกลียดการแสดงความไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของผู้อื่นใน กลุ่ม	3.81	1.36	2.38	1.22	8.50	.000***	.2369	.2855	ผ่าน
23. ฉันเสียสละเป้าหมายส่วนตัวเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม	5.09	1.08	4.26	1.31	<u>5.32</u>	.000***	.1356	-	ไม่ผ่าน
27. การแสดงความเห็นโต้แย้งผู้ใหญ่นั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ	5.16	1.40	2.56	1.20	15.28	.000***	.4472	.4486	ผ่าน
31. ผู้มีอาวุโสสมควรเชื่อฟังผู้ที่มีอาวุโสมากกว่าอย่างเคร่งครัด	4.69	1.23	2.50	1.22	13.66	.000***	.4055	.4405	ผ่าน
35. ก่อนการตัดสินใจครั้งสำคัญๆ ฉันจะปรึกษาสมาชิกในครอบครัว และเพื่อนๆ ก่อน	6.17	1.07	5.29	1.41	<u>5.39</u>	.000***	.1303	-	ไม่ผ่าน
39. ลูกควรสืบทอดกิจการของพ่อแม่	4.57	1.39	3.22	1.57	<u>6.99</u>	.000***	.1799	.2285	ผ่าน
α							.5940	.6360	

หมายเหตุ *p < .05. **p < .01. ***p ≤ .001.; ค่า t ที่ขีดเส้นใต้คำนวณโดยแยกความแปรปรวน; ค่า r วิฤติ (400; .05; 1-tailed) ≈ .082

ตาราง ง4

ผลการวิเคราะห์การคัดเลือกข้อกระทงในองค์ประกอบที่ 4 คติรวมหมู่แบบแนวนอน (Horizontal Collectivism)

ข้อกระทง	การวิเคราะห์ข้อกระทง วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				t	p	CITC (ก่อนวิเคราะห์ องค์ประกอบ)	CITC (หลังวิเคราะห์ องค์ประกอบ)	ข้อที่ ผ่านการ วิเคราะห์ ทั้งหมด
	กลุ่มสูง (n = 123)		กลุ่มต่ำ (n = 132)				10 ข้อ (N = 408)	11 ข้อ (N = 410)	
	M	SD	M	SD					
4. ความสุขของฉันขึ้นอยู่กับความสุขของคนรอบข้างฉัน	5.78	1.08	4.28	1.32	10.00	.000***	.3449	.3468	ผ่าน
8. ฉันชอบทำงานร่วมกับคนอื่น	5.93	0.87	4.34	1.19	12.29	.000***	.4735	.4751	ผ่าน
12. ฉันชอบที่จะอาศัยอยู่ใกล้ๆกับเพื่อนสนิทของฉัน	6.17	0.96	4.86	1.40	8.79	.000***	.3169	.3191	ผ่าน
16. สำหรับฉันแล้ว ฉันชอบใช้เวลาอยู่ร่วมกับผู้อื่น	5.94	0.99	4.11	1.13	13.75	.000***	.4588	.4523	ผ่าน
20. ฉันให้ความช่วยเหลือผู้ที่ฉันรู้จัก ถึงแม้ว่าฉันจะไม่สะดวกก็ตาม	5.85	0.80	4.63	0.95	11.17	.000***	.3522	.3256	ผ่าน
24. มันเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉันที่จะรักษาความกลมเกลียวภายในกลุ่ม	6.43	0.84	5.20	0.91	11.19	.000***	.4611	.4826	ผ่าน
28. ความอยู่ดีมีสุขของผู้ร่วมงานมีความสำคัญกับฉัน	6.18	0.82	4.89	0.82	12.61	.000***	.4354	.4365	ผ่าน
32. ฉันชอบที่จะแบ่งปันสิ่งของเล็กๆน้อยๆกับเพื่อนบ้าน	5.59	1.03	4.20	1.16	10.06	.000***	.3518	.3652	ผ่าน
36. ฉันรู้สึกภูมิใจเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับรางวัล	6.30	0.68	4.89	0.94	13.76	.000***	.5093	.5197	ผ่าน
40. ในความรู้สึกของฉันการรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมีความสำคัญมากกว่าความสำเร็จของฉัน	6.04	0.90	4.31	1.21	13.00	.000***	.4005	.4023	ผ่าน
35. ก่อนการตัดสินใจครั้งสำคัญๆ ฉันจะปรึกษาสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนๆก่อน (ย้ายองค์ประกอบมาจาก VC)	-	-	-	-	-	-	-	.3094	ผ่าน
α							.7436	.7495	

หมายเหตุ *p < .05. **p < .01. ***p ≤ .001.; ค่า t ที่ขีดเส้นใต้คำนวณโดยแยกความแปรปรวน; ค่า r วิฤติ (400; .05; 1-tailed) ≈ .082

ตาราง ง5

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ แบบรวมองค์ประกอบปัจเจกบุคคลนิยม (Individualism)

ข้อกระทง	องค์ประกอบ	CITC
		18 ข้อ (N = 407)
1. ฉันสนุกกับการทำงานในสถานการณ์ที่มีการแข่งขันกับบุคคลอื่น	VI	.2947
2. ฉันมักจะทำสิ่งต่างๆด้วยตัวเอง	HI	.3299
5. การทำสิ่งต่างๆให้ดีกว่าคนอื่นเป็นเรื่องสำคัญสำหรับฉัน	VI	.4699
6. การที่ฉันสามารถดูแลตนเองได้เป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรกของฉัน	HI	.3045
9. การแข่งขันเป็นกฎของธรรมชาติ	VI	.2798
10. ฉันมองตนเองว่าเป็นเอกเทศและเป็นอิสระจากผู้อื่น	HI	.3308
13. ชัยชนะคือทุกสิ่งทุกอย่าง	VI	.4000
14. ฉันแสดงความรับผิดชอบในการกระทำของฉัน	HI	.1314
17. ถ้าปราศจากการแข่งขันแล้ว เป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีสังคมที่ดี	VI	.3342
18. ฉันชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานเป็นกลุ่ม	HI	.2777
21. เมื่อบุคคลอื่นทำผลงานได้ดีกว่า ฉันมักจะรู้สึกเครียดและตื่นตัว	VI	.3161
22. ฉันมองว่าฉันเป็นเจ้าของชีวิตของตัวเอง	HI	.3587
26. ฉันชอบการพึ่งพาตนเองมากกว่าการพึ่งพาคนอื่น	HI	.2798
29. ฉันต้องการเป็นบุคคลที่โดดเด่นจากคนอื่น	VI	.4091
30. เมื่อฉันมีปัญหาส่วนตัวที่ยากลำบาก ฉันคิดว่าการตัดสินใจด้วยตัวเองย่อมดีกว่าการทำตามคำแนะนำของผู้อื่น	HI	.3313
33. ฉันชอบเป็นหัวหน้าในการทำงานต่างๆ	VI	.4166
34. การแสดงออกว่าฉันมีความเป็นอิสระเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉัน	HI	.4029
37. ฉันไม่ต้องการเพียง "ทำให้ดีที่สุด" แต่ฉันต้องการ "ทำให้ได้"	VI	.2723
α	I	.7547

หมายเหตุ ค่า r จิกฤติ (400; .05; 1-tailed) $\approx$ .082

ตาราง ง6

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ แบบรวมองค์ประกอบคตินิยม
หมู่ (Collectivism)

ข้อกระทง	องค์ประกอบ	CITC
		18 ข้อ (N = 407)
3. ฉันมักจะทำในสิ่งที่ครอบครัวของฉันพอใจ แม้ว่าฉันจะไม่ค่อยชอบทำนักก็ตาม	VC	.3012
4. ความสุขของฉันขึ้นอยู่กับความสุขของคนรอบข้างฉัน	HC	.3913
8. ฉันชอบทำงานร่วมกับคนอื่น	HC	.3230
11. ฉันเลิกทำในสิ่งที่ฉันชอบถ้าครอบครัวของฉันไม่ยอมรับ	VC	.3201
12. ฉันชอบที่จะอาศัยอยู่ใกล้ๆกับเพื่อนสนิทของฉัน	HC	.2459
15. แม้ฉันจะไม่เห็นด้วยอย่างมากกับสมาชิกกลุ่ม ฉันก็หลีกเลี่ยงการโต้แย้ง	VC	.2382
16. สำหรับฉันแล้ว ฉันชอบใช้เวลาอยู่ร่วมกับผู้อื่น	HC	.3377
19. ฉันเกลียดการแสดงความคิดเห็นไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของผู้อื่นในกลุ่ม	VC	.1776
20. ฉันให้ความช่วยเหลือผู้ที่ฉันรู้จัก ถึงแม้ว่าฉันจะไม่สะดวกก็ตาม	HC	.2658
24. มันเป็นสิ่งสำคัญสำหรับฉันที่จะรักษาความกลมเกลียวภายในกลุ่ม	HC	.3045
27. การแสดงความคิดเห็นโต้แย้งผู้ใหญ่นั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ	VC	.3272
28. ความอยู่ดีมีสุขของผู้ร่วมงานมีความสำคัญกับฉัน	HC	.3612
31. ผู้มีอาวุโสน้อยควรเชื่อฟังผู้ที่มีอาวุโสมากกว่าอย่างเคร่งครัด	VC	.3443
32. ฉันชอบที่จะแบ่งปันสิ่งของเล็กๆน้อยๆกับเพื่อนบ้าน	HC	.3217
35. ก่อนการตัดสินใจครั้งสำคัญๆ ฉันจะปรึกษามิตรในครอบครัวและเพื่อนๆก่อน	HC	.2720
36. ฉันรู้สึกภูมิใจเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับรางวัล	HC	.3601
39. ลูกควรสืบทอดกิจการของพ่อแม่	VC	.1783
40. ในความรู้สึกของฉันการรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมีความสำคัญมากกว่าความสำเร็จของฉัน	HC	.4289
α	C	.7203

หมายเหตุ ค่า r จิกฤติ (400; .05; 1-tailed) $\approx$ .082

ตอนที่ 1

เรื่องสั้น

- คำชี้แจง 1. ขอให้ท่านอ่านเรื่องสั้นด้านล่างนี้อย่างตั้งใจมากที่สุดเพราะท่านจะ**ไม่ได้รับอนุญาต**ให้กลับมาอ่านซ้ำอีกครั้ง
2. ขอให้ท่านจินตนาการว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่านจริงๆ

“หลายครั้งในชีวิตในความสัมพันธ์ของท่านกับผู้อื่น อาจเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ท่านไม่พึงพอใจ โดยเฉพาะในความสัมพันธ์ใกล้ชิด เช่น เพื่อนที่ไม่ทำตามคำพูด ผิดนัดหรือไม่คำนึงถึงจิตใจของท่าน ท่านคงได้เผชิญเหตุการณ์ทำนองนี้มาบ้างไม่มากก็น้อย”

โปรดอ่านเรื่องสั้นข้างล่างนี้และจินตนาการว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่านจริงๆ

ในช่วงเช้าของวันหยุด “บี” ซึ่งเป็นเพื่อนเพศเดียวกับคุณที่คุณเพิ่งรู้จักในเทอมใหม่ ได้โทรศัพท์มาชวนคุณออกไปทานอาหารกลางวันข้างนอกในวันนี้ด้วยกัน คุณสองคนได้พูดคุยตกลงกันว่าจะไปเจอกันในเวลาเที่ยงตรงที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งซึ่งค่อนข้างไกลจากบ้านคุณพอสมควร เมื่อถึงเวลาคุณก็ไปถึงร้านที่นัดกันได้ แต่ว่าบียังไม่มา หลังจากที่คุณรอบีเกือบหนึ่งชั่วโมง คุณจึงได้โทรศัพท์ไปหาบี แต่ว่าไม่สามารถติดต่อได้ คุณจึงนั่งรอต่ออีกสักพักแต่บีก็ยังไม่มาและยังติดต่อไม่ได้เหมือนเดิม คุณจึงเดินทางกลับบ้าน ซึ่งหลังจากนั้นคุณก็ไม่ได้รับการติดต่อจากบีอีกเลย จนกระทั่งอีกสองวันให้หลัง เมื่อคุณไปเจอบีในห้องเรียน คุณก็สอบถามบีว่าเกิดอะไรขึ้น ทำไมถึงไม่ไปตามนัดและไม่ได้โทรมาบอกว่าจะไม่ไปบีก็บอกกับคุณว่า บีเกียจไปก็เลยไม่ได้ไป และบีก็เปลี่ยนใจอยู่กับกะหมี่สำเร็จรูปที่บ้านแทน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

เรื่องสั้น

- คำชี้แจง 1. ขอให้ท่านอ่านเรื่องสั้นด้านล่างนี้อย่างตั้งใจมากที่สุดเพราะท่านจะ**ไม่ได้รับอนุญาต**ให้กลับมาอ่านซ้ำอีกครั้ง
2. ขอให้ท่านจินตนาการว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่านจริงๆ

"หลายครั้งในชีวิตในความสัมพันธ์ของท่านกับผู้อื่น อาจเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ท่านไม่พึงพอใจ โดยเฉพาะในความสัมพันธ์ใกล้ชิด เช่น เพื่อนที่ไม่ทำตามคำพูด ผิดนัดหรือไม่คำนึงถึงจิตใจของท่าน ท่านคงได้เผชิญเหตุการณ์ทำนองนี้มาบ้างไม่มากก็น้อย"

โปรดอ่านเรื่องสั้นข้างล่างนี้และจินตนาการว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่านจริงๆ

เช้าวันจันทร์ของสัปดาห์ที่สองของการเปิดเทอมใหม่ "บี" ซึ่งเป็นเพื่อนเพศเดียวกับคุณที่คุณเพิ่งรู้จักในเทอมใหม่ ได้เข้ามาทักทายและชวนนั่งเรียนข้างๆกับคุณ หลังหมดชั่วโมง อาจารย์ได้มอบหมายให้นิสิตจับคู่กันเพื่อทำรายงานเรื่อง "ปรัชญาการใช้ชีวิตของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน" โดยให้ส่งในวันจันทร์หน้า คุณตกลงจับคู่ทำรายงานกับบี บีบอกกับคุณว่าวันธรรมดาไม่ว่างเพราะต้องไปเรียนกีตาร์ในช่วงเย็น บีจึงขออนุญาตทำรายงานในวันอาทิตย์และบอกกับคุณว่าเขาจะเตรียมเนื้อหา รายงานมาให้เอง ต่อมาในคืนวันเสาร์บีโทรมาบอกว่าพรุ่งนี้เขาไปทำรายงานไม่ได้แล้วเพราะคุณแม่ไม่สบายมากต้องรีบไปนอนแทนเพื่อไปดูแลแม่ ในวันรุ่งขึ้นขณะที่คุณกำลังเดินไปซื้ออุปกรณ์ในการทำรายงานในห้างสรรพสินค้า คุณบังเอิญเห็นบีพร้อมกับเพื่อนกลุ่มใหญ่กำลังเดินเข้าโรงภาพยนตร์ที่อยู่ข้างๆ คุณจึงลองโทรไปตามบีว่าอยู่ที่ไหน บีก็ตอบว่าอยู่ที่โรงพยาบาลกำลังดูแลคุณแม่อยู่ ทั้งๆที่คุณได้ยินเสียงประกาศเรียกเข้าโรงภาพยนตร์ผ่านทางโทรศัพท์ของบีอย่างชัดเจนทีเดียว

ตอนที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในวงกลมและกรอกข้อมูลของท่านลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ชื่อ _____
2. อายุ _____ ปี
3. เพศ ชาย หญิง
4. อีเมลล์ _____ (หากท่านต้องการทราบผลการทดสอบของท่าน)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

คำชี้แจง จากการอ่านเรื่องสั้นในตอนต้น โปรดทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกต้อง

คำถาม

1. คุณและบีนัดกินข้าวกันในมือใด

- ก. มือเช้า
- ข. มือกลางวัน
- ค. มือเย็น

2. บีให้เหตุผลแก่คุณว่าอย่างไรในการไม่ไปตามนัด

- ก. ติดธุระ
- ข. ลืม
- ค. ชี้แจง

3. บีกินอะไรเป็นอาหารในมือที่ไม่ไปตามนัดกับคุณ

- ก. ข้าวผัด
- ข. ผัดไทย
- ค. บะหมี่สำเร็จรูป

ตอนที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ในวงกลมและกรอกข้อมูลของท่านลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ชื่อ _____
2. อายุ _____ ปี
3. เพศ ชาย หญิง
4. อีเมลล์ _____ (หากท่านต้องการทราบผลการทดสอบของท่าน)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

คำชี้แจง จากการอ่านเรื่องสั้นในตอนต้น โปรดทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกต้อง

คำถาม

1. อาจารย์ของท่านได้มอบหมายรายงานในหัวข้อใด
  - ก. ปรัชญาการใช้ชีวิตของมนุษย์ในยุคปัจจุบัน
  - ข. จิตวิทยาการแพทย์สมัยใหม่
  - ค. ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย
2. บ๊อบกับท่านจะไปเยี่ยมแม่ที่จังหวัดใด
  - ก. นครศรีธรรมราช
  - ข. ชอนแก่น
  - ค. ระยอง
3. ท่านบังเอิญเห็นบีในสถานที่แห่งใด
  - ก. โรงภาพยนตร์
  - ข. โรงพยาบาล
  - ค. โรงเรียน

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมของท่าน

คำชี้แจง ส่วนที่ 1 ขอให้ท่านเลือกค่านิยมที่ท่านคิดว่ามีความสำคัญต่อตัวท่านเองมากที่สุด
ส่วนที่ 2 ขอให้ท่านเขียนอธิบายว่าเพราะเหตุใด

ส่วนที่ 1

คำชี้แจง ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย X หน้าค่านิยมที่ท่านคิดว่ามีความสำคัญต่อตัวท่านเองมากที่สุด จากค่านิยมที่ให้มาด้านล่าง

- ก. การประสบความสำเร็จในอาชีพ หน้าที่การงาน
- ข. การได้ชื่นชมในสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรีหรือภาพยนตร์
- ค. การได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในสังคม
- ง. การได้แสวงหาความรู้และได้เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง
- จ. การทำผลงานได้ดีในสถานศึกษา

ส่วนที่ 2

คำชี้แจง ขอให้ท่านเขียนอธิบายสั้นๆว่าเพราะเหตุใด ค่านิยมที่ท่านเลือกนั้นจึงมีความสำคัญต่อท่านมากที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมของเพื่อนสนิทของท่าน

ส่วนที่ 1

คำอธิบาย ขอให้ท่านนึกถึงเพื่อนที่ท่านสนิทมากที่สุดหนึ่งคนและเขียนชื่อของเพื่อนคนดังกล่าวลงในช่องว่างที่กำหนดให้

เพื่อนที่ท่านสนิทมากที่สุดชื่อ.....

ส่วนที่ 2

คำอธิบาย ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย X หน้าค่านิยมที่ท่านคิดว่ามีความสำคัญต่อเพื่อนสนิทคนดังกล่าวมากที่สุด จากค่านิยมที่ให้มาด้านล่าง ดังนี้

- ก. การประสบความสำเร็จในอาชีพ หน้าที่การงาน
- ข. การได้ชื่นชมในสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรีหรือภาพยนตร์
- ค. การได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในสังคม
- ง. การได้แสวงหาความรู้และได้เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง
- จ. การทำผลงานได้ดีในสถานศึกษา

ส่วนที่ 3

คำอธิบาย ขอให้ท่านเขียนอธิบายสั้นๆว่าเพราะเหตุใด ค่านิยมที่ท่านเลือกนั้นจึงมีความสำคัญต่อเพื่อนสนิทคนดังกล่าวของท่านมากที่สุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับค่านิยมของท่าน

คำชี้แจง ส่วนที่ 1 ขอให้ท่านเลือกค่านิยมที่ท่านคิดว่าจะมีความสำคัญต่อตัวท่านเองน้อยที่สุด
ส่วนที่ 2 ขอให้ท่านเขียนอธิบายว่าเหตุใดค่านิยมนั้นจึงมีความสำคัญต่อผู้อื่น

ส่วนที่ 1

คำชี้แจง ค่านิยมข้างล่างนี้มีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย X หน้าค่านิยมที่ท่านคิดว่าจะมีความสำคัญต่อตัวท่านเองน้อยที่สุด

- ก. การประสบความสำเร็จในอาชีพ หน้าที่การงาน
- ข. การได้ชื่นชมในสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรีหรือภาพยนตร์
- ค. การได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลในสังคม
- ง. การได้แสวงหาความรู้และได้เรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง
- จ. การทำผลงานได้ดีในสถานศึกษา

ส่วนที่ 2

คำชี้แจง ถ้าผู้อื่นเห็นว่าค่านิยมที่ท่านเลือกนั้นมีความสำคัญสำหรับเขา ท่านคิดว่าเป็นเพราะเหตุใดจึงสำคัญสำหรับเขา

.....

.....

.....

ตอนที่ 4

แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกของท่าน

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วตอบคำถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย X
ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านในขณะนี้มากที่สุด โดยให้ 1 = รู้สึกน้อยมากหรือแทบจะไม่
รู้สึกเลย 2 = รู้สึกน้อย 3 = รู้สึกปานกลาง 4 = รู้สึกค่อนข้างมาก 5 = รู้สึกมากที่สุด

ในขณะนี้ท่านมีความรู้สึกตามข้อความเหล่านี้เพียงใด

	รู้สึกน้อยมาก	รู้สึกมาก		รู้สึกน้อยมาก	รู้สึกมาก						
1. กระฉับกระเฉง	1	2	3	4	5	11. ใส่ใจต่อเรื่องต่างๆ	1	2	3	4	5
2. โศกเศร้า	1	2	3	4	5	12. กระวนกระวาย	1	2	3	4	5
3. ว้าวุ่นใจ	1	2	3	4	5	13. เข้มแข็ง แข็งแกร่ง	1	2	3	4	5
4. สนใจบางสิ่งบางอย่าง	1	2	3	4	5	14. มีการตัดสินใจที่แน่นอน	1	2	3	4	5
5. ตื่นตระหนก	1	2	3	4	5	15. หนักใจ	1	2	3	4	5
6. มีความหวัง	1	2	3	4	5	16. มีแรงบันดาลใจ	1	2	3	4	5
7. โหมโหจุนเจียว	1	2	3	4	5	17. ท้อถอย	1	2	3	4	5
8. กระตือรือร้น	1	2	3	4	5	18. รำคาญ	1	2	3	4	5
9. ภาคภูมิใจ	1	2	3	4	5	19. ดีใจ	1	2	3	4	5
10. หวาดกลัว	1	2	3	4	5	20. แย่	1	2	3	4	5

ตอนที่ 5

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของท่านต่อเรื่องสั้น

คำชี้แจง จากការอ่านเรื่องสั้นในตอนต้น โปรดตอบคำถามในแต่ละข้อ โดยพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความทางด้านซ้าย หรือด้านขวา จากนั้นก็ประเมินว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความที่เลือกเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย **X** ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียงข้อละช่องเดียว และกรุณาตอบทุกข้อ

ตัวอย่างการตอบ หลังจากอ่านเรื่องสั้นแล้วจะพบคำถามที่ถามถึงความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านจะประเมินเพื่อนของท่านคนนี้ว่ามีลักษณะ.....

สมมติว่าท่านคิดว่า เพื่อนของคุณตามเนื้อเรื่องมีลักษณะ ดีมาก ก็ให้ใส่เครื่องหมาย **X** ในช่อง "มาก" ใกล้เคียงกับคำว่า "ดี" ดังนี้

ดี	X							เลว
	มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้าง พอๆกัน	น้อย	ปานกลาง	มาก	

สมมติว่าท่านคิดว่า เพื่อนของคุณตามเนื้อเรื่องมีลักษณะ ดีและเลวพอๆกัน ก็ให้ใส่เครื่องหมาย **X** ในช่อง "2 ข้างพอๆกัน" ดังนี้

ดี				X				เลว
	มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้าง พอๆกัน	น้อย	ปานกลาง	มาก	

สมมติว่าท่านคิดว่า เพื่อนของคุณตามเนื้อเรื่องมีลักษณะ เลวมาก ก็ให้ใส่เครื่องหมาย **X** ในช่อง "มาก" ใกล้เคียงกับคำว่า "เลว" ดังนี้

ดี							X	เลว
	มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ข้าง พอๆกัน	น้อย	ปานกลาง	มาก	

คำถาม

ท่านจะประเมินเพื่อนของท่านคนนี้ว่ามีลักษณะ.....

1.	ดี							เลว
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
2.	จริงใจ							เสแสร้ง
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
3.	น่ารังเกียจ							น่าปรารถนา
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
4.	สบายใจ							น่าอึดอัด
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
5.	ทำให้ผิดหวัง							ทำให้สมหวัง
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
6.	เย็นชา							อบอุ่น
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
7.	ใจร้าย							ใจดี
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
8.	ไม่น่าคบหา							น่าคบหา
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
9.	ไม่น่าพึ่งพอใจ							น่าพึ่งพอใจ
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก
10.	มีเหตุผล							ไร้เหตุผล
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก

จากเนื้อเรื่องที่ได้อ่านในตอนต้น ท่านคิดว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่ท่านจะยังคงคบหากับเพื่อนของท่านคนนี้ต่อไป

11.	เป็นไปได้							เป็นไปไม่ได้
		มาก	ปานกลาง	น้อย	2 ซ้ำ พอ ๆ กัน	น้อย	ปานกลาง	มาก

~~~~~ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับความร่วมมือ~~~~~

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายพลกฤต ธนธรรมคุณ เกิดเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2526 ที่กรุงเทพมหานคร ได้รับ
ปริญญาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เมื่อปีการศึกษา 2546 และได้เข้า
ศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย